

Luk Jisas kandjiyebe wopake Luk boi

Luk pepa bolo Tiopilus awi

¹⁻⁴ Iwa Kerman Tiopilus, wopake we djindo. Jisas kogo kindja ye po golo aglo erwo gun pi mal ge, una aike wani una kani. Kane, Jisas kandjiyebe tomaka, una merke nakani una pille, pepa bolo no awi. Kambono pepa boi mal embe, na pepa bolo ni auno dje pille moro. Na asamoll po Jisas boll aike wani una moi al kandja merke dje piyo dje pille dje pillka, yene kandjiyebe kaima pai mal kambono na dje awi pille, na pepa bolo ni aundo. Na embe yendo ge ni pupen, asa una ni Jisas kandjiye beke awi ge kandja kaima paro dje kanben.

*Tau agelo iwa Sekaraia moi al embe dji, ni warin
Jon moyo we dji*

⁵ Kandjiyebe ge embe mal paro. Asa iwa ker-
man Erot dumo Judia king moi kune ge, opa gale
awi iwa ta moi, yene kandjiye Sekaraia. Yene
epilye una ge Apiya una moi. Apiya una moi ge
opa gale awi una epilene moi. Sekaraia game
Elisabet moi ge epilye Aron una moi. ⁶ Soka God
nale al wopake mopillka, God lo merke dje awi ge
soka kandja dji mal karkar yepill, ke ta nayepill.
⁷ Embe yepill ba wombane ta namoi. Elisabet
womba kuya kune nayei soka yogagama yepill.

⁸ Kune ge, opa gale awi una God lotu numb
kerman opa gale awo segra dje ye moi mal ge,

Sekaraia epilye Apiya una ge embe yembon dje yemaka, Sekaraia woika aike yei.⁹ Embe yemaka yenekne moi al, iwa ta God mapill numb numog po wal garka mirang wopake yendo wal ipo opa gale aunda iwa ge, kambono dje imbon dje pille moi. Opa gale awi una singare yei mal pille, tukiye gakle mal embe yewormaka, Sekaraia dji mal ge pai. Dje i mal ge, kambono dje wormaka Sekaraia er numog po wal wopake gale God opa ye awi.

¹⁰ Embe ye awo moika, una merke bekleto molo kamang yemolmaka, ¹¹ God Iwa Kerman tau agelo ta dje worika, wo alta al agle woto, aglo moi. Sekaraia kane ¹² gok dje kand golo moika, ¹³ tau agelo embe dji, Sekaraia, ni kand nagole! Ni kamang ye awin mal God pi pora dji. Ni gaman gama Elisabet wariye ta moya. Womba kandjiye ge Jon we djimben. ¹⁴ Ni wopake kaima pupenka, una merke wopake pille womba ge kane wo piye.

¹⁵ Una wo embe piye ge are Jon moya mal pille una wo piye. Are Jon molo God nale al iwa kerman moya. Une nu wain ne, bia kaima nanonda. Une me kumbe al moya kune ge, God Murble dje wordaka, wo une boll moya. ¹⁶ Une embe yemolo are kandja djindaka, Israel una merke nomane ake to, God Iwa Kerman pille we yene. ¹⁷ Propet Elaija yembe ye, nomane kerman pai ye wani mal Jon embe ye wane, wekle po God wonda mal kandja dje pene wordaka una piye. Ne wombe kambono nonga dje mor mal ge kerne, ellne tukne wor taimane pundaka, kandja napir una ge alla kandja pille kond dume dje wanне. God Iwa Kerman moro ge yene unakiye mor al,

Jon po kandja dje orko wordaka, kambono pille
God wonda dje pille wal amblokun yene we dji.

¹⁸ Tau agelo kandja embe djika Sekaraia embe dji, na iwoga yendo, na gamana ge angama moro, ni kandja djinden ge, na namba mal piyo ne? dji.

¹⁹ Djika tau agelo embe dji, na Gepriel wondo. Na God boll moll una wondo. Une dje worika na wo ni mon al kandja dje awill ba, ²⁰ ni na kende djindo dje pren pille, ni albin ake tondaka kandja nadjimben. Ni dall mopenka warin moyaka alla are kandja djimben we dji.

²¹ Una merke bekleto molo embe dji, une namba yei pille God mapill numb numog kanan moro ne? ²² Djimaka Sekaraia bekle wo, kandja djino dje yei man paika, une dall una aglene yenj mal embe yeika, kambono kane gok dje wal ta une boll yenda yei paro dje kani. ²³ Sekaraia kogo opa gale yei pora djika, une er yene numbiye al po moi. ²⁴ Moika, are gamegama Elisabet womba mogi. Elisabet numog molo pa pika takene 5 pela wor pika, Elisabet embe dji, ²⁵ asa na womba ta namoi, na ngandjill golo wanill ba, ipon God Iwa Kerman yene na ye wopake ye aundo we dji.

Tau agelo ta wo embe dji, Maria ni wombani Jisas moyo we dji

²⁶ Elisabet womba moglo pa pika takene 6 pela erwo pika, God dje worika, tau agelo Gepriel wo Galili paknato Nasaret we dji al ge pi. ²⁷ Une pi al ge ambo ta moi kandjiye Maria. Alla Depit epilye iwa ta moi ge Josep we dji. Soka bolo imboll dje pille mopill.

²⁸ Pille mopillka tau agelo Maria moi al wo embe dji, na ni wopake we dje aundo. God ni wopake pille awi, une ni boll moro we dji. ²⁹ Djika Maria nomane toi, tau agelo kandja djindo ge me namba mal pai pille djindo ne? dje pi. ³⁰ Tau agelo embe dji, Maria, ni kand nagole! God ni wopake pille aundo. ³¹ Ni womba moglo kuden ge warin ta moya. Kandjiye ye Jisas we djimben. ³² Une iwa kerman moya, una wo embe djine, God kupill al moro ge une wariye moro we djine. Yene gollye king Depit una kantau yemoi mal, God dje wordaka une po embe yenda. ³³ Une king iwa kerman molo, iwa Jekop epilye una kantau ye pamoya, pora nadjinda, kaima molo pa punda we dje tau agelo embe dji.

³⁴ Djika Maria embe dji, na wogana ta namoro, ni kandja djinden ge namba mal yenda ne? dji. ³⁵ Tau agelo embe dji, God Murble ne, yene yembe dongall paro ge wo ni boll mopell. Embe yembelka ni wombán moyá ge wopake ta mal moyá we dji. Una kane embe djine, ge God wariye kaima moro we djine. ³⁶ Ni wamben Elisabet angama yei pora dji, womba kuya mal namoro ba, une womba alla moglo moraka takene 6 pela erwo pundo, ipon wariye moyá manda yero. ³⁷ God embe yendo pille, wal porapora une yeno dje piya ge yenda kune yendo we dji. ³⁸ Tau agelo kandja embe djika Maria embe dji, na God boiye ana moro. Une wal ta yeno dje piya ge yendabe dji. Maria kandja embe djika tau agelo kere er pi.

Maria er Elisabet moi al pi

39-40 Kune ge Maria yene koniye konomiye am-blokun ye i, ola dje er Sekaraia numbiye al pi. Sekaraia numbiye yei ge kona distrik Judia kam mekbe al ge yei. Sekaraia gamegama Elisabet numb numogto moika, Maria po djembon to awi. **41** Maria Elisabet moi al djembon to awika, womba Elisabet kumbe al molo olup kerman yeika, God Murble wor Elisabet tukiye al pakna po moi. **42** Po moika Elisabet Maria moi al embe dji, ana kambono mor ge God kanwopake ye aundo ba, ni moren ge une ni kaima kanwopake ye awo, womba kumben al moro ge une kanwopake ye awo embe yendo. **43** Na ana kiwa moro ba na Iwa Kerman moro ge, une megama ni molo na moll al wonderen. **44** Ni na djembon to awin ge womba kumbena al ge wopille olup kerman yendo. **45** God ni wombán ta moya we dji ge, ni wombán kaima moya dje pin mal pille, God Iwa Kerman ni kan-wopake ye awi moren we dje Elisabet embe dji.

Maria gollang dji

46 Elisabet kandja embe djika Maria embe dji, na Iwa Kerman God moro ge na pille pla ye aundo. **47** God na i yem wori pille, na une boll wo kaima pille aundo. **48** Na une boiye ana kiwa moro, une na ye wopake ye aundo. Embe pille, ipon molo po are komato una embe djine, Maria moro ge God wopake ye awi ana moro we djine. **49** God yembe dongall paro ge une na pille wal kerman ye na aundo. Une kandjiye paro ge pla kaima paraka, ta mal kaima yendo. **50** Una God pille kand golo mor una ne, are moye una porapora God wandill golo wopake ye aunda. **51** Una kerman mopon dje yene

ge, yenekne kogo yembon dje piye ge, God yembe yemolo amblo kal worda. ⁵² Una king kambono mor ge une amblo kal woro, una kandjine naparo una mor ge, une ga kandjine amblo pla worda. ⁵³ Una koll golo moi una ge God kwa merke awi no kune yei. Ba una wal merke kannoi una ge une wal ta nawi, dje wori kiwa er pi.

⁵⁴⁻⁵⁵ God kogoye iwa Israel moi ge God yemolo pak to awi. Na wandill golo wopake ye Abraam auno we dji mal ge une nakeri, kaima awi. Nono gollne moi al God wo embe dji, Abraam wom-baye mor ge ne, are moye ge na wandill golo awo pamoyo, pora nadjinda we dje Maria gollang embe dji.

⁵⁶ Embe dji ge Maria Elisabet boll moika, takene sokara mal embe erwo pika, alla une kere er yem yene numbiye al pi.

Elisabet wariye Jon moi

⁵⁷ Maria er pika Elisabet womba kuya manda yeika, wariye kui. ⁵⁸ Womba moika God Iwa Kerman Elisabet wandill golo wopake ye awi we djimaka, Elisabet epilye una ne, manda moi una pille Elisabet boll wopi. ⁵⁹ Embe yemaka ege 8 pela erwo pika, womba gakle kelip to kandjiye ye ne Sekaraia kandjiye pai mal ge, kambono embe ye aumbon dje pille yei. ⁶⁰ Kambono embe yei ba Elisabet man dji, une kandjiye Jon we djimbon we dji. ⁶¹ Dji ba una embe dji, ni epilin una moi al kandjine embe ta napai we dji. ⁶² Kambono aglene bulo to womba newoga moi al embe dji, womba kandjiye ge, ne mal we djimbon ne? dji.

⁶³ Embe djimaka Sekaraia yeika, una pepa iwo aumaka une bolo embe dji, womba kandjiye ge Jon we djimbon we dji. Una porapora kane aya dji. ⁶⁴ Djimaka Sekaraia une dall una mal embe moi ge kuntaimane pora djika, une kandja dje God kandjiye amblo pla wori. ⁶⁵ Una moi ge kane kand golo, wal embe yei we dje kandjabe to wai djimaka, dumo Judia kamkimb al moi una porapora pille keri. ⁶⁶ Una kandja embe djimaka una pi ge, yenekne nomane to pille, God Iwa Kerman womba ge kanwopake yei. Are womba ge namba mal moyo ne? dje pi.

Sekaraia God kandja dji mal dje pene wori

⁶⁷ Jon ne Sekaraia moi ge, God yene Murble dje worika wo une boll moika, God kandjiye seke pai mal ge, une dje pene woro embe dji,

⁶⁸ God Iwa Kerman moro ge nono Israel una porapora pak to awo, top to i. Yene kandjiye kerman kaima pandabe dji. ⁶⁹ God Iwa Kerman moro ge yene kogoye una Depit epilye una moi al, iwa dongall ta moi ge dje ika, une wo nono i yem woro aunda. ⁷⁰ Nono i yem worda we dji ge kamasa God kandja djika yene propet kambono pepa bolo pagi mal megiye toi. Kambono pepa bolo embe dji, ⁷¹ are kundayem una wo nono tambon dje yene ge, une yemolo kamblo kal woro awo, una wo nono ye ke ye awo embe yene ge, une nono i yem woro aunda. ⁷²⁻⁷³ Nono kokane Abraam ne, kambono asa moi una ge, God wandill golo awo une asa kandja

gopa ta dje embe yeno we dji ge, kaima nakeri embe dji, ⁷⁴⁻⁷⁵ ye kand nagoye. Kundayem una wo ye tambon dje yene ba, na ye boll molo pak to auno we dji. Na auno ge ye ege ege singare wopake ye, kondwe wopake wane, na kogena paro mal embe ye wanmoye we dji.

⁷⁶ Sekaraia kandja embe dje kere, yene wariye moi al embe dji, ni ipon molo benka are una embe djine, God kona pla moro una ge, ni yene propetye kaima moren we djine we dji. Une kondwe wonda al ni asamoll po ye wopake ye mopen we dji. ⁷⁷ God unakiye mor al ni po kandja embe djimben, ye singare ke ye waninj ge God kere awo, ye i yem woro inda we djimben. ⁷⁸⁻⁷⁹ Nono emill ye pai al wanmolo gopon pai ba, God kupill al molo nono pille wandill kerman golo awo, olpa awo wori. Nono mopin al do au djika, nono une boll arngan yendaka wanmopon we dji.

⁸⁰ Sekaraia kandja embe dje kerika, are womba Jon kerman moi poke ge, une nomane dongall paika, po dumo wapra yei al molo, Israel una moi al kandja dje awi.

2

Maria wariye Jisas moi (Matyu 1.18-25)

¹ Kune ge dumo Rom iwa kerman Sisa Ogastus molo embe dji, na dumo makimb kantau yendo al ge, una porapora kandjine bolme! dji. ² Asa una kandjine buk al napai, ipon bopon we dji. Dji poke ge, Sairinias propins Siria kantau yemoi. ³ Sisa

Ogastus kandja embe dje worika, una porapora er yenekne unakne moi al po kandjine bopon dje er pi. ⁴ Josep unakiye kaima moi ge king Depit unakiye kambono moi. Embe pille une distrik Galili dumo Nasaret kere, er dumo Judia paknato Depit makimbiye Betlem we dji al ge pi. ⁵ Josep Maria ino dje yeika, Maria womba kumbe al moika, soka kandjine bopoll dje er pupill.

⁶ Po Betlem mopillka Maria womba kuya ege manda yei ba, ⁷ numb moi ge una pai sill dje keri. Kogkau numbine ta yei al soka po mopillka, Maria wariye komne kui. Maria womba i kon allap were, kogkau kwa nono yei al bokis ge, womba i pakna worika ou pamoi.

*Tau agelo ta wo kogsipsip kantau moi una moi
al kandja dje awi*

⁸ Imina pakna pika dumo Betlem orkoto, una pende yenekne kogne sipsip kantau yemoi. ⁹ God Iwa Kerman tau agelo taimanta dje worika, kogsipsip kantau moi una porapora moi al, God poll dje au kerman djika, kambono kane kand kerman goi. ¹⁰ Tau agelo embe dji, ye kand nagoye. Na kandja wopake ta paro ge, dje ye aunaka ye piyeke, una porapora piyeke, ellne tukne arngan yenda. ¹¹ Nono ipon mormon kune ge, iwa Depit dumoye al ana ta womba kui. Womba moro ge Iwa Kerman Krais. God unakiye i yem woro aunda iwa. ¹² Womba pamoro, ye po kanne. Kon allap wero, i kogkau kwa nono yei al bokis ge wori ou pamoro. Ye po kanme! dji.

¹³ Tau agelo kandja embe dje kerika, ola dje tau agelo ami una mal merke embe womaka, kambono aike molo God kandjiye amblo i pla woro embe dji, ¹⁴ God kaima pla moro una ge, yene kandjiye kerman pandabe! Une makimb una kanwopake ye awi ge, arngan yenda moye we dji.

Kog sipsip kantau moi una womba Jisas kanbon dje pi

¹⁵ Tau agelo kandja embe dje kere er kupill al pumaka, kogsipsip kantau moi una embe dji, nono ola dje er Betlem po God Iwa Kerman yendo mal kandja djindo ge kanbon we dji. ¹⁶ Embe dje kere, ola dje po kani. Maria ne, Josep mopillka, wombane ge kogkau kwa nono yei al bokis ge ou pamoi. ¹⁷ Kog sipsip kantau moi una po womba ge kane, tau agelo kandja dji mal ge kambono kandjabe tomaka, una moi ge pi.

¹⁸ Kambono kandja embe dji ge una pille, aya dji. ¹⁹ Ba Maria ge pille, i tukiye al pakna woro pille pille moi. ²⁰ Kog sipsip kantau moi una ge alla er yem pi. Kondwe tambiye po yenekne embe dji, tau agelo wo nono boll kandja dje awi mal ge womba kaima moi we dje molo wo pille, God kandjiye amblo pla woro er pi.

Womba Jisas moi ge kandjiye yei

²¹ Womba Jisas ge moika, ege 8 pela erwo pika kambono yene gakle kelip to, kandjiye ye Jisas we dji. Maria womba kumbe al namoi kune, tau agelo wo kandja dji mal ge, kambono womba kandjiye ye Jisas we dji.

Soka Simeon ne, Ana, womba Jisas kanpill

²² Asa Mosis lo pepa bolo pagi mal ge Josep ne, Maria embe ye tau mopill. Ege pende erwo pika God nale al djengimb moi ge pora djika, soka Jerusalem po womba Jisas God aumboll dje i pupill. ²³ God lo asa dje awo bolo pagi ge embe dji, una warne komne moyeke iwo nanam aune we dji mal ge, soka embe ye ipo aupill. ²⁴ Ka pulma soka mo, ka imul wombe soka to gale iwo na opa ye aune we dji mal ge, soka po embe yepill.

²⁵ Kune ge Jerusalem iwa Simeon we dji ge moi. God Murble une boll moika, une singare wopake ye, lotu kune pai mal embe ye ye yei una moi. Iwa ta wo Israel una i yem worda we dji ge Simeon iwa ge wonda dje pille tau moi. ²⁶ Moika asa God Murble wo Simeon moi al embe dji, God iwa Krais dje worda wonda we dji ge, ni gun molo, kane pagle are open we dji. ²⁷ Dje worika Simeon er lotu numb kerman yei al pi.

Po kani womba neme soka molo Baibel kandja bolo wori pai mal ge pille, womba iwo God aumboll dje yepill. ²⁸ Simeon kane, manda pika soka wombane ge aupillka, une kagle i God kandjiye amblo pla woro kamang embe yei, ²⁹ womba ta kanben we djin ge, na kanill pora dji. Na ni nukogo una moro, ni yeworbenka na tukna arngan yendaka goyo. ³⁰ Na iwa ta dje wornaka wo ye i yem worda we djin ge, na nalena al kaima kanill pora djindo. ³¹ Una kuruwo kama porapora kanneke, ³² une kogo yenda mal, nono Israel una kandjine kerman panda. Une wamo sua do au djindo mal embe moyaka, Juda una pakna namor una ge boll porapora kanne we dji.

³³ Simeon kandja embe djika, womba neme pille, no warne moro ba, une ta woi djindo dje pille, soka aya djipill. ³⁴ Simeon embe dji, ye soka mormell ge God ye boll ye wopake ye aunda we dji. Simeon womba me Maria moi al embe dji, womba God dje wori ge, une kandja djinda mal Israel una merke piye ba, merke napiye. Una kandja ta pandaka, po bake al molo baka yenj mal embe, une embe mal moyaka una kane man djine. ³⁵ Una kandja embe djine ge kandja nomane al seke panda ge, er pene wondaka una piye. Maria, bainat ta ni mindalen al boyaka pupen we dje Simeon embe dji.

³⁶ Kune ge propet ana ta moi. Ana ge kandjiye Ana we dji. Ana we dji moi ge iwa Panuel ambore moi. Panuel ge Aser unakiye moi. Asa Ana ge er iwa po moika, kognumb 7 pela moika woge goi. ³⁷ Goika ana ge ana kangill molo pika, kognumb 84 pela erwo pi, angama yei. Ege ege ana ge po lotu numb kerman numogto molo God kogoye ye, kwamokna nano, kamang eri yemoi. ³⁸ Kune ge Simeon Maria boll kandja dje mopillka, angama Ana we dji moi ge manda wo, womba ge kane embe dji, God ni wopake yenden we dji.

God dje wordaka iwa ta wo Jerusalem i yem woro inda we dji ge, una pende iwa ge wonda dje pille tau moi. Molmaka, ana ge po womba Jisas are kogo yenda mal, kandja dje kambono ge awi.

Josep ne Maria er yem Nasaret pupill

³⁹ God lo porapora dji mal ge, soka embe ye kere, er yem po yenekne dumene Galili paknato Nasaret po mopill. ⁴⁰ Womba Jisas ge yake kerman

moika, nomane wopake paika, God nono wopake pille awi me ge une boll pai.

Womba Jisas er lotu numb kerman po yei mal

41 Kognumb ege ege Jisas neme soka er Jerusalem pupill. Ege kerman Pasopa we dji ge yeika, soka po kwamokna gai namboll dje er pupill. **42** Kune ge Jisas kognumb 12 pela moi pora djika, Juda una yenekne singare ye ye yenj mal, une neme boll aike er Jerusalem po ege kerman ge kwa nambon dje er pi. **43** Pumaka ege kerman ge yeika, yenekne kwamokna gai ge no moi. Kwa noi pora djika, Jisas neme soka ne, yenekne unakne boll er yem bon dje yei ba, womba Jisas kambono boll aike napi. Une Jerusalem pakna pamoika, neme soka nakanpill.

44 Ege taimanta erwo pika, kambono po kondwe tambiye pumaka, womba Jisas neme soka yemolo, yenekne unakne ne, aike pi una ge po dje kanpill. **45** Ba, womba Jisas aike napi. Soka alla dulo yem Jerusalem pupill. **46** Dulo pupillka, ege sokara erwo pi. Soka er lotu numb kerman numog po kanpill, una kerman kambono moi al Jisas pakna moi. Kambono kandja dje aumaka, une pille kandja dje yem woro awika embe yemoi. **47** Womba Jisas kandja embe djika una kerman kambono pille gok dji. Womba ge kembis moro ba, une nomane wopake pai paro we dji.

48 Kambono kandja embe dje molmaka, Jisas neme soka kane gok djipill. Womba me Maria woi ge embe dji, warna, ni no boll aike nawon ge namba yei pille yen ne? dji. No nan boll ni pille

dulo wanpill, man pai pille, nomane to wonmoll we dji.

⁴⁹ Djika womba Jisas embe dji, ye namba yei pille na pille dulo wonmell ne? dji. Na Nena numbiye al moyo mal paro ba, ye nakanpill paro we dji. ⁵⁰ Embe dji ba, soka kandja dji ge me napupill.

⁵¹ Napupillka womba Jisas er woika, neme boll aike er yem Nasaret pi. Po molo, soka kandja djipill mal ge, une pille yemoi. Ba wal porapora ye pai ge yene me Maria pille i nomane al woro moi. ⁵² Jisas yake kerman moika, yene nomane dongall paika, God une kanwopake kaima yeika, una para wopake kani.

3

*Jon nu pagle awo kandja dje pene wori
(Matyu 3.1-12 ne, Mak 1.2-8 ne, Jon 1.19-28)*

¹ Kune ge una gapman moi ge embe mal moi. Kona dumo Rom yei al iwa kerman Sisa Taiberias kognumb 15 pela une king iwa kerman moi. Iwa Pontius Pailat distrik Judia kantau yeika, iwa Erot distrik Galili kantau yeika, Erot age Pilip distrik soka kantau yei, ta Ituria, ta Trakonaitis. Iwa Laisenias distrik Abilini kantau yei. ² Iwa Anas ne, Kaiapas soka ge opa gale awi iwa kerman mopill kune ge, Sekaraia wariye Jon dumo wapra yei al po moika, God kandja dje Jon awi. ³ Jon po nu Jodan kapa dumo yemyem po wanmolo, una moi al kandja embe dje awi, ye nomane ake taneke, na ye nu pagle aunaka, God ye ke ye waninj ge kere aunda we dji. ⁴ Jon kandja embe dje awi ge, propet

Aisaia asa pepa boi mal megiye toi. Une pepa boi ge embe dji,

Dumo wapra yei al iwa ta yau to embe djindo,
 Iwa Kerman kondwe wonda al ge, ye po
 amblokun ye wopake yeme! dji. ⁵ Nu tupa
 yendo al ye po makimb wallko wor pla
 woro, makimb komge nou dje er pla wo
 paro al, ye po wallko kal worneke, makimb
 alla tune yendaka embe yeme! Kondwe
 geke bake yenda ge, ye po amblo du dje,
 kondwe ku ta mugo yage ye moya ge, ye po
 wallko woro ye wopake yeneke, ⁶ God dje
 wordaka, iwa ta wo nono i yem worda we
 dji ge wondaka, una kuruwo kama pora-
 pora kanne we dji *(Aisaia
40.3-5)*

⁷ Una merke Jon nu pagle aunda dje pille wom-
 aka, Jon kane embe dji, ye nomaga ke moro mal
 embe wonj. God are tano we dji ge una ne mal wo
 dji, ye seke er na moll al wonj ne? ⁸ Ye nomane
 ake kaima toi dal, ye singare wopake yene, kende
 nayene. Nono Abraam wombaye mormon pille
 God nono wandill golo aunda dje ye napiye! God
 ku kiwa ta i bekda ge, wor Abraam wombaye
 moye, kune yendo. Ye Abraam wombaye mor mal
 ge God pille pla nayendo. ⁹ God djeapin ta i iko me
 al wori yero. Iko megiye wopake ta natoi dal, une
 simb to kal woro wamo gaya we dji.

¹⁰ Jon kandja embe djika, una no namba mal
 yembon ne? dji. Djimaka, Jon embe dji, ¹¹ iwa ta
 koniye pakna soka yei dal, ta i una konpakna ta

nayenda una moyā al aunda. Una kwamokna ta nayeī dal, ta yenda una para embe ye aunda we dji. ¹² Ku takis i una Jon nu pagle aunda dje pille wo embe dji, tisa, no namba mal yembon ne? dji. ¹³ Djimaka Jon embe dji, ye ku takis ine ge gapman djindo mal ine, merke naine! we dji.

¹⁴ Kandja embe djika, ami una pende Jon moi al wo embe dji, no namba mal yembon ne? dji. Jon embe dji, ye kot kende kulo dje una nawo, ku moni ngundjo nambon dje nayene. Gapman ye top aundo mal, ye kune imbon dje piye, kandja nadjine we dji. ¹⁵ Jon kandja embe djika, una moi ge nomane to pille embe dji, God Iwa Krais dje worno wo nanam unakna i yem worda we dji ge, Jon ge wale moro mo? dji.

¹⁶ Kandja embe djimaka Jon kandja embe dje awi, na ye nu kiwa pagle aundo ba, are iwa ta wo na kamblo aunda. Iwa wonda ge na po une kake su kaye piska tano ge kune nayenda. Une wonda ge God Murble wamo boll aike iwo ye pagle aunda. ¹⁷ Aunda una ge yemolo bulo amblo i wit moro ge sek tonda. Megiye yage kalto moyā ge i numb al mogiya ba, tandwane moyā ge une i wamo gaya, do pamoya, pora nadjinda we dji. ¹⁸ Jon kandja wopake merke embe dji ge una pille nomane ake tane dje pille dji.

*King Erot wo Jon kaye to pagi
(Matyu 14.3-4 ne, Mak 6.17-18)*

¹⁹ King Erot yene age Pilip gamegama ngundjo i, alla singare ke pende merke yei al ge, Jon man dje, ni singare embe yenden ge kune nayendo we

dji. ²⁰ Djika Erot singare ke alla ta yei ge une Jon ipo kaye numb wori.

*Jon Jisas nu pagle awi
(Matyu 3.13-17 ne, Mak 1.9-11)*

²¹ Jon una merke nu pagle awo moi al ge, Jisas woika une Jisas aike nu pagle awi. Awo kerika Jisas kamang yemoika, kupill al au djika, ²² God Murble ka pulma mal embe pir dje kal Jisas moi al woi. Woika una ta kupill al molo yau to embe dji, ni na warna kaima moren. Na ni kanwopake kaima kando, na wopake pille aundo we dji.

*Jisas Gollye asa moi mal kandjine
(Matyu 1.1-17)*

²³ Jisas kogo kindja yeno dje yei ge une kognumb 30 pela mal embe moi. Una molo embe dje kani, Jisas ne moi ge Josep. Josep moi ge ne Ilai. ²⁴ Ilai ne ge Matat. Matat ne ge Lipai. Lipai ne ge Melki. Melki ne ge Janai. Janai ne ge Josep. ²⁵ Josep ne ge Matatayas. Matatayas ne ge Emos. Emos ne ge Nayum. Nayum ne ge Eslai. Eslai ne ge Nakai. ²⁶ Nakai ne ge Mat. Mat ne ge Matatayas. Matatayas ne ge Semen. Semen ne ge Josek. Josek ne ge Joda. ²⁷ Joda ne ge Joanan. Joanan ne ge Resa. Resa ne ge Serubabel. Serubabel ne ge Siyaltiyel. Siyaltiyel ne ge Neri. ²⁸ Neri ne ge Melki. Melki ne ge Adi. Adi ne ge Kosam. Kosam ne ge Elmandam. Elmandam ne ge Er. ²⁹ Er ne ge Josua. Josua ne ge Eliyesa. Eliyesa ne ge Jorim. Jorim ne ge Matat. Matat ne ge Lepai. ³⁰ Lepai ne ge Simeon. Simeon ne ge Juda. Juda ne ge Josep. Josep ne ge Jonam. Jonam ne ge Eliyakim. ³¹ Eliyakim ne ge Meleya. Meleya ne ge Mena.

Mena ne ge Matata. Matata ne ge Natan. Natan ne ge Depit. ³² Depit ne ge Jesi. Jesi ne ge Obet. Obet ne ge Boas. Boas ne ge Sala. Sala ne ge Nason. ³³ Nason ne ge Aminadap. Aminadap ne ge Admin. Admin ne ge Arni. Arni ne ge Esron. Esron ne ge Pares. Pares ne ge Juda. ³⁴ Juda ne ge Jekop. Jekop ne ge Aisak. Aisak ne ge Abraam. Abraam ne ge Tera. Tera ne ge Naor. ³⁵ Naor ne ge Seruk. Seruk ne ge Reu. Reu ne ge Pelek. Pelek ne ge Eper. Eper ne ge Sala. ³⁶ Sala ne ge Kainan. Kainan ne ge Arpasat. Arpasat ne ge Siyem. Siyem ne ge Noa. Noa ne ge Lamek. ³⁷ Lamek ne ge Metusela. Metusela ne ge Enok. Enok ne ge Jaret. Jaret ne ge Mayalalel. Mayalalel ne ge Kenan. ³⁸ Kenan ne ge Enos. Enos ne ge Set. Set ne ge Adam. Adam ne ge God.

4

Satan wo Jisas kamale toi (Matyu 4.1-11 ne, Mak 1.12-13)

¹ God Murble Jisas boll puka to moika, une nu Jodan kapa kere er pi. God Murble Jisas dje i er dumo wapra yei al pi. ² Satan Jisas kamale to molo pika, ege 40 pela erwo pi. Jisas kwamokna nano moika une koll toi. ³ Koll toi moika Satan wo embe dji, ni God wariye kaima mon dal, ku kiwa ge djimbenka, erwo bret kulpundabe dji.

⁴ Dji ba, Jisas embe dji, God kandjiye bolo wori paro ge embe djindo, nono mormon ge kwa eri no namopon we dji. ⁵ Djika Satan Jisas ipo pla wori moika, Satan dumo kerman wopake yei mal porapora ombine dje awika, Jisas kuntaimane kani. Pora djika ⁶ Satan embe dji, dumo kerman

porapora kanden ge ni kantau yemberka kandjin kerman pandaka, yemberna dongall panda mopen. God i na awi pora dji. Na una auno ge auno. ⁷ Ni kaken gopiye boglo na kandjina amblo pla worin dal, wal porapora kanden ge ni imben we dji. ⁸ Dji ba Jisas embe dji, God kandjiye bolo wori paro ge embe djindo, ye kakene gopiye boglo, una kandjine amblo pla naworne. Iwa Kerman God taimane moro ge kandjiye amblo pla worme! dji.

⁹ Djika Satan Jisas dje ipo Jerusalem lotu numb kerman kam kona plakill kaima yei al beto wori moika, embe dji, ni God wariye kaima mon dal, plo dje er kal piye! dji. ¹⁰ God kandjiye bolo wori paro ge embe djindo, une tau agelo dje wordaka wo ni amblo ineke ¹¹ ni kaken al ku ta nabopen we dji.

¹² Satan kandja embe dji ba Jisas embe dji, God kandjiye bolo wori paro ge embe djindo, God Iwa Kerman ge yembe paro mo naparo ne dje su nayeme! dji.

¹³ Djika Satan Jisas kamale merke toi mal ge kere, er po molo alla yem wo yeno dje pille moi.

*Jisas distrik Galili molo kogo kindja yeno dje yei
(Matyu 4.12-17 ne, Mak 1.14-15)*

¹⁴ God Murble wo Jisas boll moika, une er distrik Galili po moi. Una Jisas woi moro we djimaka dumo yemyem pa wani una porapora pi. ¹⁵ Dumo porapora wani al Jisas lotu numb numog po God kandjiye dje awika, una porapora pille Jisas kandjiye amblo pla wori.

*Jisas kandja dji ge dumo Nasaret una napille
mop awi
(Matyu 13.53-58 ne, Mak 6.1-6)*

¹⁶ Dumo Nasaret Jisas asa po molo yaki al une po moi. Une singare ye ye yei mal pille Sabat ege yeika, une er lotu numb pi. Une numog po aglo molo, God kandjiye pepa al pai ge une kere auno dje yei, ¹⁷ propet Aisaia pepa bolo pagi ge iwa ta iwo Jisas awika, une pelo kani kandja tuge ta bolo wori pai ge embe dji,

¹⁸ God Murble ge na boll moraka, God na ngambalna al kopong galo woro, une na dje worika, una wal kannanonj una mor al, na po kandja wopake dje auno we dji. Une na dje worika wo una kaye pamor una dje i orko woro awo, una nalene emill yei una, na po amblo poi dje awo, una ye ke ye awinjka una imb kake mor al, na po amblo pille dje auno we dji. ¹⁹ Asa God embe dji, na una ye wopake ye auno we dji mal ge une ipon yeno dje pille dji we dji (*Aisaia 61.1-2*)

²⁰ Jisas kandja dje pora dje kere, une buk amblo pakna woro, alla awo yem woro ami dje moi. Una porapora lotu numb numog moi ge Jisas taimane kanmolmaka, ²¹ une embe dji, kandja buk al pai ye pi mal ge, ipon megiye tondo we dji.

²² Jisas kandja embe djika, una pille aya dji, Jisas una wopake moro dje pille embe dji, ge Josep wariye moro ba, une kandja wopake dje nono aundo we dji.

²³ Embe djimaka Jisas embe dji, ye kandja embe djinj ba, are ye na moro al kandja buko ta dje awo embe djine, dokta, nenem gaklen amblo wopake ye aumben we djine. Ni dumo Kaperneam po kogo dongall yen we dji ge, ni nenem dumen al molo wal ta yemberka kanbon we djine. ²⁴ Na kandja kaima dje ye aundo, propet ta molo yene unakiye mor al po, God kandjiye djinda, una napiye. ²⁵⁻²⁶ Na kandja kaima dje ye aundo, kamsa iwa Elaija moi kune, kupill amblo pel yeika kam natoi. Koll kermanke kaima ye pa pika, kognumb 3 pela ne, takene 6 pela erwo pi, pora dji. Yei kune ge Israel ana kangill kambono merke moi ba, God Elaija dje nawori. Ana kangill taimanta kona dumo Saidon paknato Sarepat moi al dje wori. ²⁷ Propet Elisa moi kune ge, Israel una ke kenj merke toi moi ba, Elisa Israel una taimanta moi ge une po ye wopake ye nawi, man. Une dumo Siria una Naman ge ke kenj toika moi iwa ge, Elisa po ye wopake ye awi we dji.

²⁸ Jisas kandja embe djika una porapora lotu numb moi ge pille ellne kumbso awi. ²⁹ Kambono numb gull take moi al sekerbye ta manda djeke kaima yeika, kambono Jisas i bekle po sekerbye yei al amblo pup to kal worbon dje yei. ³⁰ Ba une kambono moi al pakna kere er pi.

*Iwa ta kum tukiye al moi ge Jisas wo iwori
(Mak 1.21-28)*

³¹ Jisas distrik Galili paknato molo er dumo Kaperneam po moi. Po molo Sabat ege ege yei kune ge une God kandjiye dje una awo moi. ³² Jisas kandja dje awi ge una pille aya dji. Une

namba pai mal pille kandja djindo we dji. ³³ Kune ge iwa ta lotu numb numog moika, kum ke tukiye al moika une yau kerman to embe dji, ³⁴ a! Jisas ni dumo Nasaret una wonden. Ni wo no namba ye auno dje pille wonden? Ni wo no tano dje pille wonden mo? Na ni kando. God dje wori iwa wopake moro we dji ge ni wale wonden we dji.

³⁵ Djika Jisas kum ke ge kandja awo embe dji, ni kandja kere! Una ge kere erwo orko piye! dji. Djika una porapora kanmolmaka, kum ge yemolo una ge amblo pup to kal wori ba, ye ke ye nawo er orko pi.

³⁶ Una porapora moi ge aya dje, yenekne kandja dje pille embe dji, Jisas ge namba paro, yembe dongall paro, une kandja namba mal dji, kum ke iwa tukiye al moi ge kere erwo orko pundo ne? dji. ³⁷ Jisas embe yei mal ge una kandja dje wai djimaka, una dumo pakna moi ge kandja pille pora dji.

*Saimon kopegama ke to pai ge Jisas wo i gun
woro awi
(Matyu 8.14 ne, Mak 1.29-31)*

³⁸ Jisas aglo lotu numb ge kere er Saimon numbiye al po moi. Saimon ana kope gakle ninga kerman dje paika, angama ge ke embe tondo we dje Jisas dje awi. ³⁹ Jisas po angama pai al magi dje, gakle ninga dji al une kane man dji. Djika, gakle kiwa yeika, angama ola dje aglo po kwamokna iwo una moi ge awi.

*Una merke ke to moi ge Jisas i gun woro awi
(Matyu 8.16-17 ne, Mak 1.32-34)*

⁴⁰ Olpa er kal puno dje yeika, una ke kayekaye toi moi i Jisas moi al iumaka, una taimantaiman dje moi ge, Jisas gaklene ambika ke toi moi ge pora dji. ⁴¹ Una merke kum ke tukne al moi ge Jisas iwori. Kum ke moi ge er orko bon dje ye yau to embe dji, ni God wariye wonderen we dji, God Krais dje worno wo nanam unakna i yem worda we dji mal, Jisas wale wondo dje kambono embe kani pille, Jisas kandja awo embe dji, ye kandja ge nadjime! dji.

*Lotu numb merke yei al Jisas po wani
(Mak 1.35-39)*

⁴² Kam kindja tagika Jisas dumo moi al ge kere, er dumo una namoi al pi. Una merke dulo po, Jisas er tambiye ta napunda, no boll moyo dje pille embe yei. ⁴³ Kambono embe yemaka Jisas embe dji, nono mopon ba, God na dje wori woll ge, na dumo porapora po, yene dumoye wopake kantau yendo mal ge, dje una auno we dji. ⁴⁴ Jisas distrik Judia molo, lotu numb merke yei al po kandja dje una awo embe yei.

5

*Jisas kandja djika Pita pis merke toi
(Matyu 4.18-22 ne, Mak 1.16-20)*

¹ Kune ge Jisas nu erim Genesaret djeke aglo moika, una merke po gull bolo i pakna wori, une God kandjiye djinda pupon dje pille yemoi. ² Jisas molo kani, kanu soka iwo nu erim djeke wori pamopill. Pagi una yenekne pis kon was ye, amblo ye wopake yembon dje pille er pi pai. ³ Jisas Saimon kanuye al po pakna molo Saimon moi al

embe dji, ni kanu ker ta amblo tangill to ipo nu erim djeke worben panda we dji. Jisas pakna ami dje molo kandja dje una awi.

⁴ Jisas kandja dje awo kere, une Saimon moi al embe dji, ni agan kambono boll pis kon ipo nu mur moro al worneke, pis tambon we dji.

⁵ Djika Saimon embe dji, Iwa Kerman, no imina pis tambon dje ye pupin tagi, ta natopin. Kerbon ba alla, ni ipon kandja djinden pille, na pis kon alla nu al woro kanno we dji. ⁶ Kambono kon ge nu al kal wormaka, pis merke wo kon al puka to molmaka, kon ge tup djino dje yei. ⁷ Pita age kambono pende boll aglene as yemaka, kogo aike ye wani una pende kanu al moi ge, kane manda wo pis i kanu soka dakalo papill al wori, kanu soka aike pis puka toika, er nu guloto bell mal pai. ⁸⁻⁹ Pis merke tomaka, Pita ga aike wani una ge kane, kand kerman golmaka, Saimon Pita po Jisas kake al gopiye boglo awo embe dji, Iwa Kerman, na djingdjang una moro, ni na kere er piye! dji.

¹⁰ Pita kogo aike ye wani una soka Sebedi wariye Jems ne, Jon para kane kand gopillka, Jisas Saimon moi al embe dji, ni kand nagole! Ipon manda pis inden mal embe, ni are po una dje i pakna worben we dji.

¹¹ Djika kambono kanu ipo orko woro kere, wal porapora moi ge kere, Jisas boll aike er pi.

*Jisas wo iwa ta kenj toi i gun woro awi
(Matyu 8.1-4 ne, Mak 1.40-45)*

¹² Kune ge Jisas po dumo ta yei al wanmoika, gakle kenj toi iwa ta wo Jisas moi al kake gopiye boglo taimagaus pamolo kamang ye embe dji, Iwa

Kerman, ni pora we djimbenka, na gaklena al djengimb moro ge pora djindaka God nale al na kiwa moyo we dji.

¹³ Djika Jisas iwa ge gakle al amblo embe dji, na pora we djindo. Ni gaklen al djengimb moro ge pora djinda we dji. Djika ke kenj toi pai ge kuntaimane pora djika, kiwa moi. ¹⁴ Jisas kandja dongall dje iwa ge awo embe dji, ni na embe yell we nadjimben. Ni po gaklen al ombine dje aumbenka, opa gale awinj una kanne we dji. Asa una gaklene kiwa yei kune ge, Mosis kane, ye opa ta yene we dji. Dji mal ge ni po opa embe gale aumbenka, ni gaklen kiwa yero mal una kanne we dji.

¹⁵ Jisas yene man dji ba, une yei mal ge una kane kandjabe to wai djimaka, una merke pille Jisas kandja djinda pupon dje womaka, ke to pai una i gun worda dje womaka embe yei. ¹⁶ Una embe woi ba Jisas kune merke kere, er dumo wapra yei al po kamang yei.

*Iwa ta kake agle golo ke yei Jisas i gun woro awi
(Matyu 9.1-8 ne, Mak 2.1-12)*

¹⁷ Kune ge Jisas kandja dje moi al ge, Parisi una ne, God lo dje awi una aike wo ami dje pille moi. Kambono distrik Galili ne, distrik Judia dumo kerker pakna yero ge ne, Jerusalem kere er woi. God yembe dongall ge Jisas boll moika, una ke toi moi ge une ye wopake ye awi. ¹⁸ Embe yeika iwa ta kake agle goi una ge, una pende tumblo i numog po Jisas moi al kal worbon dje yei, ¹⁹ ba una merke molmaka, dumo sill dje keri, kond ta naye. Kake agle goi iwa ge una tumblo i pla po, numb be

donamb sellki. Una numog molo kanmaka, kake agle goi iwa ge palbam boll kise dje Jisas gume al kal wori. ²⁰ Kambono pillgi pai ge Jisas kane, kake agle goi iwa pai al kandja embe dji, agana, ni singare ke ye wanin ge na kere aundo we dji.

²¹ Djika God lo dje awi una ne, Parisi una ellne kumbsika, yenekne kandja dje pille embe dji, une ge ne mal molo God kandjiye ambro ne? dji. God taimane una singare ke ye waninj ge kere aunda ba alla, une djindo ge kune nayendo we dji. ²² Kambono nomane embe paika, Jisas pille embe dji, ye namba yei pille kandja ge nomane al pai djinj ne? ²³⁻²⁴ Une ge singare ke ye wani na kere aundo mal ge ye kanne kune nayendo. Ba na djinaka une aglo kond erwo punda ge, ye kanne kune yenda. Embe yeno ge na Una Wombe moro ge na ombine dje aunaka ye kanne. Na namba awi pille, makimb una singare ke, kere auno ge kune yendo we dji.

Jisas kandja embe dje kere kandja dje kake agle goi iwa moi al awo embe dji, na ni pille djindo, ni agle! Palbam amblo i er numbin al piye! dji.

²⁵ Jisas kandja embe djika una kanmolmaka, kake agle goi iwa ge, ola dje aglo molo palbam amblo i. God kandjiye amblo pla woro, er yene numbiye al pi. ²⁶ Er pika una porapora aya dje, kand kerman golo, God kandjiye amblo pla woro embe dji, ipon wal ta mal ta yei kanmon we dji.

*Jisas djika iwa Lipai woika aike er pupill
(Matyu 9.9-13 ne, Mak 2.13-17)*

²⁷ Jisas po kani ku takis i una iwa kandjiye Lipai we dji ge wo takis numb numog moi. Moika Jisas

po embe dji, ni na boll er we! dji. ²⁸ Lipai wal porapora moi ge kere er woika, Jisas boll aike er pupill. ²⁹ Soka po Lipai numbiye al pupillka, Lipai Jisas pille kwamokna kerman gale djika una merke woi. Ku takis i una ne, una pende kiwa moi una ge porapora womaka, soka boll aike kwa no moi. ³⁰ Kambono kwa no molmaka, Parisi una ne, yenekne unakne God lo dje awi una yemolo Jisas kogoye una kambono moi al po Jisas kandjiye amblo embe dji, ye namba yei pille ku takis i una ne, singare ke ye waninj una boll aike kwa ne, nu no mor ne? dji.

³¹ Jisas embe dji, man, una kiwa moye ge dokta mor al napine, una ke tonda una ge dokta moro al pine we dji. ³² Una wopake mor una nomane ake tane dje pille na nawoll. Na woll ge singare ke ye waninj una nomane ake tane dje pille woll we dji.

*Juda una God pille kwamokna mapill yei
(Matyu 9.14-17 ne, Mak 2.18-22)*

³³ Una pende embe dji, Jon kogoye una ne, Parisi kogoye una mor ge God pille, kamang ye, kwamokna mapill kune merke yenj we dji. Ni kogen una kwa ne, nu eri nonj ge kune nayendo we dji.

³⁴ Jisas kandja buko ta dje yem woro embe dji, iwa ta ana ino dje yenda ge, una merke kwa nane we djindaka, una wo kwa mapill yene mo? Ge man, nayene we dji. ³⁵ Are una wo iwa ge to i er pine kune ge, kambono wandill golo kwa nanane we dji.

³⁶ Jisas kandja buko ta embe dji, una konpakna kindja ta yendaka, i to ball dje konpakna gole

yenda boll to boye ge kune nayendo. To boi dal, konpakna kindja ge ye ke yene. Kon pakna kindja gole boll aike to boye ge una kanne kune nayendo we dji.

³⁷ Una wain megiye nuye kindja i kog meme gakle kon gole segi dal kune nayenda. Kon gole ge, wain nuye yake kerman pundaka, kon billa djindaka, wain nuye tulu dje er kal makimb al pundaka, kon ke yendaka embe yembell. Una embe nayene. ³⁸ Kon kindja i wain nuye kindja segiye ge kune yenda we dji. ³⁹ Wain nuye asa yei ge una no kere, wain nuye kindja nambon we nadjine we dji. Embe djine, wain nuye asa yemoi ge no nopin ambi we djine we dji.

6

Sabat ege yei kune ge Jisas po kogo yei (Matyu 12.1-8 ne, Mak 2.23-28)

¹ Ege Sabat yeika, Jisas wit mau pakna pika, yene kogoye una boll aike wit megiye pende i amblo i wikai ye tandwane iworo noi. ² Nomaka Parisi una embe dji, ipon ege Sabat yero, God kogo nayeme dji. Ye wo kogo embe yenj ge kune nayendo we dji. ³ Djimaka Jisas embe dji, asa Depit koll toika une epiliye boll aike po yei mal Baibel pepa bolo pagi, ye kere nakani paro. ⁴ Une er God numbiye al numog po molo bret yei ge i no, age kambono moi ge awi we dji. Ba bret yei ge God awi bret yei. Una kiwa nanane, opa gale awinj una nane we dji. ⁵ Embe yei pille ege Sabat yero ge, una kogo yene mal Una Wombe kantau yendo we dji.

*Iwa ta agle ke yei Jisas ye wopake yei
(Matyu 12.9-14 ne, Mak 3.1-6)*

⁶ Ege Sabat ta yeika, Jisas er lotu numb numog po molo una moi al kandja dje awi. Dje awo moi al ge iwa ta moi. Yene agle woto ke ye, mapa to pai. ⁷ God lo dje awi una ne, Parisi una Jisas moi al kane gi dje moi, ipon ge Sabat yero, Jisas iwa ge ye wopake ye awi dal, nono une to kot ye aumbon dje pille moi.

⁸ Kambono nomane al embe paika, Jisas kane, iwa agle ke yei iwa moi al po embe dji, ni aglo wo una mor al ge pakna mopen we dji. Djika iwa ge wo pakna aglo moika, ⁹ Jisas embe dje kambono moi ge awi, nono ege Sabat yero kune ge, una ye wopake ye aumbon mo, ye ke ye aumbon? Nono una amblo pille dje aumbon mo, nono una togopon ne? dji. ¹⁰ Embe dje kere Jisas una moi al, kane woinambo dje kankere, agle ke yei iwa moi al embe dji, ni aglen amblo du djkiye! dji. Une agle amblo du djika, alla wopake pai.

¹¹ Embe yei ba Parisi una ne, God lo dje awi una ellne kumbsika, Jisas ye ke ye aune mal ga po kandja dje pi.

*Jisas Aposel 12 pela dje i
(Matyu 10.1-4 ne, Mak 3.13-19)*

¹² Kune ge Jisas er makimb mekbe al po kamang ye God awo moika kam tagi. ¹³ Tagika, yene kogoye una dji womaka una 12 pela dje i. Une embe dji, na ye kandjine Aposel we djino. Na namba awo, na ye dje wornaka, ye pille po na kogena yene we dji. ¹⁴ Dji ge Saimon kandjiye gun ta yei Pita we dji. Ta Pita age Andru, ta Jems, ta Jon,

ta Pilip, ta Bartolomyu, ¹⁵ ta Matyu, ta Tomas, ta Alpias wariye Jems, ta Saimon epil Selot moi una we dji ge, ¹⁶ ta Jems wariye Judas, ta Judas Iskariot Jisas i kundayem una awi iwa.

*Jisas una merke ke toi moi ge i gun woro awi
(Matyu 4.24-25 ne, Mak 3.7-12)*

¹⁷ Jisas kogoye una boll makimb mekbe ge kere er kal woi. Jisas dumo tune ta yei al po aglo moika, kogoye una merke woi. Distrik Judia una ne, Jerusalem una ne, nambis una, dumo Taia ne, Saidon moi una porapora yenekne dumene kere er woi. ¹⁸ Kambono Jisas kandja djinda pupon dje pille, ke toi mor ge, i gun woro aunda dje pille wo moi. Una kum ke tukne al moi ge Jisas wo kandja djika, kum ke er orko po keri. ¹⁹ Jisas nomane dongall ge er orko woika, una porapora ke to pai moi ge kiwa moi. Una merke kane Jisas gakle ambpon ge nono ke toi mormon ge pora djinda dje pille, Jisas ambpon dje embe yei.

*Una wal kannanane ge wopille moye
(Matyu 5.1-12)*

²⁰ Jisas yene kogoye una moi al kane embe dji, ye una wal kannanane ge, ye wopille moye. God dumoye wopake yero ge ye dumene yero. ²¹ Ye ipon kam koll golo mor una ge, ye wopille moye. Are koll nagoye. Ye ipon kimb yemor una ge, ye wopake pille moye. Are ye poyene. ²² Una Wombe yene wombaye ye mor we dje kanke ye awo, mop awo, kandja ke dje awo, ye kandjine ambi dal, ye wopille moye. ²³ Kambono embe yene ge ye kane wo kaima pille moye. Are ye kupill al pine ge, top kerman ine. Kambono ye ke ye awinj

mal ge, yenekne gollne kambono, propet ye ke ye awo embe ye wani mal, ipon ge embe eri ye pamor. ²⁴ Ye wal merke kannonj una mor ge, imb ye boll wonda! Ipon manda ge ye wopake pille mor, ba are ye wopake namoye. ²⁵ Ipon ye kwa nonj kumbo yendo mor ge, imb ye boll wonda! Are ye koll goye. Ipon ye una poye waninj ge, imb ye boll wonda! Are ye kimb kallngane yene. ²⁶ Una ye kandjine amblo pla worne ge, imb ye boll wonda! Asa ye gollne wo propet kende moi al kandjine amblo pla woro yei mal embe ge, ipon una ye kandjine amblo pla worinj we dji.

*Kundayem una mor ge nono ye wopake ye aum-
bon
(Matyu 5.38-48)*

²⁷ Na kandja djindo mal ye pille mor ge, na kandja dje ye aundo. Kundayem una moye al, ye wopake pille aune. Una wo ye kanke ye awi dal, ye singare wopake ye aune. ²⁸ Una ye mangal to awi dal, ye kandja wopake dje aune. Una ye ke ye awi dal, kambono wopake moye dje pille kamang ye God aune. ²⁹ Iwa ta ni paunin al tonda ge, ni kane ake to paunin yemto aumbenka, aike tonda. Iwa ta ni kon jaket inda ge, konpakna aike aumben, ni man we nadjimben. ³⁰ Iwa ta wo, ni wal ta aumben we dji dal, ni aumben. Iwa ta wo ni wal i punda ge, ni dje i yem naworben. ³¹ Una ye ye wopake ye aune dje pir mal ge, ye wopake ye una embe aune.

³² Una wo ye wopake kanneke, ye kane yem wopake kanne ge, God ye top aunda mo? Ge man,

naunda. Ye yenj mal embe ge, ke yenj una kam-bono yenekne ye noi una boll kanwopake embe kaninj. ³³ Una wo ye wopake pille auneke, ye wopake pille awo yem worne ge, God ye top aunda mo? Man, naunda. Ye yenj mal embe, ke yenj una ye kune yenj. ³⁴ Ni wal aumben ba, wal wulle awo yem worno dje yenden ge, God ni top aunda mo? Man, naunda. Ke yenj una mor ge yenekne wal aune wulle awo yem worbon dje pille yenj. ³⁵ Ye embe nayene. Kundayem una mor ge ye wopake kane, wopake ye aune. Ye wal aune ge, kiwa aune. Ye awo wulle i yem naworne. Ye embe yei dal, God ye top kerman aunda. Ke yenj una ne, God wopake we dje nawinj una, God kanwopake pille aundo. God embe yendo ge, ye kane yene. Yei dal, God kerman pla kaima moro ge, ye une wombaye kaima moye. ³⁶ Ye Nane wandill golo wopake ye aundo mal ge, ye wandill golo wopake ye embe yeme!

*Una singare yene mal nono nadjimbon
(Matyu 7.1-5)*

³⁷ Jisas embe dji, una singare yene mal ye nad-jine. Ye dje nawi dal, God ye singare yene mal ye dje naunda. Ye una kandjine mopne nabiye ge, God ye kandjine mopne nabiya. Una wo ye ke ye aune ge, ye alla kere awi dal, God ye ke yenj ge alla kere aunda. ³⁸ Ye una wal auneke, God wal ye aunda. Wal kembis ta naunda man, wal kerman kaima aundaka, puka to tulu dje yagno dje yenda. Ye una wal aune mal embe God ye aunda we dji.

³⁹ Jisas kandja buko ta dje una moi al awo embe dji, iwa nalene emill yenda una soka mopellka,

ta yemolo ta kond ombine dje aunda ge kune yendo mo? Ge man, soka aike kulngamb yage tupa tambell. ⁴⁰ Skul womba mor ge tisa kamblo naune ba, womba skul dje kere, are tisa moro mal embe moye.

⁴¹ Ni nalen al iko dake boll pandaka, agan nale al iko djekene kembis panda kane djimben mo? ⁴² Agana, ni nalen al iko djekene kembis paro ge, na iworno we djimben ba, ni nalen al iko dake boll paro ge nakanden mo? Ni djillaken soka paro una moren! Asamoll ni nalen al iko boll panda ge iworbenka, nalen wopake panda. Alla are ni agan nale al wal moya ge, ni kane iworben kune yenda we dji.

Iko moro mal megiye tondo
(Matyu 7.16-20 ne, 12.33-35)

⁴³ Yendo mal embe iko ke moya megiye wopake natonda. Iko wopake moya megiye ke natonda. ⁴⁴ Iko ge yene megiye paro mal tondo. Ka kagle paro al una po iko pik megiye naworne. Alla ka mul paro al una po wain megiye naworne. ⁴⁵ Una wopake mor ge, yenekne nomane wopake paro mal pille, singare wopake yenj. Una ke mal mor ge, yenekne nomane ke paro mal, singare ke yenj. Yenj mal embe, una kandja dje orko worinj mal ge, yenekne nomane pakna moro mal pille kandja dje orko worinj we dji.

Iwa soka numb takpill
(Matyu 7.24-27)

⁴⁶ Ye na moro al embe djinj, Iwa Kerman, Iwa Kerman we djinj ba, ye namba yei pille na kandja djindo mal pille nayenj ne? ⁴⁷ Una na moro al wo,

na kandja djindo mal pille kane yei dal, ga embe mal moye. ⁴⁸ Kambono numb takbon dje pille makimb wallko kal po, makimb yembe ku mal dongall paro al woro take pagiye. Kam kerman tondaka, nu tonda ba, numb ge take dongall ye pagiye pille, nu to i er napunda.

⁴⁹ Alla una ta na moro al wo na kandja djindo mal pille kane nayei dal, iwa ge embe mal moya. Une numb takno dje pille mai nabiya, kiwa take pagiye. Kam kerman tondaka nu kerman to numb doll donamb boll to sellke i er punda we dji.

7

*Rom ami iwa kerman ta moi ge yene boiye iwa ta ke toi Jisas wo i gun woro awi
(Matyu 8.5-13)*

¹ Jisas kandja embe dje una awo kere, er dumo Kaperneam pi. ² Ami iwa kerman ta moi ge, yene boiye una ta moi. Une wopake pille awi ba, boiye ge ke kerman toi, goya pai. ³ Jisas kogo ye wani mal ami iwa kerman ge pille, Juda una kerman dje woro embe dji, ye Jisas moro al po djineke, na boina ke toi paro ge wo i gun woro aunda we dji.

⁴⁻⁵ Djika kambono Jisas moi al po kandja yembe ye dje embe dji, nono lotu numb yero ge une boll take nono awi. Nono Juda una mormon ge, une nono ye wopake ye aundo. Une embe yendo pille, une boiye iwa ke toi paro ge, ni wo i gun woro aumben we dji. ⁶⁻⁸ Kambono kandja embe djimaka, Jisas kambono boll aike er pi.

Po numb al manda pumaka, ami iwa ge yene ye noi una kandja sigiye dje worika, kambono

Jisas moi al po embe dji, ami iwa ge kandja embe djindo, Iwa Kerman, na una wopake namoro, ni na numbina al wombén ge kune nayendo. Ni yenden mal, na embe yendo. Na ami iwa kerman kandja djindo mal na pille yendo. Na ami merke kantau yendo mor ge, na kandja djindo mal pille yenj. Ta moya al, ni er piye! djindo mal une pille er punda. Ta moya al, ni er we! djindo mal une er wonda. Na boina moya al, ni kogo embe yeye! djindo mal une pille yenda. Na embe yendo ge, ni kandja kiwa djimbenka, na boina ke toi paro ge pora djinda we dji.

⁹ Une ge kandja embe djika, Jisas pille aya dje kane ake to una merke aike pi una moi al embe dji, na kandja dje ye aundo, une pillgi kerman paro mal ge, Israel una mor al ge, embe naparo dje na kando we dji. ¹⁰ Jisas kandja embe djika, kandja sigiye dje wori woi una ge yenekne er yem po kani, ami boiyé iwa ke toi pai ge alla kiwa moi, ke pai pora dji.

Ana kangill ta wariye goi

¹¹ Are Jisas yene kogoye una ne, una merke boll aike molo er dumo Nain pi. ¹² Pumaka Jisas gull kond djillake al manda po moi. Ana kangill ta wariye taimanta moi ge goi, kambono tublo i er bon dje iumaka, dumo Nain una merke aike woi. ¹³ Womaka Jisas ana kangill ge kane wandill golo, ni kimb naye! dji. ¹⁴ Une po palbam ambika, tumblo iwi una kiye dje kake molmaka, Jisas embe dji, womba ni pamoren ge na kandja dje ni aundo, ni agle! dji. ¹⁵ Djika womba goi ge, alla aglo ami dje pagle kandja djika, Jisas womba ge i me awi.

¹⁶ Una porapora moi ge kand goi. God kandjiye amblo pla woro embe dji, propet kerman nono mopin al woi moro, God unakiye moi al wo amblo pille dje aundo we dji. ¹⁷ Djimaka distrik Judia una porapora moi ge ne, manda moi una kandja dje wai djimaka, Jisas womba i gun wori mal, una porapora moi ge pi pora dji.

Jon kogoye una soka dje worika er Jisas moi al pupill

(Matyu 11.2-19)

¹⁸ Jisas wal porapora yei mal Jon kogoye una pille wo une moi al kandja dje awi. ¹⁹ Jon pille yene kogoye una soka dje woro embe dji, ye Jisas moro al po embe djimbell, God iwa ta dje worno we dji ge, ni wale won mo, mo no una gun ta wonda dje tau mopon ne djise! dji. ²⁰ Djika soka Jisas moi al po embe djipill, no Jon dje wori wopill. Une embe djindo, God iwa ta dje worno wonda we dji ge ni wale wonderen mo, mo no una gun ta wonda dje tau mopon ne? dji we djipill.

²¹ Kune ge una merke ke kayekaye toi moi ge, Jisas po ye wopake ye awo, una kum ke tukne al moi ge une po iworo, una merke nalene emill yei ge une po amblo poi dje awi. ²²⁻²³ Embe yemolo, Jisas Jon kogoye una mopill al embe dji, una nalene emill yei una nalene alla kaninj. Una kakene ke yei moi ge alla kamblo er pinj. Una kenj toi moi ge kiwa mor. Una kamalne dall toi ge kandja pir. Wal kannanonj una ge, God kandjiye wopake paro mal pille mor. Na embe yendo ge una kane nomane soka napai dal wopake moye, ye po Jon moro al embe djise! dji.

²⁴ Djika Jon dje wori wopill iwa soka er yem pupillka, Jisas una merke moi al Jon pille embe dji, ye asa dumo wapra yei al pi ge, ye po wal naral wal kanbon dje pi ne? Ye golo ngamb kamkopo ambi ge kanbon dje pi mo? Ye wal naral wal kanbon dje pi ne? ²⁵ Ye una konkunom wopake woro moye kanbon dje pi mo? Ge man. Una embe mal mor ge una king numbine al mor. ²⁶ Ye wal naral wal kanbon dje pi ne? Ye una propet ta moi al kanbon dje pi mo? Ge wale. Na kandja dje ye aundo, una propet porapora mor ge Jon kambono kamblo aundo. ²⁷ Asa God kandja dji pepa boi mal ge Jon pille boi. Embe dji,

Ni pille! Na iwa ta dje wornaka, une er wekle po ni wombén al, kondwe amblokun ye moyá
we dji *(Malakai 3.1)*

²⁸ Na kandja kaima dje ye aundo, makimb una mor ge Jon porapora kamblo aundo, une kandjiye kerman paro. Ba alla, God dumoye wopake kantau yendo al una kandjine napanda wulle al mor ge, Jon kamblo awinj we dji.

²⁹ Jisas kandja embe djika, ku takis i una ne, una merke embe dji, God kogo yendo ge dume dje yendo we dji. Kandja embe dji ge Jon ga nu pagle awi pille dji. ³⁰ Ba Parisi una ne, God lo dje awi una man dji, Jon no nu pagle naunda we dji. Kandja embe dji ge God, ye embe yeme dji mal, kambono mop awo nayeí. ³¹ Jisas embe dji, ye una mor ge namba mal mor? Na kandja namba mal djino? Ye embe mal mor. ³² Una makai to moi al womba bill soka to moi. Bill ta yemolo embe dji, no pupnume

topin ba, ye gollang nadji. No kimb gollang yepin ba, ye kimb nayeи.

³³ Womba yei mal ge, Jon wo nu pagle awo, kwa nano, nu wain nano yeika, ye une kandjiye amblo, kum ke tukiye al moro we dji. ³⁴ Alla Una Wombe wo kwa no, nu wain no yeika, ye une kandjiye amblo embe dji, une kwa merke no, nu wain merke no, una ku takis inj una ne, ke yenj una boll aike nondo we dji. ³⁵ Ba nono kanmon, una nomane wopake pai una singare yene ge wal kaima paro dje kanmon we dji.

*Ana ta wo Jisas kake al kopong yei
(Matyu 26.6-13 ne, Mak 14.3-9 ne, Jon 12.1-8)*

³⁶ Parisi iwa ta Jisas kwa aike namboll we dji. Jisas er iwa ge numbiye al pika una pende aike moi. Kwa nambon dje yemolmaka, ³⁷ una embe dji, Jisas woi Parisi iwa numbiye al moro we dji. Singare ke ye wani ana ta po kopong nume ta mirang wopake yei ge iwi. ³⁸ Ana ge wo Jisas mopiye al aglo molo kimb yei. Yene kimb nuye yage Jisas kake al toika, ngambale ene momo moi ge une i kill gulo, Jisas kake al amblo, kopong ye, djembon kanan to moi.

³⁹ Parisi iwa Jisas dje i numog wori iwa ge une embe dje pi, Jisas ni prophet kaima mon dal, ana kaken ambro ge singare ke yei ana moro dje kanben we dje pi.

⁴⁰ Ba Jisas embe dji, Saimon na ni kandja ta dje auno we dji. Saimon, tisa, djiye! dji. ⁴¹ Jisas embe dji, kune ge iwa soka yemolo iwa ta moi al po ku dje ipill. Ta ku 100 kina dje ika ta ku 10 kina dje ika yepill. ⁴² Ba soka awo yem worbell ku nayeи. Ku

ne wo embe dji, pora, kerse! dji. Iwa soka mopill ge, iwa ne mal yemolo iwa kerman ge kanwopake kaima piya ne? dji. ⁴³ Saimon embe dji, na pro ku kerman i iwa ge kanwopake yenda we dji. Jisas embe dji, ni kandja kune djinden we dji.

⁴⁴ Jisas kandja embe dje kere, une kane ake to ana ge kanmolo Saimon moi al embe dji, ana moro ge ni kanden mo? Na ni numbin al woll ge, na kakena was yeno dje nu kolo nawin. Ba ana ge na kakena al kimb nuye ye moglo, ngambale ene i kill gulo wordo. ⁴⁵ Na numog woll ge ni na djembon to nawin. Ba ana ge na kakena al djembon kanan to molo ipi ipon moro. ⁴⁶ Ni na ngambalna al kopong nayen. Ba ana ge na kakena al kopong yendo. ⁴⁷ Une embe yendo ge na kandja dje ni aundo, ana ge na we dje wopake kaima kani pille, une singare ke merke ye wani ge God kere awi pora djindo. Singare ke yepall yenj una mor ge, God kere aundo ba, ga God we dje wopake kaninj ge kembis ta kaninj we dji. ⁴⁸ Jisas ana moi al embe dji, ni ke ye wanin ge na kere aundo we dji. ⁴⁹ Djika kwa aike no moi una yenekne kandja dje pille embe dji, iwa ge ne mal molo una ke yenj mal kere aundo ne? God kere aunda ge kune yendo ba, une kere aunda ge kune nayendo we dji. ⁵⁰ Djimaka Jisas ana moi al embe dji, ni pillgi djin pille, God ni i yem wordo. Ni ellin tukin arngan yenda wanmopen we dji.

8

Ana pende Jisas boll aike wani

¹ Are Jisas po dumo una merke moi al ne, una merke namoi al po wane, God dumoye wopake

kantau yendo mal dje una awi. Yene kogoye una 12 pela une boll aike wanmolmaka,² ana pende womaka ga boll aike wani. Ana pende kum ke Satan dje wori wo tukne al moi Jisas wo iwori ana ne, ke kayekaye pai ana ge Jisas po i gun woro awi. Dumo Magdala ana Maria we dji moi ge Jisas asa po kum ke 7 pela Satan dje wori wo tukiye al moi ge iwori ana.³ Ta Erot boiye iwa kerman Susa gamegama Joana ge moi. Ta ana Susana ne, ana merke molo Jisas ne, kogoye una wal nayeigé, ana kambono yenekne ku ne, wal iwo kambono awo embe ye wani.

*Iwa ta mauye al wal megiye pup to wori
(Matyu 13.1-9 ne, Mak 4.1-9)*

⁴ Una merke dumo yemyem pai ge, Jisas moi al womaka, Jisas kandja buko ta dje awo embe dji,⁵ iwa ta er mauye al po wal megiye pup to wori. Pi al ge kondwe pende yagi. Una wo kamblo kal wormaka, ka wo no keri.⁶ Pende yage ku al toi ba, makimb nuye namoi. Gup yeno dje yei ge man pai, golo er kal pi.⁷ Megiye pende yage ka kagle moi al pakna pi. Gup ye pla woi ba, ka kagle tublo i gulo wori.⁸ Alla megiye pende yage makimb wopake yei al toi. Gup yeika megiye taimane dje, 100 dje toi. Jisas embe dje kere yau to embe dji, ye kamalne paro, kandja ge pillme! dji.

*Jisas nomane pai mal pille kandja buko dji
(Matyu 13.10-17 ne, Mak 4.10-12)*

⁹ Jisas kandja embe djika, yene kogoye una wo embe dji, ni kandja buko djinden ge me namba mal paro ne? dji.¹⁰ Djimaka Jisas embe dji, God dumoye wopake kantau yendo ge, kandja seke

paro mal, ye pille ine dje pille God ye ombine dje aundo. Ba una mor ge na kandja embe dje naundo, na kandja buko eri dje aundo. Na embe yendo ge kambono kanimbon dje yene ge, man pandaka kandja pupon dje yene ge, man panda we dji.

*Wal megiye pup to wori mal kandja me embe paro
(Matyu 13.18-23 ne, Mak 4.13-20)*

¹¹ Jisas embe dje awi, kandja buko me ge embe mal paro. Wal yai ge God kandjiye yai. ¹² Wal megiye yage kondwe toi ge embe mal paro. God kandja dje awi una tukne al yaya ge, Satan kane wo iworda, kambono pillgi djimbon dje yene ge, man panda, God i yem naworda. ¹³ Wal megiye yage ku pai al toi ge embe mal. Una God kandjiye wopake pille ine ba, kandja ge djimbe naworda. Yepall ta moyeke, are wal ta wo kamalne tondaka, pillgi djine ge kerne. ¹⁴ Wal megiye yage ka kagle moi al toi ge embe mal paro. Una God kandjiye piye ba, makimb wal nomane merke pandaka, dje mogoi pille we ye, wal i nambon dje pille, God kandjiye yaye ba tublo i gulo worda, megiye natonda. ¹⁵ Wal megiye yage makimb wopake yei al toi ge embe mal paro. Una God kandjiye pillgi djineke, nomane wopake panda moye una ge, God kandjiye pille yayeke megiye tonda we dji.

*Wamo lambo kandja buko dji
(Mak 4.21-25)*

¹⁶ Jisas embe dji, una wamo lambo gale ipo sin paknato napagye, man. Lambo gale ipo bo menameto napagye eri. Una wamo lambo gale ipo

bo al pla woro yene ge, do au djindaka una numog wone ge kanne. ¹⁷ Wal seke paro ge are er pene wondaka, wal una nakaninj ge are kanne. ¹⁸ Na kandja djindo ge ye pillpol to molme! Una wal ta pandaka God wal aunda. Ba alla, una wal ta napandaka, wal kembis ta paro dje kanne ge God iworda we dji.

*Jisas me ne, age kambono une moi al woi
(Matyu 12.46-50 ne, Mak 3.31-35)*

¹⁹ Kune ge Jisas me ne, age kambono une kanbon dje woi ba, una merke molmaka, dumo sill dji, kambono Jisas kanne napai. ²⁰ Una pende Jisas moi al wo embe dji, ni man ne, agan kambono ni kanbon dje woi, bekleto mor we dji. ²¹ Ba Jisas embe dji, God kandja djindo mal una pille kane yenj una mor ge, na mana ne, agana mor we dji.

*Kam kopo kerman woi ge Jisas djika alla nawoi
(Matyu 8.23-27 ne, Mak 4.35-41)*

²² Ege ta yeika, Jisas kogoye una moi al wo embe dji, nono er nu erim konato bone dji. Djika kambono Jisas boll aike po kanu i er pi. ²³ Pumaka Jisas ou pamoika, kamkopo kerman woi. Nu olup ye po wo yeika, nu er kanu al pakna po puka to moi, nu nane pai. ²⁴ Kogoye una wo Jisas to mage embe dji, Iwa Kerman! Iwa Kerman! Nono gopon manda yendo we dji. Djimaka Jisas aglo kamkopo ne, nu kandja awo embe dji, ye olup yenmell ge kerse! dji. Embe djika kamkopo ne, nu olup kaima ta nayepill. ²⁵ Jisas embe dje kogoye una awi, ye pillgine ge, er dje pi? Dji ba kogoye una aya dje kand golo, yenekne kandja dje pille embe dji, une

ge ne mal molo, kamkopo ne, nu kandja djindo pirmell ne? dji.

*Iwa ta kum ke pai ge Jisas wo iwori
(Matyu 8.28-34 ne, Mak 5.1-20)*

²⁶ Dje kerika kambono er nu erim djekte yemto po, una Gerasa makimbne al pi. ²⁷⁻²⁹ Po pillau djimaka, iwa ta kum ke tukiye al moi ge Jisas moi al woi. Iwa ge kamasa mindja nayai bekleto wane, ku gona al una gull toto yei al, une po pa wo embe yemoi. Asa una ka sen kolo pagle kanmoi ba, kum ke tukiye al moi ge kune merke to pruk dje woro embe yei. Kum ke iwa ge dje i bake bake una namoi al po wane yei.

Iwa ge kane Jisas moi al wo kake al taimagaus pamoika, Jisas embe dji, ni kum ke moren ge kere erwo orko piye! dji. Djika, une yau kerman to embe dji, God pla kaima moro una wariye Jisas ni wonderen ge, ni na namba ye auno dje pille wonderen? Une ge kandja yembe ye dje embe dji, ni na ye ke ye nawe! dji. ³⁰ Jisas embe dji, ni kandjin ne ne? dji. Une ge embe dji, na kandjina ami kambono we dji. Une kandja embe dji ge yene tukiye al kum ke merke moi pille dji. ³¹ Kum ke iwa tukiye al moi ge yembe ye dje embe dji, no kum ke merke mormon ge, ni dje no tupa beye naparo al nawore! dji.

³² Dumo manda moi al ge kog pende merke tambale al molo em no molmaka, kum ke ge yembe ye dje embe dji, ni no dje worben pandaka, ni djimbenka no er kog tukne al pakna bon we dji. Jisas, kune, ye er pume! dji. ³³ Djika kum ke una moi ge kere, er kog tukne al pakna pumaka, kog

bul dje er dumo ke yei al kal po nu erim moi al, nu no golo keri. ³⁴ Golo kermaka kog tau moi una kane, muk dje seke er po dumo kerman paknato dje awo, orko djeke para aike djimaka, ³⁵ Jisas yei mal una pille kanbon dje woi. Kambono Jisas moi al wo kani, asa kum ke tukiye al moi iwa ge, konkunom nawori ba alla, ipon konkunom woro, nomane wopake paika, Jisas kake al ami dje moi, una wo kane kand goi. ³⁶ Jisas wo kum ke iwori iwa ge, kiwa moi mal kani una, kandjabe tomaka una are woi ge pi. ³⁷ Distrik Gerasa una porapora kand kerman golo embe dji, Jisas, ni no makimbne kere er tambiye ta piye! dji. Djimaka Jisas alla er kanu al po pakna moika, ³⁸ kum ke tukiye al moi iwori iwa ge embe dji, Jisas, ni ben al na wono aike boll we dji ba, Jisas man dji. ³⁹ God ni ye wopake ye awi mal ge, ni er yem po nenem numbin al dje awe! dji. Djika une yene dumoye al po Jisas wopake ye awi mal kandja dje awo moika una pi.

*Jairus ambore goi ge Jisas i gun woro awi. Alla, ana ta wo Jisas konkunom woro pagi al ambi
(Matyu 9.18-26 ne, Mak 5.21-43)*

⁴⁰ Una merke wo Jisas yem wonda dje pille makai to molmaka, Jisas alla nu erim yemto pikia, una wopille djembon to awi. ⁴¹ Lotu numb kogo yei iwa kerman ta Jairus we dji moi ge, une Jisas woi al manda wo kake gopiye boglo awo embe dji, ni na numbina al wombien we dji. ⁴² Une kandja embe dji ge, yene ambore taimanta moi ge kognumb 12 pela mal moika, ke toi ge nagoya dje pille dji. Jisas une ge boll aike er pupillka, una merke aike dakalo dakalo pi.

⁴³ Po kondwe tambiye pumaka ana ta moi. Ana ge kognumb 12 pela paknato ge, gakle meyam to pamoi, una ye imbon dje yei, man pai. ⁴⁴ Jisas woi al ana ge manda wo Jisas mopiye al kon momo woro pagi ge ambika, ola dje ke pai ge pora dji. ⁴⁵ Djika Jisas embe dji, una ne mal na ambro ne? dji. Una porapora man we djimaka, Pita embe dji, nono una merke mopin dakalo kaima paro, ni namba yei pille, una ta wo na ambro we djinden ne? dji. ⁴⁶ Jisas, man, na yembena dongall pai ge ta er orko pi pille djindo we dji.

⁴⁷ Ana ge kani, tormang yenda napai, una porapora kanmaka, une kake agle toika, wo Jisas kake al taimagaus pa, yene nomane pai mal pille wo Jisas ambi ge une dje pene woro, na ke toi pall ge kuntaimane pora dji we dji. ⁴⁸ Djika Jisas embe dji, ambona, ni pillgi djin pille ni kein pai ge pora dji. Ni ellin tukin arngan yendaka, wanmole! dji.

⁴⁹ Jisas kandja embe dje moika, Jairus boiyen iwa ta wo Jairus moi al embe dji, womba goi pora dji. Ni tisa kogo naumben! we dji. ⁵⁰ Djimaka Jisas pille Jairus moi al embe dji, ni kand nagopen. Ni pillgi dje pamopenka, womba kiwa moyan we dji. ⁵¹ Djika er numb al pumaka, una numog wombong dje yei ge Jisas man dji. Une Pita ne, Jems ne, Jon ne, womba neme boll aike er numog bon we dji. ⁵² Dje moi al ge una kimb yemolo, kimb kallngane yemaka, Jisas embe dji, ye kimb nayeme! Womba nagoro, kiwa ou pamoro we dji. ⁵³ Embe djika una moi ge, womba kaima goi dje kane, poye Jisas awi. ⁵⁴ Jisas po womba ge agle amblo yau to embe dji, amboya! Ni agle! dji. ⁵⁵ Djika womba nomane alla

wo paika, une ola dje agi. Jisas embe dji, ye kwa ta auneke womba ge nondi we dji. ⁵⁶ Womba neme kane asall topill. Jisas embe dji, na wo embe yell, we nadjise! dji.

9

*Jisas una 12 pela dje i, kogo omuk to awi
(Matyu 10.5-15 ne, Mak 6.7-13)*

¹ Jisas kogoye una 12 pela moi ge dji womaka, une namba awo, yembe dongall awo embe dji, ye ipo kum ke una tukne al moye ge iworo, una ke kayekaye panda moye ge, po i gun woro embe yeme! dji. ² God dumoye wopake kantau yendo mal ge, ye po kandja dje una awo, una ke tonda ye po i gun worne. ³ Ye kond pine al ge wal ta i napine. Ye bulo tulba mo, kon mo, bret mo, ku moni mo, konpakna soka yenda ge ye i nawanne. ⁴ Ye po dumo ta pillau djineke, una dje i numog wori dal, ye numb ge pamoye. Er pine pandaka, numb ge kere er pine. ⁵ Una ye dje i numog nawori dal, ye bekle po kakene toll kill gulo woro kerne. Ye embe yene ge kambono kanne, yenekne singare ke yei mal God ke kando dje piye we dji.

⁶ Embe djika kogoye una po er dumo yemyem yei al porapora po, God kandjiye wopake dje una awo, una ke toi moi ge i gun woro awo embe yei.

*Jisas moi mal King Erot kanpol natoi
(Matyu 14.1-2 ne, Mak 6.14-16)*

⁷ Jisas kogo ye wani mal una kane, Jon nu pagle awi una goi ge alla aglo erwo gun pi kogo yendo we djimaka, king Erot pille nomane merke toi. ⁸ Jisas kogo yemoi mal una pende kane embe dji, iwa

Elaija kamasa goi ge alla aglo erwo gun pi kogo yendo we djimaka, una pende embe dji, propet ta asa goi alla aglo wo gun pi kogo yendo we dji. ⁹Djimaka king Erot pille embe dji, Jon moi ge yene nubke al kelip tollka goi ba, iwa ta wo kogo embe yendo ge una ne mal kaima wo yendo ne? dji. Une embe dje pille Jisas kanno dje pille moi.

*Jisas una 5,000 kwamokna awi no kune yei
(Matyu 14.13-21 ne, Mak 6.30-44 ne, Jon 6.1-13)*

¹⁰ Aposel 12 pela moi ge kogo ye wane kere, alla yem wo kogo yei mal kandja dje Jisas awi. Aumaka Jisas kambono boll yenekne mopon dje pille kambono dje i er dumo Betsaida we dji ge pi.

¹¹ Una Jisas er pundo we djimaka, una pille Jisas pi al are po une moi al pillau djimaka, Jisas kane wopake we dje kambono awi. God dumoye wopake kantau yendo mal, une kandja dje awo, una ke toi moi ge une i gun woro awo embe yei.

¹² Embe yemoi, taman pika, kogoye una 12 pela wo Jisas moi al embe dji, nono mormon al dumo manda ta nayero, ni dje worbenka, una er dumo manda yemyem ta yenda al po, kwamokna dulo i no pane we dji. ¹³Djimaka Jisas embe dji, ye kwa auneke nane we dji. Ba kogoye una embe dji, no kwa merke nayero, bret 5 pela ne, pis soka yero we dji. Una merke mor, no po wal pende top to imbon ge kune nayenda we dji. ¹⁴Iwa nambane kere kani ge iwa 5,000 moi. Jisas embe dji, ye djineke una 50, 50 dje makai to moyebe dji. ¹⁵Kogoye una po djimaka, una ami dje moi. ¹⁶Jisas bret 5 pela ne, pis soka yei ge amblo i kupill al kane pla woro kamang ye, ni no kwa aunden, wopake we dji. Dje

awo, bret ne, pis tuklo i kogoye una awo embe dji, ye i una mor ge aune we djika, kogoye una po wal i omuk to una awi. ¹⁷ Aumaka una porapora noi, ke yei. Wal tuge moi ngando i kon basket 12 pela to puka toi.

*Pita Jisas moi al ni Krais moren we dji
(Matyu 16.13-19 ne, Mak 8.27-29)*

¹⁸ Kune ge Jisas yene molo, kamang yemoi. Kogoye una womaka une embe dji, una merke mor ge na una ne mal kaima moro we djinj ne? dji. ¹⁹ Kogoye una dji mal, una pende embe djinj, Jon nu pagle awi una wonden we djinj. Pende, Iwa Elaija kamasa goi ge wonden we djinj. Pende, Propet ta kamasa goi ge wonden we djinj we dji. ²⁰ Djimaka Jisas embe dji, una embe djinj ba, ye na una ne mal wondo dje kaninj ne? dji. Pita embe dji, God, Krais dje worno nanam unakna i yem worda we dji ge ni wale wonden we dji. ²¹ Djika Jisas embe dji, na Krais wondo we dje una moye al dje naume! dji.

*Jisas embe dji, na golo aglo erwo gun puno we dji
(Matyu 16.20-28 ne, Mak 8.31-9.1)*

²² Na kandja embe djill ge God djindo pille, Juda una ngambalne pai una ne, opa gale awinj una kerman kambono ne, God lo beke awinj una wo Una Wombe moro ge mop aune. Kambono une ye ke kaima ye awo, togoye. Une golo pamoyaka, ege sokara erwo pundaka alla aglo erwo gun punda we dji.

²³ Una porapora moi al Jisas embe dji, una na boll aike mopon dje piye ge, yenekne nomane paro mal amblo kal woro, yene iko pera ege ege

i kake, na boll aike wo moye. ²⁴ Una yenekne amblokun yemoye ge, goye ba, una na we dje pille we ye, kogo ye wanmolo goi dal, gun molo pamoye. ²⁵ Una makimb al molo kog mogoi porapora kan-nambon dje piye ba, kambono golo pineke wal i mogir ge pak to naunda. ²⁶ Una na we dje pille ngandjill golo, na kandja djindo mal pille ngandjill golo awi dal, are Una Wombe yem wonda kune ge, une ga pille ngandjill goya. Yene wonda ge une Ne ne, tau agelo wopake kambono tage au djinj mal ge, alla une tage au embe djindaka, wo ga pille ngandjill goya. ²⁷ Na kandja kaima dje ye aundo, ye una pende mor ge nagoye, mor mal embe molo pamoyeke, God dumoye wopake kantau yenda mal ye kanne we dji.

*Jisas gakle ta mal pai
(Matyu 17.1-13 ne, Mak 9.2-13)*

²⁸ Ege 8 pela mal embe erwo pika, Jisas kamang ye auno dje pille molo Pita ne, Jon ne, Jems dje i er makimb mekbe al pi. ²⁹ Po molmaka Jisas kamang yemoika, yene gume djillake al djell ta mal yeika, yene konye kunomye al ge kuruwo boll ye poll dji. ³⁰⁻³¹ Iwa Elaija ne, Mosis wo mopillka tage tage yei. Are Jisas Jerusalem po goya we dje God dji mal ge, ga kandja embe dje moi. ³² Dje molmaka Pita ne, Jems ne, Jon ou dall pamolo aglo kani, Jisas moi al tage tage yei. Iwa soka Jisas boll aike mopill ge embe kanmaka, ³³ iwa soka er boll dje yepillka, Pita kandja me ta napai al ge ola dje Jisas moi al embe dji, Iwa Kerman, nono ba mopin abro. Numb asinga sokara takbon. Ni ta imbenka, Elaija ta indaka, ta Mosis inda we dji. ³⁴ Pita

kandja embe dje moika, kam kupa ta wo kambono i pakna worika, kambono kane kand goi. ³⁵ God kupa pakna molo embe dji, ge na warna moro. Na taimane djill una moro. Une kandja djinda mal ye pillme! dji. ³⁶ Dje kerika kambono kanmaka, Jisas yene moi. Embe yeika makimbmekbe al moi ge kere er kal woi ge, kogoye una wal kani mal, kandja ola dje nadji, ege pende molo alla are dji.

*Womba ta kum ke tukiye al moi ge Jisas wo iwori
(Matyu 17.14-21 ne, Mak 9.14-29)*

³⁷ Kam tagika kambono makimb komge al moi ge kere alla er kal womaka, una merke wo makai to moi. ³⁸ Makai to moi al ge iwa ta yau to embe dji, tisa, na warna taimane eri moro ni wo kanben. ³⁹ Kum ke tukiye al moro ge to wordaka, yage makimb al pa dollege dje, djillake eruwe sill dje paro. Kum ke womba ye ke kaima ye awo, ola dje nakerdo. ⁴⁰ Na ni kogen una moi al po djill i gun worbon dje yei, man pai we dji.

⁴¹ Jisas embe dji, ye una mor ge nomane ke pai, pillgi nadji una mor. Na ye boll ege momo moll pora dji. Ege namba namba, na ye boll imb kake pamoyo ne? dji. Ni po warin dje iwe! dji. ⁴² Djika iwa ge po womba dje i Jisas moi al wono dje yeika, kum ke womba tukiye al moi ge, amblo killmau to worika, womba ge kulngamb yage makimb al toi. Jisas kane embe dji, kum ke womba tukiye al ni moren ge, er piye! dji. Djika kum ke ge er pika, womba kiwa moi, Jisas i ne awi. ⁴³ God yembe dongall pai pille womba kiwa moi ge una kane aya dji.

*Jisas namba 2 taim nanam togoye we dji
(Matyu 17.22-23 ne, Mak 9.30-32)*

Jisas kogo porapora yei mal, una kane aya dje molmaka, Jisas kogoye una moi al embe dji, ⁴⁴ na kandja djindo ge ye pillgi dje molme! Una wo Una Wombe dje ipo kundayem una aglene al worne we dji. ⁴⁵ Jisas kandja embe djika, kogoye una pillpol nato molo, pille ine kune nayezi. Kandja ta djimbonka Jisas kandja me dje no aunda dje pi ba, kambono kand golo nadji.

*Una ta molo wekle wordage ne mal moyane? dji
(Matyu 18.1-5 ne, Mak 9.33-37)*

⁴⁶ Jisas kogoye una yenekne molmaka, ta yemolo embe dji, na iwa kerman moro we djika ta, man, na iwa kerman moro we djika embe dje gingmang amblo moi. ⁴⁷ Kambono nomane embe paika, Jisas kane womba kembis ta i dambe al wori moika, ⁴⁸ une embe dji, una na we dje wopake pille womba kembis moro ge djembon to aune ge, nanam djembon to awinj. Una na djembon to awinj ge, na dje wori woll iwa djembon to awinj. Ye una kambono mor al ge iwa ta yene kandjiye naparo ge, une iwa kerman moro we dji.

*Una nono ke nakani dal, nono ye nambon una moye
(Mak 9.38-40)*

⁴⁹ Djika Jon Jisas moi al embe dji, Iwa Kerman, no kanpin iwa ta ni kandjin al kum ke una tukne al moi ge, dje woro moi, ba iwa ge nono boll nawani, no po man djipin we dji. ⁵⁰ Jisas embe dji, ye man

nadjine. Una ye, ye ke ye naune ge, ye epilene mor we dji.

Dumo Samaria una Jisas mop awi

⁵¹ God Jisas i yem kupill al worda ege manda yeika, Jisas nomane taimane paika Jerusalem puno dje pi. ⁵² Une dumo ta puno dje yei al, une dje worika una er wekle po dumo Samaria une wo numb ta panda al ge kambono amblokun yembon dje pi. ⁵³ Jisas er Jerusalem puno dje yei mal Samaria una kane man dje, no boll napamben we dji. ⁵⁴ Jems ne, Jon soka Jisas moi al embe djipill, Iwa Kerman, no soka djimbollka God wamo to kal wordaka, kambono do sege yene we djipill. ⁵⁵ Ba, Jisas kane ake to molo kerse dji. ⁵⁶ Djika kambono une boll aike er tambiye ta pi.

*Nono Jisas boll kondwe wanbon mal
(Matyu 8.19-22)*

⁵⁷ Kampono po kondwe tambiye pumaka, iwa ta Jisas moi al wo embe dji, ni dumo porapora ben al ge, nono aike er boll we dji. ⁵⁸ Jisas embe dji, doa ka numbine yero ba Una Wombe panda numbiye nayero we dji. ⁵⁹ Iwa ta wo moika, Jisas embe dji, ni wombenga nono aike boll we dji. Ba iwa ge embe dji, aike boll ba, na nena gull to pagle are wono we dji. ⁶⁰ Jisas embe dji, una gor una yenekne ipo gull tane. Ni po God dumoye wopake kantau yendo mal, kandja dje una aumben we dji. ⁶¹ Iwa ta wo embe dji, Iwa Kerman, na ni boll aike wono ba, na po nena mana dje wopake ye awo are wono we dji. ⁶² Jisas embe dji, wal gume ambro una punda al kando, kane mop to wori dal, God

dumoye wopake kantau yendo al po kogo yenda kune nayendo we dji.

10

Jisas una 72 pela kogo dje wori er pi

¹ Are Jisas una 72 pela dje i embe dji, na dumokerman ne, kembis porapora puno al ge, ye soka-soka dje asamoll er pume! dji. ² Une kandja buko dje embe dji, kwamokna boi pora dji, wallko nambon kune yendo ba, wallkne una merke namor. Ge pille, mau ne moro al kamang yene, une kogoye una dje wordaka, yene mauye al pakna po kwa wallko ine.

³ Ye pillme, na ye dje wornaka ye kogsipsip mal embe molo er kena simbill mor al pakna pine. ⁴ Ye pine ge ye kon ne, ku moni ne, kakene kau ge porapora i napine. Ye kondwe pine al una moye ge ye djembon to naune. ⁵ Una ta ye dje i numog worne ge ye embe djine, ye wopake pille mindalne arngan yenda molme! djine. ⁶ Una tukne arngan yemoi dal, ye wopake we djine ge kaima wopake moye. Ba una tukne arngan ye namoye ge, ye wopake we dje aune ge, er yem ye boll wonda, ga boll napanda. ⁷ Ye po numb ta moye al ge, gi dje moye, numb ta po, ta po embe nayene. Una kwa aune ge ye i nane. Kogo una kogo yenj mal pille una embe aune ine. ⁸ Ye po dumo ta pillau djineke, una ye dje i numog wori dal, kwa aune mal ge ye nane. ⁹ Una ke panda moye ge, ye po i gun woro, God dumoye wopake kantau yendo ge er manda wo kervo we dje aune. ¹⁰ Ye dumo ta pineke, una ye i numog nawori dal, ye pene molo

embe djine, ¹¹ no wopin ye no ye ke ye awi pille, ye numbine al toll no kakene dage moro ge, kill gulo woro kermen. Ye pillme! God dumoye wopake kantau yenda ege ge woi manda yei pora dji we djine. ¹² Na kandja dje ye aundo, kamasa dumo Sodom una God wamo worika do sege yei. Ba una ye pille mop awi dal, kupill makimb ege pora djinda kune ge, God kaima to djerpall ye kerda we dji.

*God kandjiye napiye una ge ke wo ga boll wonda
(Matyu 11.20-24)*

¹³ Ye dumo Korasin ne, Betsaida una imb ye boll wonda! Na ye boll aike molo, kogo dongall yell ye kani ba, kamasa dumo Tair ne, Saidon una ye wal kani mal kammaka, kambono wandill kerman golo, toll to, ami dje molo, nomane ake tomaka. ¹⁴ God una kot yenda kune ge, dumo Tair ne, Saidon una kot ye aunda ba, dumo Korasin ne, Betsaida una mor ge, une kot kerman ye aunda. ¹⁵ Ye dumo Kaperneam una mor ge yenekne kandjine amblo pla kaima worbon dje yenj ba, God ye kamblo kal woro, una gor dumo ge worda.

¹⁶ Kogoye una moi al une embe dji, ye kandja djineke una pille i dal, na kandjina ge pille ine. Una ye pille mop awi dal, na pille mop aune. Una na kandjina pille nai dal, na dje wori woll una kandjiye pille naine we dji.

Una 72 pela Jisas dje wori pi ge alla er yem woi

¹⁷ Una 72 pela Jisas dje wori po wani ge, wopille er yem wo Jisas moi al embe dji, Iwa Kerman, no ni kandjin al kandja djipin, una kum ke tukne al moi ge er orko pi we dji.

18 Djimaka Jisas embe dji, ye po embe yei ge na kanmoll, Satan kam kunakna mal kupill al poll dje yage kal toi. **19** Ye pillme! Na yembena dongall paro ge na ye aundo, ye ipo nomaga kallga una tondo wal moro ge kamblo kal woro, Satan yembe paro ge, ye kamblo kal worneke wal embe mal ye gaklene al naboya. **20** Ye kandja djine mal kum ke pille yene ba ye ge pille wo napiye. Ye wopiyi ge, God kupill al molo ye kandjine buk al bolo pagi ge, ye ge pille wopiyi we dji.

*Jisas wopille God awi
(Matyu 11.25-27 ne, 13.16-17)*

21 Kune ge God yene Murble dje worika, wo Jisas boll aike moika, Jisas wopille kamang ye embe dji, Nena, kupill makimb yero ge ni kantau yenden. Na ni kandjin dje awill mal ge, ni i seke worinka iwa kerman ne, nomane kerman pai una porapora pille nai. Ba ni kandjin na dje awill mal ge, ni ombine dje awinka, womba ker mal moi ge pille i pora dji. Embe yei ge ni wopille nomanin pai mal pille yen we dji.

22 Wal porapora ge na Nena i na awi. Wariye moro mal Ne taimane kando, una ta nakaninj. Ne moro mal wariye taimane kando, una ta nakaninj. Alla wariye yemolo Ne ombine dje una aunda ge, kambono ge aike kanne we dji.

23 Jisas kogoye una boll yenekne molmaka, Jisas kane ake to embe dji, ye wal kaninj ge God ye wopake ye awi pille kaninj. **24** Na kandja dje ye aundo, ye wal kaninj ge, iwa king ne prophet asa moi ge kanbon dje yei ba nakani. Ye kandja pir mal kambono pupon dje yei ba napi we dji.

Dumo Samaria iwa ta wo Juda iwa ta pak to awi

25 God lo dje awi iwa ta wo Jisas nomane paro mo man dje su ye embe dji, tisa, na singare namba mal yenaka, God yewordaka na gun molo pamoyo ne? dji.

26 Jisas embe dji, Baibel bolo wori pai, ni kere kanden ge, namba mal pren ne? dji.

27 Une embe dji, ye God wopake kanme! dji. Ye ellne tukne ne, nomane ne, yembene boll God wopake kaima kane gi dje molme! dji. Kandja ta ge embe dji, ye yenekne kanwopake yenj mal ge, agane embe kanwopake yeme! dji we dje pepa embe boi we dji. **28** Djika Jisas pille embe dji, ni kune djinden. Ni embe yen dal, gun molo pamopen we dji.

29 Iwa ge, Jisas na wal nakanden we dje djinda dje pille embe dji, na agana ye wopake ye auno ba, na agana ge ne mal ne? dji.

30 Jisas pille embe dji, kune ge iwa ta Jerusalem kere er dumo Jeriko puno dje pi. Po moika kunumb una wo iwa ge to djerpal ye pagle, kuye ne, konkunomye i, kere er pi. **31** Er pumaka une goya paika, opa gale awi iwa ta wo kankere kondwe djeketo kull dje erwo pi. **32** Pikalotu numb kerman kogo yei iwa ta wo kankere, kondwe djeketo kull dje para erwo pi.

33 Soka wor pupillka, iwa ge pamoika, dumo Samaria iwa ta wo kane wandill golo awi.

34 Kopong wel i, nu wain i iwa gakle toi al kisai bolo, ka dage pagi. Samaria iwa ge iwa golo pai i yene kogye dogi mopkiye al woro, ipo numb pasindia ta yei al ipo numog woro kantau ye pai.

³⁵ Kam tagika, Samaria iwa ge numb ne moi al ku awo embe dji, una ge ni kantau yember. Ni wal top tamben mal, na ku aundo ge kune naye dal, na alla yem wo, ni djimben mal auno we dji. ³⁶ Jisas kandja embe dje kere, God lo dje awi iwa moi al embe dji, ni agana wopake ye auno we djin ge, kunumb una wo iwa toi ge, una sokara pi ge, una ne mal pille po wopake ye awi ne? dji. ³⁷ God lo dje awi iwa embe dji, iwa wo wandill golo awi iwa po wopake yei we dji. Jisas embe dji, une yei mal ni po embe yember we dji.

Jisas ana Marta ne Maria numbine al pi

³⁸ Jisas kogoye una boll kondwe po dumo ta pillau djimaka, ana Marta we dji ge wo Jisas dje i er numbiye al pi. ³⁹ Po moika Marta ambe Maria manda wo Jisas kake al ami dje molo, Jisas kandja dji mal une pille moi. ⁴⁰ Moika ana Marta kwa gale moika, nomane merke paika, wo Jisas moi al embe dji, Iwa Kerman, na kwa gale, kogo merke yendo ba, na ambana nayendo ge, ni napren mo? Ni djimbenka une wo na boll amblo pille dje aunda we dji.

⁴¹ Iwa Kerman embe dji, Marta, Marta, ni kogo merke paro dje, kamalen ngundjo djinden. ⁴² Ba kogo porapora paro ge kogo taimanta kerman kaima paro. Kogo Maria yendo kogo ge kerman paro, man we nadjino we dji.

11

*Una God kamang ye aune mal
(Matyu 6.9-15 ne, 7.7-11)*

¹ Kune ge Jisas po dumo ta molo kamang yemoi. Yei pora djika, kogoye iwa ta wo embe dji, Iwa Kerman, Jon kogoye una kamang yene mal une dje kambono awi. Une kandja dji mal ge, ni no kamang yembon mal, dje aumbenka pupon we dji.

² Jisas embe dji, ye God kamang ye aune ge ye embe djine,

Nane kerman, una ni kandjin amblo i pla wornembe. Ni dumen wopake kantau yemben ge kantau yeye! ³ No kwa ege ege nambon mal ni awe! ⁴ Una wo no ke ye awi kere aunmon mal embe, ni no ke yenmon ge kere aumben. Wal ke no boll wo kamalne to djinda. Iwa ke no boll wo djinda, ni to i ellke worben we dji.

⁵ Jisas kogoye una moi al embe dji, ye una mor al taimanta moya. Imina pakna pundaka, une yene ye noi una numbiye al po embe djinda, ⁶ agana, una kam ellke una ta ye noll ge woi moro ba, na kwa ta nayero. Ni bret sokara aumbenka une no panda we djinda. ⁷ Kandja embe djinda ba, age numog moya ge embe djinda, na numb kond tugill pora dji. Na wombana boll ou pa kerpin, na aglo wo ni kwa auno naparo we djinda. ⁸ Na kandja dje ye aundo, age numog moi ge age wo dji ge napiya ba, age wo kandja ninga ninga dje dji dal, age numog molo aglo wo kwa aunda.

⁹ Embe yenda mal ge na kandja dje ye aundo. Ye wal imbon dje piye ge, ye God djineke une ye aunda. Ye wal kuro kanimbon dje yene ge kanine.

Ye numb dua to guno guno dje moye ge God yapro aunda. ¹⁰ Una ta God kamang ye awo wal ino we djinda ge inda. Una ta wal dulo kanino dje piya ge kaninda. Una numb kond dua to guno dje moya ge God yapro aunda.

¹¹ Ye nane kambono mor ge warne pis ta nano we djinda ge, ye po nomaga ke iwo aune mo? Ge man. ¹² Kondwale piye nano we djinda ge, ye po kallga iwo aune mo? Ge man. ¹³ Ye una mor ge nomane ke pai mor ba, ye wombane ye wopake ye awinj. Ye God Murble imbon dje kamang yene ge, ye Nane kupill al molo naunda dje napiye, une kaima aunda we dji.

*Una embe dji, Jisas boll kogo yendo we dji
(Matyu 12.22-30 ne, Mak 3.20-27)*

¹⁴ Iwa ta kum ke tukiye al molo djillake amblo pel djika kandja nadji. Nadjika Jisas yeworika kum ke er orko pika une ge kandja alla dji. Una merke moi ge kane aya dji. ¹⁵ Ba una pende Jisas bakalo awo embe dji, kum ke ngambalne moro iwa Belsebul ge, Jisas yembe dongall awi pille, une kum ke iwordo we dji.

¹⁶ Una pende Jisas yembe paro mo naparo dje pille su ye kane embe dji, Jisas, ni kogo ta mal yemberka, God dje wori won mal kanbon we dji.

¹⁷ Kambono nomane pai mal Jisas kane embe dji, na kandja djindo ge ye pillgi dje molme! Gapman ta moyaka yene unakiye kambono i yemyem dje kunda boi dal, gapman ke yenda. Numb taimane pane una yene i yemyem dje kunda boi dal, ga dongall namoye. ¹⁸ Satan yene unakiye boll i yemyem dje kunda boye ge namba mal aglo

moye? Ge man, ke mal moye. Ni Satan boll kum ke iworden we djinj ba,¹⁹ ye wombane kum ke iworinj ge, Satan boll i naworinj, God boll iworinj. Ye kandja djinj kune nayendo, ye yenekne wombane embe dje ye aune.²⁰ God yembe dongall ge na awi pille, na kum ke iwordo. Na embe yendo pille, God dumoye wopake kantau yendo mal ge, ye pakna mor al ge yendo we dji.

²¹⁻²² Iwa dongall ta molo ei kolo i, yene numbiye al kantau ye moyaka, wal mogiya ge wopake moya. Ba iwa ta yembe dongall kaima pandaka, wo une kamblo kal woro, iwa eiye pille we yemoi ge, iwa yembe dongall kaima pai una indaka, wal porapora numog moya ge, une unakiye boll aike wo arpal nane we dji.

²³ Una ta na boll aike namor ge, na kundayem una mor. Una na boll aike molo i makai to namogir ge, sika to i djelldjell worinj una mor we dji.

*Kum ke alla er yem woi
(Matyu 12.43-45)*

²⁴ Kum ke una tukne al molo kere er orko punda ge, une dumo ke nu naparo al po molo, numb wopake ta yenda gale pano dje pille dulo punda ba, man pandaka une embe djinda, na alla er yem po asa moll al numb ge puno we djinda.

²⁵ Une er yem po numb asa moi al kanda, kiwa yendaka, brim dje yewori wopake yenda.²⁶ Une kane er yem po yene unakiye 7 pela kum kerawa kaima mor una, une kamblo awinj una dje i pakna worda. Asa kum ke taimane moi kune, iwa ge ke mal moi ba ipon, kum ke merke wo pakna moye ge, iwa ge ke mal kaima moya we dji.

Una wopiye mal

²⁷ Jisas una merke moi al kandja dje awo moika, ana ta yau to embe dji, ni man kulo am awi non ge, God ye wopake ye awi ana moro we dji. ²⁸ Djika Jisas embe dji, man, God kandja djinda mal pille yenj una mor ge, God wopake ye awi una mor we dji.

Una embe dji, Jisas kogo dongall yenda kanbon we dji

(Matyu 12.38-42 ne, Mak 8.12)

²⁹ Jisas moi al una merke kaima wo pa molmaka, Jisas embe dji, ye una mor ge nomane ke pai una mor. Ni kogo dongall yemberka kanbon we djinj ba, kogo dongall ta yeno ye nakanne we dji. Kamasa God iwa Jona boll kogo dongall yei ge embe kanne we dji. ³⁰ Kamasa God iwa Jona boll kogo dongall yeika, dumo Ninipa una kani mal, ipon Una Wombe wal embe mal yenda ye kanne we dji. ³¹ Kamasa ana kerman ta molo dumo kam gunba kantau moi. King Solomon nomane kerman pai mal djinda piyo dje pille ana ge dumo moi al kere er woi. Er woi ge, are God kot ye aunda kune ge, ana kerman goi alla aglo er yem wonda ge, une wo ye ipon una mor al kane, God ye tonda we djinda. Alla, na woll ge na Solomon kamblo aundo we dji. ³² Kamasa Jona kandja djika, dumo Ninipe una nomane ake toi. Ake toi ge, are God kot yenda kune ge, dumo Ninipe una goi alla aglo er yem wo, ye ipon una mor al kane, God ye tonda we djine. Alla, na woll ge na Jona kamblo aundo we dji.

*Una gaklene al talang yenda mal
(Matyu 5.15 ne, 6.22-23)*

³³ Una wamo lambo gale ipo seke napagye ne, baket menameto woro napagye. Una lambo gale ipo bo al pla pagiyeke, una numog wone ge kanne. ³⁴ Ye nalene paro ge wamo lambo mal embe paro. Ye nalene wopake pandaka, ye gaklene paknato au djinda ba, ye nalene ke pandaka ye gaklene al emill ye panda we dji. ³⁵ Ye gaklene al talang ye au djindo ge, kanpol tane, emill ye djinda. ³⁶ Ye gaklene talang ye au djindaka, wamo lambo do poi djindo mal embe yendaka, ye nomane gaklene boll aike talang ye au dje kerda, emill kaima na-panda we dji.

*Parisi una ne, God lo dje awi una singare ke mal
yei*

(Matyu 23.1-36 ne, Mak 12.38-40 ne, Luk 20.45-47)

³⁷ Jisas kandja dje kerika, Parisi iwa ta wo embe dji, ni wombenga kwa aike namboll we dji. Jisas une numbiye al numog po ami dje moi. ³⁸ Jisas agle asamoll nu nawori, Parisi iwa ke kane gok dji. Djika Jisas embe dji, ³⁹ ye Parisi una mor ge, plet kap boll orkoto nu wopake worinj ba, ye paknato paro ge, singare keke paraka, una tambon dje yenj ge puka to paro. ⁴⁰ Ye nomane dall pai una mor! Ye nomane paknato ne, ye gaklene orkoto paro ge God soka aike beke yei. ⁴¹ Ye nomane paknato wopake pandaka, wal wopake ye iwo una pak to aune. Embe yene ge ye nomane gaklene aike wopake panda we dji.

42 Ye Parisi una mor ge imb kerman ye boll wonda! God lo kerman asa dji mal, ye nayenj. Ye God wopake kanne ge ne, una djell pille wopake yene mal ge, ye nayenj. Lo kembis asa dji mal, ye ye kune yenj. Nola aimba ne, wal kerker 10 pela una iwo nonj ge, taimanta God aume dji mal ge ye kune yenj ba, ye lo kembis are yene, lo kerman djindo mal asamoll yene we dji.

43 Ye Parisi una mor ge, imb kerman ye boll wonda! Ye lotu numb numog po iwa kerman mor al, wopille koi ngimbnge al po mor. Ye maket al pinjka, una wo ye djembon tonj ge ye wopake pir.

44 Imb kerman ye boll wonda! Una kanpol nato molo, goll pene makimb beto wanne ba, makimb guloto una goi bis yemor mal, nakanne. Una goi bis yemor mal ye Parisi una embe mor we dji.

45 Djika God lo dje awi iwa ta embe dji, tisa, ni kandja embe djinden ge, Parisi una ke pir. Alla no para ke pirmon we dji. **46** Djika Jisas embe dji, God lo dje awi una mor ge imb kerman ye Parisi una boll aike wonda! Ye imb kerman paro i una awinjka kakinj ba, imb kakinj ge ye aglene megiye taimanta pakna woro pak to nawinj. **47** Imb kerman ye boll wonda! Kamasa ye gollne po propet togolo gull to pagi al ge, ye po goll pene al numb wopake take yenj ba, **48** ye nomane embe paro, no gollne po propet togoi pille, no goll pene al, numb wopake take aunmon dje pir. Embe pille, ye pora togoi dje pille yenj. **49** Yenj ge God nomane dongall pai mal pille embe dji, na propet dje woro, aposel dje woro yeno ba, una wo pende ye ke ye awo, pende togoye we dji. **50** Asa God wal porapora beki yei kune, una propet togolo woi. Alla wambo pa

woi ge, ye una ipon mor ge kot ine. ⁵¹ Asa iwa Abel moi ba, yene age wo togoi. Una togolo pumaka, are kaima iwa Sekaraia ge God lotu numb kerman ne, alta yei al une pakna moika una po togoi. Togoi wambo pa woi ge, ye una mor ge kot ine we dji.

⁵² God lo dje awinj una, imb kerman ye boll wonda! Una nomane wopake ine al ge, ye numb ki i nawinj, ye para er numog napinj. Alla una numog bon dje yenj ge, ye kond tugo awinj we dji.

⁵³ Jisas kandja embe dje kere er pikä, Parisi una kumbene ke kaima yei. Are ga Jisas boll kune merke kandja dji. ⁵⁴ Ta djinda ale yendaka, kandja kot ye aumbon we dji.

12

Jisas embe dji, Parisi una kandja soka djinj ge ye napillme! dji

(Matyu 10.26-27)

¹ Una merke er womaka, dumo sill kaima dji. Yenekne gaklene be molmaka, Jisas kandja buko dje kogoye una moi al embe dji, Parisi una kandja kende djinj ge, una plawa gale yis worinkka, yake kerman pundo mal embe paro, ye napillme! dji.

² Wal porapora seke pamoro ge are er pene wondaka, wal porapora bi dje paro ge are er pene wondaka, embe yendaka una kanne we dji. ³ Ye kandja imina djine mal ge, are poi djinda al una piye. Ye kandja numogto bo al molo kise dje, djine ge, are una bekle po numb be molo yau taneke una piye we dji.

God taimane moro ge una pille kand goye

(Matyu 10.28-31)

⁴ Jisas embe dji, ye na ye noll una mor ge na kandja dje ye aundo, una ta wo ye togopon dje yene ge ye kand nagoye. Ye gaklene be togoye, nomane boll aike tonagoye. ⁵ Ba God ye togoyo dje yenda ge ye kand kerman goye, ye gaklene nomane boll aike togolo wamo al worda ge kune yendo. Ye God pille kand kerman goye. ⁶⁻⁷ Ka kembis 5 pela ku peni bage soka boro, una wal kiwa dje kaninj ba God nakerdo. Ye una mor ge God kerda mo? Ge man, God ye pille we kaima yendo, ye kand nagoye. Ye ngambalne ene merke moro ge God taimantaiman dje kere kani kune yendo we dji.

*Jisas unakiye moye ge ngandjill nagoye
(Matyu 10.19-20 ne, 10.32-33 ne, 12.32)*

⁸ Jisas embe dji, na kandja dje ye aundo. Na Jisas unakiye moro we dje pene worin dal, are God tau agelo moye al ge Una Wombe po embe djinda, ge na unakna moro we djinda. ⁹ Ba alla una nalene al, na Jisas wombaye namoro we dji dal, are God tau agelo moye al Una Wombe po embe djinda, una ge na nakanill una moro we djinda. ¹⁰ Una yemolo Una Wombe kandjiye ambi dal, God kere aunda ba, una God Murble kandjiye ambi dal, God kere naunda. ¹¹ Are una ye dje ipo lotu numb yenda al kot ye awo, Juda una kerman ne, jas kambono mor al kot ye auneke, ye kandja namba we djimbon ne dje nomane to napiye! ¹² Ege kune ge, ye kandja djine mal, God Murble dje aunda ye djine we dji.

Iwa ta kog mogoi pille we yei mal

¹³ Una merke moi al, iwa ta Jisas moi al wo embe dji, tisa, no soka nane goi, kog mogoi ne, dumo makimb yero ge ni djimbenka na agana omuk tondaka no imboll we dji.

¹⁴ Djika Jisas aya dje pille embe dji, una ne mal dje wori, na wo jas mal embe molo ye soka wal omuk to auno ne? dji.

¹⁵ Jisas una moi al embe dji, ye kanpol to, wal bombon golo djine. Una gun mopon dje yene ba, yenekne wal merke kannane al ge gun namoye we dji.

¹⁶ Jisas kandja buko ta una moi al dje awo embe dji, kog mogoi kannoi iwa ta mau yai, wal merke boi. ¹⁷ Boika une nomane al embe dje pi, na wal yall merke tondo, na ipo nam mogiyo ne? dji. Na numbina we nayero, ¹⁸ Na kwa i numog worill numb yei ge, alla sellke amblo kerman woro takno we dji. Na kwaina yall boro ne, konbona yero ge, ipo numog woro mogiyo we dji.

¹⁹ Yene nomane al kandja embe dji, iwaya, ni wal merke worin moro. Ni waka molo wo pille, kwa no, nu wain no benka, kognumb merke wo punda we dji.

²⁰ Une embe dje pi ba, God wo embe dji, ni iwa dall kaima moren! Ni ipon imina ge gopen paro. Ni wal merke worin moro ge una djell wo ine we dji. ²¹ Jisas embe dji, une yei mal embe una wal merke makai tonj ba, yenekne pille makai tonj, God pille makai natonj we dji.

*Wal kayekaye pille nomane to namoye
(Matyu 6.25-34)*

²² Jisas kogoye una moi al embe dji, una embe yenj pille, na kandja dje ye aundo. Ye wopake mopon dje nomane to napillme. Kwamokna ta yenda nambon dje napiye, konkunom ta yenda ye gaklene al worbon dje napiye. ²³ Ye nomane pakna paro ge wal kerman paro, ye kwa nane ge wal kerman, man. Ye gaklene paro ge wal kerman paro, ye konkunom gaklene al worne ge wal kerman, man. ²⁴ Ka pir dje waninj mal ye kaninj. Mau yale, to ipo numb al muglo nanonj ba, God kwa aundo nonj. Ka mor ge God wal kerman dje nakando ba, ye una mor ge wal kerman dje kando.

²⁵ Ye nomane to pille kanan mopon dje yene ge, ye kanan moye mo? Ge man, ye egene yenda mal goye. ²⁶ Ye wal kembis ge embe yembon dje yene kune nayenda ba alla, ye wal kerman aike nomane to pille moye mo?

²⁷ Plawa bolo er pla pundaka, kupiye wopake tondo mal ye kaninj. Kogo kerman naye, konkunom beke nayenj. Yenj mal ge na kandja dje ye aundo, asa king Solomon konkunom wopake uro kaima yei ba, God plawa yewori wopake kiwa tondo mal ge, to Solomon kamblo aundo. ²⁸ Plawa kupiye ipon to paro ge, kumaike una wo kiwa dje to wamo al worne ba, kupiye wopake to paro ge God yei, une nakerda. God ye pille naunda mo? Ge man. God ye kantau yenda ba, ye pillgi kembis paro. ²⁹ Ye kwamokna ne, nu ta yenda nambon dje, nomane to napiye!

³⁰ Wal yero ge makimb una i nambon dje nomane to pille we yenj ba, ye Nane moro ge, ye wal nane ge une pille kane yendo. ³¹ Ye wal pille

pla yene ge embe yene. Ye djineke God ye Kingne kaima moyaka, ye kantau yenda. Yei dal, une wal embe aunda no moye we dji.

*Wal wopake yermon
(Matyu 6.19-21)*

³² Jisas embe dji, ye epil kembis mor ge kand nagoye. God dumoye wopake kantau yendo al ge, une ye ine dje wopille aunda. ³³ Ye wal moyo ge ku bolo i una kiwa aune. Ye makimb al anpaus yenda nom djinda. Ba kupill al anpaus i wanmoye ge nom nadjinda. Wal worben ge ye pamoya, korngun nanane, kunumb una wo naine. ³⁴ Ye wal pille we yenj wal ge, ye nomane ge al panda.

*Boi una mor ge iwa kerman wonda dje pille tau moye
(Matyu 24.42-44)*

³⁵ Jisas embe dji, ye allap yale tuge woro, wamo lambo gale, kantau wopake yemoye. ³⁶ Ye iwa kerman boiye mal embe moye. Una ana bolo imbon dje yene al une po kwa no wane er yem wonda. Ye une wonda dje kane kane moye. Une wo kond dua to guno djinda kune, ye ola dje po yapro aune. ³⁷ Iwa Kerman yem wo kanda, yene boiye una gun molo, kantau wopake yemoi dal, kambono wopake moye. Na kandja dje ye aundo, iwa kerman wo allap yale tuge woro, wo djindaka boiye una kambono po bo al ami dje moyeke, une kwamokna gale iwo aundaka kambono nane. ³⁸ Iwa Kerman imina pakna wonda mo, kondwale yau tonda kune wonda mo, une wo kanda kambono gun moi dal wopake moye. ³⁹ Na kandja djindo ge ye pillpol tane! Numb ne ta

molo kunumb una wo djine dje kantau ye moya. Moyaka, kunumb una wo une numbiye al wal naine. ⁴⁰ Yendo mal embe, ye kane kane moye! Una Wombe yem wonda poke ge ye napille moye poke wonda we dji.

Una kogo ke wopake yene mal Jisas kandja buko dji
(Matyu 24.45-51)

⁴¹ Djika Pita embe dji, Iwa Kerman, ni kandja buko djinden ge no pille djinden mo, una porapora aike pille djinden ne? dji. ⁴² Jisas embe dji, boi iwa ne mal ta molo, une kandja piyaka, nomane wopake panda ne? Une embe mal moya. Iwa Kerman une moya al wo embe djinda, na boina iwa ana mor ge ni kantau wopake ye, kwamokna gale kune ye awo embe yemole! djinda. Dje kere er punda. ⁴³ Une wane yem wo kanda, boiye iwa ta kandja dji mal pille yei dal, boiye iwa ge wopake moya. ⁴⁴ Na kandja kaima dje ye aundo, iwa kerman yene wal porapora moro ge, une djindaka boiye iwa ge po kantau yenda.

⁴⁵ Ba boiye iwa ge yene nomane al embe dje piya, na iwa kerman kanan wando. Embe dje pille, boi iwa ana moye ge une to, kwa ne nu bia no, dall yemolo, ⁴⁶ wal amblokun nayenda. Une napille moyaka, iwa kerman yem wo une to djer pall ye pagle, una kandja napi una mor al iwordaka, aike moye. ⁴⁷ Boiye iwa ta yemolo yene iwa kerman kandja djinda mal pille kune yenda ba alla, kandja djinda mal naye, wal amblokun ye namoi dal, iwa kerman wo to djer pall ye pagiya.

48 Ba boiye iwa ta yene iwa kerman nomane pai mal nakane pagle, singare iwa kerman tonda mal embe yei dal, iwa kerman wo kapill kembis tonda. God iwa ta wal merke awi dal, une wo embe djinda, ni na kogena merke ye awo yem worben we djinda. Una yemolo iwa ta wal merke auneke, une kantau yei dal, kambono wo embe djine, ni no kogone merke ye awo yem worben we djine we dji.

Una Jisas pille nonga djine
(Matyu 10.34-36)

49 Jisas embe dji, na makimb al woll ge, na wamo worno dje pille woll. Makimb ola dje donda dje pille moro. **50** Una wo nanam togoye ge, ola dje wo taneba dje pille moro. **51** Na makimb al woll ge una ellne tukne arngan yenda moye dje pille na nawoll. Una na pille nonga dje djelldjell moye dje pille woll. **52** Ipon molo bonka alla are, una 5 pela numb taimane moyeke, sokara i yem djineke, soka i yem djimbellka djelldjell moye. **53** Ne wombe nonga djimbellka, me ambore nonga djimbellka, auye auye nonga djimbellka embe dje wo djelldjell po moye we dji.

Wal wonda ge una me nakanne
(Matyu 16.2-3)

54 Una merke moi al Jisas kandja embe dje awi, olpa er kal punda al kupa ta tondo ge, ye kane embe djinj, ge kam tonda pille yendo we djinj. Alla djinj mal ge kaima tondo we dji. **55** Kam kopo koi to wondaka, ye kane embe djinj, ge aka donda pille yendo we djinj. Alla djinj mal ge kaima aka dondo we dji. **56** Ye djillakene soka paro una mor! Kupill

makimb yendo mal ye kane kune yenj ba, ege ipon yero ge, ye kanpol natonj we dji.

*Iwa soka kot nadjimboll we djipill
(Matyu 5.25-26)*

⁵⁷ Jisas embe dji, una ke mo, wopake yenj ge, ye namba yei pille kanpol natonj? ⁵⁸ Iwa ta, ni kot ye auno we dji dal, ni asamoll po une boll kot ye naunda dje pille djimben. Kondwe tambiye kot boll dje bell al ge, ni kandja arngan ye dje aumben. Dje nawin dal, une ni dje ipo jas moya al wordaka, jas ni dje ipo eine moye al wordaka, eine ni dje ipo kaye numb worneke kaye pamben. ⁵⁹ Ni kaye pamolo, ku djine mal boll boll aumben. Man panda, er orko nawoben, kaye kaima pamben we dji.

13

Una nomane ake natoi dal, God ye tonda

¹ Jisas kandja dje moi al ge una pende aike molo embe dji, distrik Galili una kogsipsip opa gale ye awo moi kune ge, iwa Pailat dje worika yene ami una wo una togolmaka, sipsip ne, una meyamne soka aike erwo makimb al taimane po moi we dji. ² Djimaka Jisas embe dji, Galili una pende nomane ke napai ba ga togoi una nomane kerawa pai pille togoi mo? ³ Ge man. Galili una nomane ke porapora pa kune yendo. Ba ye nomane ke paro ge ake natoi dal, kambono goi mal ge, ye porapora goye.

⁴ Dumo Jerusalem paknato Sailom we dji yei al ge, numb kerman take pla pi ge gur dje yage una 18 pela togoi. Ba Jerusalem una pende nomane

ke napai alla ga goi una nomane kerawa pai pille goi mo? ⁵ Ge man. Jerusalem una nomane ke porapora pa kune yendo. Alla ye nomane ke paro ge ake natoi dal, kambono goi mal ge, ye porapora goye we dji.

Iko ta moi megiye natoi mal Jisas kandja buko dji

⁶ Jisas kandja buko ta dje awo embe dji, iwa ta mauye al iko pik ta pai. Une megiye uro nano dje kani ba megiye natoi. ⁷ Natoika, yene boiye iwa ta moi al embe dji, iko moro ge na kognumb 3 pela pakna po megiye uro nano dje yell ba, megiye natoi. Iko ge kiwa makimb nuye no pora djinda paro. Ni simb to wore! dji. ⁸ Boiye iwa embe dji, Iwa Kerman, iko ge moyabe. Na kognumb taimanta pandaka, iko me al makimb wallko mole gayo. ⁹ Are megiye ta toi dal, ge wopake! Alla megiye natoi dal, ni djimbenka na simb tano we dji.

Ege Sabat yei kune ge, Jisas po ana ta ye wopake yei

¹⁰ Ege Sabat yei kune, Jisas lotu numb yei al po una moi al kandja dje awo moika, ¹¹ ana ta moi ge, kum ke yene tukiye al moi. Ke embe eri to paika, kognumb 18 pela erwo pi. Ana mopiye buko djika, aglo du dje moyo, napai magi dje wanmoi. ¹² Jisas ana ge kane yau to embe dji, ni ke to pai ge ipon pora djindo we dji. ¹³ Dje kere une agle woro ana gakle al ambika, ana ola dje agle du dje molo, God kandjiye amblo pla wori. ¹⁴ Ba Jisas ana ye wopake ye awi ge, ege Sabat kune ye wopake ye awi. Ge pille, lotu numb iwa kerman ta moi ge kane elle kumbsika, una numog moi al embe dji,

ege 6 pela una kogo yenj. Ye ke tatoi dal, ege 6 pela kiwa yero kune ge, ye wor gun pine ba alla, ege Sabat yero kune ge, man we dji. ¹⁵ Djika Iwa Kerman Jisas embe dji, ye djillakene soka paro una mor! Ege Sabat yero kune ye porapora yenekne kogkau ne, dogi kaye piska to ipo worinjka, nu nonj ge ye kogo nayenj mo? Ge man, ye kogo yenj. ¹⁶ Ana moro ge yene gollye Abraam moi, Satan kaye to wori pamoika, kognumb 18 pela erwo pi. Ba ege Sabat yero kune ge ni ana ye wopake ye naumben we djinden ge, ni ke djinden we dji. ¹⁷ Jisas embe djika yene kundayem una ngandjill golo moi. Jisas kogo wopake uro kaima yei ge una porapora kane wopille awi.

*Jisas iko mastet pille kandja buko dji
(Matyu 13.31-32 ne, Mak 4.30-32)*

¹⁸ Embe pille Jisas embe dji, God dumoye wopake kantau yendo ge namba mal yendo? ¹⁹ Une embe mal yendo. Iwa ta iko mastet megiye ta yene mauye al ipo yaika, bolo wo kerman pi, ka wo ole al numbine take moi. ²⁰ Jisas kandja alla dje embe dji, God dumoye wopake kantau yendo ge namba mal yendo? ²¹ Yendo ge yis paro mal embe yendo. Ana ta yis i plawa merke moi al tulu dje pakna woro to kull wordaka, yake wor kerman punda we dji.

*Kond kembis yero al ge bon
(Matyu 7.13-14 ne, 7.21-23)*

²² Jisas dumo kerman ne, kembis yei al porapora wane, kandja dje awo, Jerusalem puno dje yeika, ²³ iwa ta wo embe dji, Iwa Kerman, God una i yem woro inda ge, merke inda mo sokarita inda ne?

dji. Djika Jisas embe dji, ²⁴ Kond djillake kembis yero al ge, ye yembe yemolo er numog bon dje yene. Una merke kond djillake kembis yero al pakna bon dje yene ba, pine kune nayenda. ²⁵ Are numb ne aglo molo kond tugdaka, ye bekleto molo numb dua al to guno dje molo, Iwa Kerman, ni no kond yapro awe! djine ba, une embe djinda, ye na nakanill una mor, ye nampall una wonj ne? djinda. ²⁶ Ye embe djine, no ni boll aike kwa no wanpin, alla no dumene yei al, ni kandja dje no awin we djine. ²⁷ Ba une kandja alla dje embe djinda, ye na nakanill una mor, ye nampall una wonj ne? djinda. Ye singare ke ye wani una wonj ge, ye er ellke pume djinda. ²⁸ Une kandja embe dje aunda kune ge, ye God dumoye wopake kantau yendo al kanne, iwa Abraam, Aisak ne, Jekop moyeke, propet porapora pakna moye ba une ye to orko worda, ye orkoto molo yenekne kasmane koglo, kimb kallngane yene. ²⁹ Dumo koi koma, kona kwa mor una wo God dumoye wopake kantau yendo al ami dje molo kwa aike nane. ³⁰ Ye pillme, una wekle mor una ge erwo mopne al pineke, mopne al mor una ge erwo wekle pine we dji.

*Jisas Jerusalem una wandill golo awi
(Matyu 23.37-39)*

³¹ Jisas kandja embe djika Parisi una pende wo embe dji, ni ba moren ge kere er tambiye ta ben, King Erot ni togoyo dje yendo we dji. ³² Djimaka, Jisas embe dji, iwa Erot moro ge une tagemage yendo una moro. Ye yem po embe dje aune, ipon ne, kumaike na po ke toi una i gun woro, una kum

ke tukne al mor dje orko woro embe yeno, sale na kogo ye pora djino. ³³ Iwa propet ta dumo orkoto goya ge kune nayenda, Jerusalem molo goya ge kune yendo. Ge pille, na ipon po, kumaike po, sale po pillau djino we dji.

³⁴ Dumo Jerusalem! Jerusalem una mor ge, ye propet togolo, God dje wori woi una ku togoi. Ka kondwale me yene wombe i purbiye al paknato wordo mal embe, na kune merke ye wombane aglena woro i pakna worno dje yell ba ye man dji. ³⁵ Ye pillme! Una wo ye boll kunda ye, ye dumene to ke ye kerne. Na kandja dje ye aundo, nanam moro ge ye ipon nakanne, are God dje wordaka, yene unakiye wondaka, ye une kane God kandjiye amblo pla woro embe djine, une wondo ge God wopake ye aundabe djine. Ye kandja embe djine kune ge, ye nanam kanne we dji.

14

Iwa ta ke toi gakleyake pai ge Jisas ye wopake ye awi

¹ Ege Sabat yei kune Parisi ngambale pai iwa ta djika, Jisas yene numbiye al po kwa no moi. Moika, Parisi iwa ge, Jisas namba mal yenda ne dje pille kane kane moi. ² Kanmolmaka iwa ta ke toi, gakleyaki pamoi una ge wo Jisas moi al manda moi. ³ Wo moika, God lo dje awi una ne, Parisi una moi al Jisas embe dji, ege Sabat yero kune ge, una ta ke tonda ge, nono ye wopake ye aumbon mo man ne? dji. ⁴ Djika kambono pille kandja wulle ta nadji. Jisas iwa ge amblo ye wopake ye awika, une kiwa moika Jisas dje wori er pi. ⁵ Er pika Jisas embe dji, ye una mor ge ege Sabat yendo kune ge,

ye kogne kau mo, ye warne ta po nu tupa to panda ge, ye po i orko worne mo man ne? dji. ⁶ Djika una pille kandja wulle ta dje yem worne napai.

Una yenekne kandjine amblo kal worne

⁷ Una Jisas boll aike kwa nambon dje pille woi una wo bo sia ngimbngé al ami djimbon dje yemaka, Jisas kane kandja buko dje embe dji, ⁸ iwa ta ana ino dje pille, kwa kerman nambon we djinda. Une ni djindaka, ni wo kwa kambono boll aike namben ba, bo sia ngimbngé yero ge ni po namopen. Ta ale yendaka, iwa kerman aike dji iwa ta wondaka, ⁹ numb ne ni mopen al wo embe djinda, bo sia yero ge ni namopen, une wondo ge wo moyá we djinda. Numb ne wo kandja embe djindaka, ni ngandjill golo er bo sia wulle al po mopen.

¹⁰ Ni embe nayembén. Una kwa aike namboll we dji dal, ni asamoll po bo sia wulle al po mopen. Ni po embe mon dal, une wo embe djinda, agana, ni ba namopen. Bo sia ngimbngé al po mopen we djinda. Une wo embe yenda ge, una aike mor nalene al, ni kandjin kerman panda. ¹¹ Una yenekne kandjine amblo pla worne ge, God amblo kal wordá. Ba alla, una yenekne kandjine amblo kal worne ge, God amblo pla woro aunda we dji.

Una wal awo wulle imbon dje pille naumbon

¹² Iwa kwa gale Jisas dji iwa moi al, Jisas embe dji, ni kwa kerman gale aumben pandaka, ni una ye non una ne, ni agan kambono ne, nenem unaken ne, wal merke kannonj una manda mor ge, ni kwa gale naumben. Kambono wal wulle awo yem worne dje yenden ge kune nayendo we

dji. ¹³ Ni kwa gale aumben pandaka, ni iwana wal kannanonj una ne, gaklene ke yendo una ne, kakene aglene ke yendo una ne, nalene emill yendo una mor ge, ni djimbenka kambono wo ni boll aike kwa nane. ¹⁴ Kambono mor ge wal wulle awo yem worne naparo. Ge pille, God ni ye wopake ye aunda. Are una wopake molo goi una, alla aglo er yem wone kune ge, God ni top aunda we dji.

*Are una po God boll kwa aike nane
(Matyu 22.1-10)*

¹⁵ Jisas kandja embe djika, kwa aike no moi iwa ta Jisas moi al embe dji, God dumoye wopake kantau yendo al, una po God boll kwa aike nane ge, wopake moye we dji. ¹⁶ Djika Jisas kandja buko ta dje une moi al embe dji, ege ta iwa ta kwa kerman gale pagiyaka, una merke wo na boll aike nane dje pi. Una moi al ge une embe dji, ye er wome! dji. ¹⁷ Kwa kerman nane ege manda yeika, une boiye iwa ta dje worika, po asamoll dje awi una moi al embe dji, no kwa kepин pora dji, ye er wome! dji. ¹⁸ Ba una porapora no nawombon paro we dji. Iwa ta embe dji, na mau ta top toll, na po kanno pai na nawono we dji. ¹⁹ Iwa ta embe dji, na kogkau 10 pela top toll. Kogo yene mal po kanno na nawono we dji. ²⁰ Iwa ta embe dji, na ana ipon manda ge ill, na nawono we dji. ²¹ Kambono kandja embe djimaka, iwa kerman boiye er yem po dje awika, iwa kerman tukiye ke toika embe dji, ni ola dje er yem po dumo kerman paknato kondwe kembis ne, kerman porapora wane, una wal kannanonj una ne, gaklene ke yendo una

ne, nalene emill yendo una ne, kakene aglene ke yendo una porapora djimbenka, er na numbina al wonebe dji.

²² Une kandja dji mal, yene boiyé iwa po embe ye kere, er yem po iwa kerman moi al embe dji, ni djin mal na po djill ba, una woi ni numbin al sill nadjindo we dji. ²³ Djika iwa kerman embe dji, ni dumo kerman kere er orko po kondwe al ne, kwa mau kondwe ge, djimbenka, una wo na numbina al to sill djinembe! dji. ²⁴ Iwa kerman embe dji, na kandja dje ye aundo, na asa djill una mor ge wo na kwaina kaima nanane, man we dji.

*Jisas boll aike wanmopon mal
(Matyu 10.37-38)*

²⁵ Jisas pi al una merke are pumaka, une kane ake to pagle una moi al embe dji, ²⁶ iwa ta er na moro al wono dje piya ge, asamoll une yene neme ne, game wombe ne, age ambe ne, yene gakle al kanke kanda. Une ga kambono kanke nakani dal, une na kogena una moyá kune nayenda. ²⁷ Una ta yene iko pera ge i nakaki dal, une na kogena una moyá kune nayenda.

²⁸ Ye una mor al iwa ta numb plakill takno dje piya. Une asamoll ku moni yendaka, pille kune ye pagle are numb takda. ²⁹ Man pandaka, une simen kiwa ye pagle, numb plakill takno dje yenda ge yene kuye ge pora djindaka, una wo numb ge kane poye, bakalo aune, ³⁰ une numb takno dje yei ba, une take pora djinda kune nayendo we djine.

³¹ Iwa king ta moyá, yene ami una 10,000 moye. Alla king djell ta moyaka, yene ami una 20,000

moye. King asamoll moi una namba yenda? Une asamoll ami dje moyaka yene una boll kandja dje piye. ³² Yene kunda yeno dje piya ba yenda kune naye dal, une kandja sigiye dje wordaka, po king djell ta moya al embe djinda, man, kunda nayembon we djinda.

³³ Embe pille, ye yenekne wal kannonj ge porapora nakeri dal, ye na kogena una moye kune nayenda we dji.

*Ap ke mal moi ge Jisas kandja buko dji
(Matyu 5.13 ne, Mak 9.50)*

³⁴ Ap wopake nonmon ba djugo naye dal, ye namba mal yeneke alla djugo yenda? Man, ap ge ke moi pora dji. ³⁵ Una ipo mau al worne mo, mau mole gaye ge kune nayenda. Una seke woro kerne mal paro. Ye kamalne paro una, na kandja djindo ge pillme! dji.

15

*Kog sipsip ta er take dje pi mal Jisas kandja buko dji
(Matyu 18.12-14)*

¹ Una ku takis i una ne, singare ke ye wani una porapora, Jisas moi al kandja ta djinda pupon dje wo moi. ² Molmaka Parisi una ne, God lo dje awi una Jisas kandjiye amblo embe dji, singare ke ye waninj una Jisas boll aike kwa no mor we dji. ³ Djimaka Jisas kandja buko ta dje yem woro awo embe dji, ⁴ ye una mor al iwa ta kogye sipsip 100 moye. Taimanta er take dje pi dal, une namba yenda? Sipsip 99 kwa no moye al ge, une kere, taimanta er take dje pi al une dulo po inda. ⁵ Une

dulo po kani dal, une wo piya. Sipsip ge amblo i pendange al woro kake i ⁶ er yem numbiye al wonda. Une yau tondaka, yene ye noi una ne, yene unakiye ge porapora wo makai to moyeke, une embe djinda, na kogripsip er take dje pi ge, na kane ill pora dji. Nono wopille aumbon we djinda. ⁷ Jisas embe dji, na kandja dje ye aundo, iwa taimanta singare ke yendo mal pille keri dal, kupill al mor una ge wo kerman piye. Alla una 99 mor ge, no nomane ake tambon ba ke nayepin we djine una ge, kupill al mor una wo embe pille naune we dji.

Ku ta er take dje pi mal Jisas kandja buko dji

⁸ Ana ta ku wan kina ge 10 pela numbiye al woro yendaka, ku taimanta er take dje pi dal, une namba yenda? Une wamo sua gale sipedje kuro, numbiye al dumok kuso, yembe ye dulo kanda. ⁹ Ana ge dulo molo kane i dal, une djindaka yene ye noi una ne, yene unakiye wo makai to moyeke, ana ge embe djinda, na ku ta yell er take dje pi ge, pamoi, na kane ill pora dji, nono wo pupon we djinda. Jisas kandja dje embe dji, ¹⁰ na kandja dje ye aundo, una ta singare ke ye wanda keri dal, ana ge wo kerman pi mal ge, God tau agelo kane wo embe eri piye we dji.

Iwa ta wariye soka mopill ge ta er take dje pi

¹¹ Jisas embe dji, iwa ta moi ge wariye soka mopill. ¹² Wariye are moi ge embe dji, nena, ni kog mogoi merke moro ge, no soka omuk to aumben mal, na ipon awe! dji. Embe djika nane wal mogi ge omuk to wariye soka awi. ¹³ Wariye are moi ge ege sokarita molo, ne wal awi ge ipo ku bolo i, er

dumo ellke tambiye ta pi. Une po ku ipi mal, wal aulaul ye no wanika, kuye ge pora dje keri.

¹⁴ Pora djika une dumo moi al kam koll ker-manke yei. Wal ta nonda nayei une koll kerman toi. ¹⁵ Toika une makimb ne iwa ta moi al po embe dji, ni kogo ta panda na yeno we dji. Iwa ge embe dji, na kogna mor ge ni po kulo yemole! dji. ¹⁶ Iwa ge kandja embe djika, une po kog kulo yemoi ba una wo kwamokna ta nawi. Une koll kerman toika, bale gakle kog no wori moi ge une i nanaka kumbena pundaka moyo dje pi.

¹⁷ Une kandja embe dje pille, yene nomane ake to embe dje pi, na nena boiyé una kwa nonjka, kumbene pundaka mor ba, na kiwa molo kam koll golo moro. ¹⁸ Na alla er yem po nena moro al embe djino, nena, na ni ye ke ye awo, God boll aike ye ke ye awill. ¹⁹ Ni na warna we nadjimben. Na una kiwa, ni kogen una mal embe moyo we djino we dji.

²⁰ Une kandja embe dje pagle, er ne moi al puno dje yei. Une ellke pika, newoga kane, wandill kerman golo, muk dje wo wariye kagle, gume djillake to noi. ²¹ To noika wariye ge embe dji, nena, na ni ye ke ye awo, God boll aike ye ke ye awill. Ni na warna we nadjimben. Na una kiwa, ni boin una mal embe moyo we dji. ²² Une embe dji ba, newoga boiyé una moi al embe dji, ye po na kon momo wopake kaima worill yero ge, ola dje iwo une woro aune. Agle ring iwo une woro awo, kake kau iwo woro awo, ²³ kogkau wombe kerman ta moro ge iwo to keneke, nono porapora wopille nambon. ²⁴ Na warna golo er take dje pi

ba, alla ipon gun molo er yem woi we dji. Kandja embe djika kambono kwamokna kerman gai no moi.

²⁵ Kambono kwa no molmaka, wariye komne mauye al kogo ye wanmolo, er yem numb al manda wo pi, una numog to molo gollang dje, kogoll yemolo djimaka, ²⁶ une boi iwa ta moi al embe dji, una numogto dje molo djinj ge, namba yei pille dje mor ne? dji. ²⁷ Boi iwa ge embe dji, ni agan asa er take dje pi ba, ipon wopake wane er yem woi ge, ni nan wopille kogkau wombe kerman ge tokei no mor we dji. ²⁸ Djika iwa komne elle kumbsika numb al punda nayei. Newoga bekle wo embe dji, ni numog wombenga kwa aike nambon we dji. ²⁹ Ba, iwa komne embe dji, na kognumb merke ni boll kogen yemolo pill, kogke ta nayell. Ni kandja porapora djin mal na pille yell ba, ni na ye noll una boll aike wopille nambon dje kog meme taimanta nawin. ³⁰ Alla ni warin woi ge ni wal awin mal, une ipo kondwe ana awo yas woro kere er yem woi ge, ni une ge wo piya dje pille kogkau wombe kerman toke aunden we dji. ³¹ Djika newoga embe dji, warna, nono nonekene mopill. Na wal porapora moro ge ni wal yero. ³² Ni agan golo er take dje pi, alla gun molo er yem woi ge, nono wo kerman pille kwa nonmon ge kune yendo we dji.

16

Boi iwa ta kogo ke yei ge, Jisas kandja buko dji

¹ Jisas kogoye una moi al embe dji, kune ge iwa kerman ta moi, une kog mogoi kerman kannoi.

Wal merke moi ge yene boiye iwa ta molo kantau moika, una pende kane wo iwa kerman moi al embe dji, ni boin iwa wal mogin ge no kerdo we dji. ² Kandja embe djimaka iwa kerman ge djika boiye woika une embe dji, una ni wal yen we djinj ge namba yen pille djinj ne? Ni na wal kantau ye mon ge ipon dje pene worben. Na kogena ye mon ge ipon yen pora djindo we dji.

³ Djika une boiye ge nomane paknato embe dje pi, iwa kerman na to orko wordo, na namba yeno? Na sapol ipo makimb wallkno ge, na yembena naparo. Na una moye al po ku kokane djino ge na pill ngandjill yendo. ⁴ Na kam koll goyo paro. Na kando, na kogo ta embe yenaka una na i yenekne numbine al ta worne dje pille moi.

⁵ Iwa Kerman wal dje i una ge, boiye po djika kambono er woi. Womaka iwa ta moi al boi ge embe dji, ni iwa kerman wal in ge namba namba in ne? dji. ⁶ Iwa ge embe dji, na kerasin daram 100 ill we dji. Boiye ge embe dji, ni ami dje molo ola dje pepa al 50 we dje bole! dji. ⁷ Alla iwa ta wo moika boiye ge embe dji, ni wal in ge namba namba in ne? dji. Une ge embe dji, na plawa bek 100 ill we dji. Boiye ge yemolo, ni pepa al 80 we dje bole! dji.

⁸ Djika iwa kerman wo boiye singare ke yei mal wopake pille embe dji, ni wal pille kane yen mal ge ni wopake yen we dji. Jisas embe dji, makimb al mor una yenekne kogo yenj ge kanpol to yenj. Ba una au djinda al una mor ge embe nayenj. ⁹ Na kandja dje ye aundo, ye makimb al ku moni auneke, ye nane unakne merke moye. Ye embe yei dal, ku pora djinda kune, ye kam kupill al pineke

God ye i numog wordaka, ye ege ege gun molo pamoye.

¹⁰ Una wal yepall ta yenda kantau wopake yei dal, alla wal merke moyo ge, para kantau yenda ge kune yenda. Ba alla una wal yepall ta yenda kantau wopake nayei dal, ge para wal merke moyo ge, kantau yenda ge kune nayenda. ¹¹ Ye makimb al wal moro kanpol natoi dal, una ne mal ta kupill wal wopake aundaka ye kantau yene? ¹² Una djell ta wal ta yenda, ye kanpol natoi dal, una ne mal ye wal ine dje pille aunda ine ne?

¹³ Boi iwa taimanta iwa kerman soka kogone yenda kune nayendo. Boiye ge yemolo ta ke kane, ta wopake kanda. Ta kandja djinda mal pille yenda, ta mop aunda paro. Ye God kogoye yene, alla ku kogoye ye aike yei dal, kune nayenda we dji. ¹⁴ Jisas kandja embe dje ga kambono awika, Parisi una ku pille we ye wani una ge pille poye awi. ¹⁵ Aumaka Jisas kambono moi al embe dje awi, ye una mor ge, una nalene al wopake mopon dje yenj ba, ye nomane paknato paro ge God kane kune yendo. Makimb una wal wopake kaima paro dje kaninj wal ge, God kando wal ge ke kaima paro.

¹⁶ Asa Jon nu pagle awi una namoi kune, God lo bolo pagi pai mal ne, propet kandja bolo pagi mal ge una pille we yemoi. Ba ipon Jon wo moi kune ge, kandja wopake God dumoye wopake kantau yendo we dji al ge, una porapora kunda ye er pakna bon dje yenj. ¹⁷ Una embe yenj ba, God lo dje bolo pagi ge mon kembis kaima ta er take dje napunda. Kupill makimb pora djinda ba, God loye ge kaima pamoya, pora nadjinda.

*Iwana bolo inmell wo ke pundo mal
(Matyu 5.31-32 ne, 19.9 ne, Mak 10.11-12)*

¹⁸ Iwa ta game kere po ana gun ta i dal, soka kunumb nambell. Alla ana ta woge kere po iwa gun ta punda ge, kunumb nambell we dji.

Lasarus ne, dje mogoi kannoi iwa soka yepill mal Jisas kandja buko dji

¹⁹ Jisas embe dji, kune ge iwa ta yemolo dje mogoi merke kanno, konkunom wopake ye, kon bage momo woro, kwamokna wopake ege ege eri no moi. ²⁰ Une embe yemoika yene numbiye djillake al una iwa ta iwo wormaka moi, yene kandjiye ge Lasarus we dji. Une gakle al boll boll killngambo yemoi. ²¹ Iwa kerman ge kwamokna no moika, tuge kale yage kal toi ge, Lasarus i nano dje pille moi. Ba yene gakle al killngambo yemoi ge, kena wo pen dje i noi.

²² Lasarus embe yemolo po goika, tau agelo wo une ipo kupill al wormaka, Abraam boll aike mopill. Mopillka are iwa kerman moi ge goika una ipo gull toi. ²³ Iwa kerman ge une golo po una gor dumo ge molo gakle ngembill golo kane pla woro kani Abraam ne, Lasarus mopillka ²⁴ une yau to embe dji, nena Abraam o! Na wamo al moro ge, wamo doll, gaklena al ge ngembill yendo. Ni na wandill golo aumben. Ni Lasarus djimbenka une po nu ta kolo i yene agle megiye taimanta to bale iwo na albena al megyaka na bi yenda piyo we dji.

²⁵ Une kandja embe dji ba Abraam embe dji, warna, ni pille! Asa ni gun mon poke ni wal wopake kannon. Ba Lasarus wal wopake kan-nanoi. Ba ipon Lasarus wopake moraka, ni gaklen

ngembill golo pamoren. ²⁶ Alla kandja ta ge embe. God dul kerman to wori yero. No ye mor al wombom ge kune nayendo, alla ye no mormon al wone ge kune nayendo we dji.

²⁷ Djika iwa kerman ge embe dji, nena, na kandja dje ni aundo. Ni dje worbenka Lasarus alla er yem na numbina al punda. ²⁸ Po kandja djindaka, na agana kambono 5 pela mor ge nomane ake to er na moro al wo djine, gaklene ngembill nagoye we dji. ²⁹ Djika Abraam embe dji, Mosis ne, propet kambono pepa bolo pagi mal ge, ni agan kambono kere kani dal, ni dumo moren al nawone we dji. ³⁰ Djika iwa kerman ge embe dji, nena Abraam, ge man! Una ta golo aglo er yem pineke kambono ta kani dal, ga nomane ake tane we dji. ³¹ Une kandja embe dji ba, Abraam embe dji, Mosis ne, propet kandja dji mal ge ni agan kambono ta kere kane pille nai dal, ge una ta golo aglo er yem po kandja djinda ge aike napiye we dji.

17

*Una singare ke yene ge una nomane to ke yene
(Matyu 18.6-7 ne, 18.21-22 ne, Mak 9.42)*

¹⁻² Jisas kogoye una moi al embe dji, una singare ke yeneke una kane pillgi djinj mal ge alla kerne. Una singare ke embe yene ge ye pa pineke, pora nadjinda ba, una wo embe yeneke womba kembis po djingdjang yei dal, wal ke kambono boll wonda paro! Una ku kerman tumblo i kambono nubkane al pagle, pup to worneke er nu solwara po nu no goye ge ngembill kembis dal goye. Ba God

embe nayenda. Une ngembill kermanke kaima ye aunda.

³ Ye kanpol tane. Ni agan ni moren al wo ye ke ye awi dal, ni man dje kere! djimben. Une nomane alla ake toi dal, une singare ke yei ge ni kere aumben. ⁴ Ege ta yenda ni agan wo kune 7 pela ye ke ye aunda. Alla kune 7 pela une yem wo, na ke yell, alla nayeno we dji dal, une singare ke yenda ge, ni kere aumben we dji.

Una pillgi djinj ge me embe mal paro

⁵ Aposel kampono Jisas moi al embe dji, no pillgi paro ge kembis paro, ni yemberka alla kerman panda we dji. ⁶ Jisas embe dji, iko mastet megkiye kembis moro mal ge, ye pillgi kembis embe pai dal, wal kerman yene. Ye iko malberi moro ge pille djimbe kanbe boll po solwara al aglo paye djine mal ge, iko ge po kaima aglo panda we dji.

Boi kogo yembon

⁷ Jisas kandja embe dji, boi una ta po kogo yemolo, kogsipsip kulo, mau to yale embe ye wanmoya. Taman pundaka er yem numb al wondaka, numb ne ge kandja namba we djinda? Ni ola dje wo kwa asamoll nambenka na are nano we djinda mo? Ge man. ⁸ Une embe djinda, ni kwa gale, allap were, iwo aumbenka na kwa asamoll nano ni are namben we djinda. ⁹ Boiye iwa ge kogo yenda mal yendaka, numb ne ge, ni wopake yen we djinda mo? Ge man. Boiye iwa ge kogoye yenda mal yei. ¹⁰ Yendo mal embe, ye Iwa Kerman kandja djinda mal pille po embe yei dal, ye kandja embe djine, nono boi una kiwa mormon, boi kogone yene mal ge kogo embe yepin we djine we dji.

Iwa 10 pela kenj toi Jisas ye wopake yei

¹¹ Jisas er Jerusalem puno dje molo er Distrik Samaria ne, Distrik Galili pakna yepill al dumo kembis ta yei al ge pi. ¹² Pika kenj toi una 10 pela wo une kane yepall ta ellke molo, ¹³ yau kerman to embe dji, Iwa Kerman Jisas o! Ni no wandill golo awe! dji. ¹⁴ Jisas kane embe dji, ye po ye gaklene ombine dje auneke opa gale awinj una kanne we dji. Une kandja embe djika, kambono er bon dje yemaka gaklene al porapora kiwa yei.

¹⁵ Iwa taimanta kani, yene gakle al ge kiwa yeika, une er yem po yau kerman to God kandjiye amblo pla woro ¹⁶ Jisas kake al yage taimagaus pamolo embe dji, ni na ye wopake ye awin we dji. Alla, iwa ge Juda una man, une dumo Samaria iwa moi. ¹⁷⁻¹⁸ Jisas embe dji, una kenj toi moi una 10 pela moi, gaklene kiwa yei ba alla, iwa taimanta dumo djell ta woi iwa ge yem wo God pille wopake we dje aundo mo? Iwa 9 pela ge er dje pi? ¹⁹ Jisas iwa ge moi al embe dji, ni aglo er piye! Ni pillgi djin pille gaklen al ge kiwa yero we dji.

*Una Wombe are er pene wonda
(Matyu 24.23-28 ne, 24.37-41)*

²⁰ Parisi una Jisas moi al embe dji, God dumoye wopake kantau yenda ge kune nam yenda ne? dji. Jisas embe dji, God dumoye wopake kantau yenda ge una kanine naparo, pene nayero. ²¹ Manda ba yero mo, kola ellke yero we nadjine. God dumoye wopake kantau yendo ge, ye boll pakna yero.

²² Jisas yene kogoye una moi al embe dji, are ye kandja embe djine, Una Wombe wo ege taimanta no boll aike moyo dje piye ba, une ye boll namoya.

²³ Una pende ye moye al embe djine, une woi kola moro we djine mo, mo ka moro we djine ge ye po nakanme! ²⁴ Kam kunakna kupill al poll djindo mal embe, Una Wombe are yem wonda ge embe mal wonda. ²⁵ Wonda ba asamoll una mop awo, yene gakle al ye ke kaima ye auneke alla are une yem wonda.

²⁶ Asa Noa moi kune ge una singare yei mal embe, are Una Wombe yem wonda kune ge, una singare embe mal yene. ²⁷ Una asa yei ge kanpol nato molo, kwamokna no, ana i, ambone ipo iwa awo, embe yemolo pumaka, Noa sip beke er numog pi. Po moika kam kerman toika nu wo una porapora togoi.

²⁸ Iwa Lot moi kune ge una singare yei mal embe yemoyeke, alla are Una Wombe yem wonda kune ge embe mal yemoye. Una kanpol nato molo, kwamokna no, wal top to i, wal maket ye, mau yale, numb take, embe yemolo pumaka, ²⁹ Lot dumo Sodom kere er orko pi. Pika God ku bakill wamo kund boll kam tondo mal embe toika, una moi ge porapora do sege ye keri.

³⁰ Una Wombe yem wonda kune ge una pillpol nato moi mal embe moyeke une wonda. ³¹ Una ta numb be moya ge alla er kal wo wal ta numog moya ge i er napunda. Una ta mauye al wanmoya ge alla kere er yem numbiye al po wal ta moya ge i er napunda. ³² Iwa Lot gamegama asa goi mal embe ge ye pillpol to moye. ³³ Una yenekne amblo wopake yemolo gun mopon dje yene ge, goye. Ba, una yenekne gaklene pille we naye molo po goi dal, gun molo pamoye.

³⁴ Na kandja dje ye aundo, Una Wombe yem wonda kune ge una soka bo al ou pamopell, ta i er punda ta kerda. ³⁵⁻³⁶ Ana soka plawa kogo yemboll dje ye mopellka, ta i er punda ta kerda. ³⁷ Jisas kandja embe djika kogoye una embe dji, Iwa Kerman, ni kandja djinden ge dumo namkill yenda ne? dji. Jisas embe dji, wal ta golo panda al ge ka kekdim wo nane we dji.

18

Ana kangill ta iwa jas boll kandja yembe ye dji

¹ Jisas kogoye una kamang ege ege yene, kogke nayene dje pille kandja buko ta dji. Une embe dji, ² dumo ta yei al iwa jas ta moi. Une God kand nagolo, una kanwopake ye nawo embe yemoi. ³ Dumo yei al ge ana kangill ta moi. Une ege ege wo jas moi al embe dji, iwa ta wo na kot ye aundo, ni na amblo pille dje aumben we dji. ⁴ Ana kandja embe dje molo piaka jas ge man dje, amblo pille dje nawi. Ba alla are une embe dji, nanam God kand nagoro, una mor ge na para wandillne nagoro ba, ⁵ ana kangill ge ege ege wo na moro al imb aundo pille na amblo pille dje auno, man panda, une nipnapa dje pamoyaka na kaima ke piyo paro we dji.

⁶ Jisas kandja embe dje kere embe dji, jas moi ge une iwa ke mal moi ba, une dji mal ge ye pillme! ⁷⁻⁸ God yene dje i unakiye mor ge, imina armina ege ege, ni no amblo pille dje aumben we djine ge, une ola dje amblo pille dje aunda mo naunda? Na kandja dje ye aundo, une ola dje wo una ge amblo pille dje aunda. Ba Una Wombe are yem wonda

kune ge une wal naral wal kanda? Makimb al mor una ge pillgi dji, dje kanda mo?

Parisi una ne, ku takis i una Jisas kandja buko dji

⁹ Una pende no nomane wopake pai mormon, una pende mor ge ke mal mor dje kani una kam-bono pende moi al ge, Jisas kandja buko ta dje awo embe dji, ¹⁰ iwa soka lotu numb kerman kamang yemboll dje pupill. ¹¹ Pupill ge, iwa ta moi ge Parisi iwa moi. Iwa ta ge ku takis i una moi. Parisi iwa ge aglo molo yene nomane pai mal pille, yene kandjiye amblo pla woro kamang embe yei, God, na ni wopake we dje aundo. Una porapora singare yenj mal ge na embe nayendo. Kambono kunumb no, singare ke ye, iwana boll kunumb nonj. Alla ku takis i una manda molo yendo mal ge na embe nayendo, man. ¹² Ege ege waka taimane dje yero poke ge, na ni pille ege kun soka kwa mapill ye nanondo. Wal 10 pela dje kannondo ge na taimane dje i ni awo embe yendo we dji.

¹³ Parisi iwa ge kandja embe dji ba, ku takis i iwa ge ellke molo na kane pla kupill al worno ge kune nayendo dje pille, yene goniye al to, kamang embe yei, God, na djingdjang una moro. Ni na wandill golo awe! dji. ¹⁴ Jisas embe dji, na kandja dje ye aundo, ku takis i iwa ge er numbiye al pi ge, yene singare ke ye wani ge God kere awi, une kiwa molo er pi. Ba Parisi iwa yene kandjiye amblo pla woro embe yei ge man.

Ge pille, una ta iwa kerman mopon dje yei dal, God amblo kal worda ba, una ta yenekne amblo kal wori dal, God amblo pla woro aunda we dji.

*Una womba kembis dje i er Jisas moi al woi
(Matyu 19.13-15 ne, Mak 10.13-16)*

¹⁵ Una womba kembis dje i Jisas moi al woi. Une ambiya dje pille iwi ba Jisas kogoye una man dji, ye womba naiume! dji. ¹⁶ Ba Jisas womba iune dje pille embe dji, ye man nadjime! God dumoye wopake kantau yendo al ge womba embe mal mor ge kantau yendo. Womba iwinj ge dje i na moro al wonebe! ¹⁷ Na kandja kaima dje ye aundo, womba er God dumoye wopake kantau yendo al er pakna pinj mal una embe nayei dal, kaima er pakna napine, man we dji.

*Iwa Kerman ta kog mogoi merke kannoi
(Matyu 19.16-30 ne, Mak 10.17-31)*

¹⁸ Juda iwa kerman ta moi ge Jisas moi al po embe dji, ni tisa iwa wopake. Na singare namba mal yenaka God na i gun worda na gun eri molo pamoyo ne? dji. ¹⁹ Jisas embe dji, ni namba yei pille na iwa wopake we djinden? God taimane ge wopake moro. ²⁰ Mosis lo dje bolo pagi mal ge ni kanden. Iwa djell game boll kunumb nanamben. Una tonagopen! Kunumb nanamben. Kot kende dje una naumben! Ni nanman kandja djine mal pille kane yemben we dji.

²¹ Iwa ge embe dji, tisa, na asa womba kembis molo woll ipon moro ge, lo porapora ni djinden ge na yell we dji. ²² Djika Jisas pille une moi al embe dji, ni wal porapora yen ba, wal taimanta nayenden. Ni kog mogoi kannon moro ge porapora ipo ku bolo i una wal kannanonj una mor al ge awe! Embe yen dal, ni wal wopake kupill al

yenda imben. Alla, ni na boll aike er wombén we dji.

²³ Jisas kandja embe dji ba alla, iwa ge wal merke kannoi. Une nomane urup kerman dji. ²⁴ Urup djika Jisas kane embe dji, una wal merke kannonj ge, God dumoye wopake kantau yendo al er pakna pine ba kogo kerman paro, napine mal mor. ²⁵ Kog kamel er wopa kond kembis yero al pakna punda kune yenda ba, una wal merke kannonj una er God dumoye wopake kantau yendo al pakna pine kune nayendo we dji.

²⁶ Djika yene kogoye una embe dji, ni djinden ge, God nono i yem naworda mal mormon we dji. ²⁷ Jisas embe dji, una mor ge wal yene kune nayendo mal ge, God yenda kune yendo we dji. ²⁸ Djika Pita embe dji, no nonekene numbine gullne kere, er ni boll wopin we dji. ²⁹ Jisas embe dji, na kandja kaima dje ye aundo, una porapora God dumoye wopake kantau yendo al kogo ge yembon dje pille, yenekne numbine gullne kere, gamane wombane kere, agane mo, nanemane ne, kambono ge keri dal, ³⁰ ga makimb al moye kune ge God wal merkeke plato awo yem woro aunda. Alla, ege are wonda ge une yewordaka gun molo pamoye we dji.

*Jisas namba 3 taim nanam togoye we dji
(Matyu 20.17-19 ne, Mak 10.32-34)*

³¹ Jisas kogoye una 12 pela dje i djell woro embe dji, ye pillme! Asa propet kambono kandja porapora pepa bolo Una Wombe togoye we dji mal ge, nono er Jerusalem bonka ge kaima panda. ³² Una yemolo Una Wombe i epil djell una auneke,

kambono bakalo awo, ye ke ye awo, kungo to,³³ ka pirngangill to kere ipo togoye. Ege sokara erwo pundaka, une aglo erwo gun punda we dji. ³⁴ Jisas kandja embe dji ba, kogoye una pillpol natoi. Une kandja embe dji ge seke pai, pille ine napai.

*Iwa ta nale emilly yei pai ge Jisas amblo au dje awi
(Matyu 20.29-34 ne, Mak 10.46-52)*

³⁵ Jisas er dumo Jeriko manda puno dje yeika, una ta nale emill yei iwa kondwe djeke ami dje molo wal kokane dje moi. ³⁶ Una merke wo pumaka une pille embe dji, namba yei pille ye una merke wor po mor ne? dji. ³⁷ Una embe dji, dumo Nasaret iwa Jisas ge wo mundo we dji. ³⁸ Djimaka une yau to embe dji, Jisas, iwa Depit wariye wonder ge, ni na wandill golo awe! dji. ³⁹ Una wekle pi una kandja awo embe dji, ni kandja kere! dji. Ba une yau kermanke to embe dji, Jisas, iwa Depit wariye wonder ge ni na wandill golo awe! dji.

⁴⁰ Djika Jisas aglo molo embe dji, ye djineke une ge wondabe! dji. Une manda woika ⁴¹ Jisas embe dji, na ni namba mal ye auno dje pren ne? dji. Nale emill yei iwa ge embe dji, Iwa Kerman, na nalena alla au djinda kannoba dji. ⁴² Jisas embe dji, kune, ni pillgi djin pille, ni nalen alla au djinda kanben we dji. ⁴³ Kandja embe djika une nale al ola dje au djika, une God kandjiye amblo pla worika, Jisas boll aike er pupill. Una porapora moi ge kane God kandjiye amblo pla woro awi.

19

Jisas er iwa Sakias numbiye al pi

¹ Jisas dumo Jeriko pakna po molo, alla kere er orko puno dje yeika ²iwa Sakias we dji ta moi. Une ge kog mogoi merke kannoi. Ku takis i una moi ge, iwa Sakias ge kantau yemoi. ³ Embe molo Jisas ge iwa ne mal moro dje pille, kanno dje yei ba, une iwa momo namoi, una merke pumaka, une kanda napai. ⁴ Ge pille, Sakias muk dje er wekle po iko pik ta moi al po mugo molo Jisas wonda kanno dje yei. ⁵ Une embe yeika, Jisas iko me al wo, kane pla woro kane embe dji, Sakias, ni ola dje er kal we! Na ipon ni numbin al po moyo paro we dji.

⁶ Embe djika Sakias wo pille, ola dje er kal wo Jisas dje i er yene numbiye al pi. ⁷ Pika una merke kanmolo Jisas kandjiye amblo embe dji, singare ke yei iwa numbiye al pundo we dji.

⁸ Una numog po molmaka Sakias aglo molo embe dji, Iwa Kerman, na wal porapora kannoll moro ge na i tuge yem una wal kannanonj una mor al ge auno, tuge yem nanam ino. Alla, una wal pai, na po kende dje, ngundjo ill mal ge, na alla wal ⁴ pela i be woro auno! we dji. ⁹ Une kandja embe djika Jisas Sakias moi al embe dji, God Sakias game wombaye boll ipon i yem wori pora dji. Ge une Abraam wombaye moro. ¹⁰ Una er take dje po moi ge Una Wombe dulo i yem worno dje woi we dji.

Una 10 pela bisnis ye ku i mal Jisas kandja buko dji

(Matyu 25.14-30)

¹¹ Jisas kandja embe dji ge una pille, Jisas Jerusalem manda woi dje pille, God dumoye wopake kantau yendo mal ge ola dje pene wonda dje pillmaka, Jisas kane kandja buko ta dje awo,

12 embe dji, iwa kerman ta moi. Une er dumo ellke ta pundaka namba auneke, une iwa kerman king molo er yem wo yene unakiye kantau yenda dje pille moi. **13** Molo une djika boiye una 10 pela womaka 2,000 kina* ge une taimantaiman dje awo embe dji, na ku aundo ge ye ipo bisnis yemoyeke, are yem wo kanino we dji.

14 Dji ba yene unakiye ke kane kandja sigiye dje woro embe dji, une ge iwa kerman king namoya, man we dji. **15** Dji ba une er pika namba i aumaka, une iwa kerman king molo, er yem woi.

Wo asa ku awi una moi al djika kampono womaka une embe dji, na ku awill ge ye ipo bisnis yemolo ku namba namba mal i ne? dji. **16** Djika boiye iwa ta asamoll wo embe dji, iwa kerman, ni 2,000 kina i na awin ge, na ipo bisnis yemolo 20,000 kina prais ill we dji. **17** Djika iwa kerman embe dji, ni boi wopake mon. Na ku kembis ni awill ge ni kanpol ton. Ni dumo kerman 10 pela pakna yero ge kantau yemben we dji.

18 Djika boiye iwa ta wo embe dji, iwa kerman, ni na 2,000 kina awin ge, na bisnis yemolo 10,000 kina ill yero we dji. **19** Une kandja embe djika iwa kerman embe dji, ni dumo kerman 5 pela pakna yero ge kantau yemben we dji.

20-21 Djika boiye iwa ta are wo embe dji, iwa kerman, ni una dongall mon. Wal napagin ge ni po inden, alla wal nayan ge ni po wallko nonden. Ni embe yen ge na ni pille kand goll. Ni na awin ku

* **19:13:** 2,000 kina ge su mal embe paro. Iwa kerman ku ta kandjiye mina we dji ge une ku ge i una awi. Ku mina taimanta yei ge una fotnait 6 pela top ine mal yei.

ge na kau kolo pagill we dji. Boi ku ge i pene woro, kane! dji. ²² Djika iwa kerman embe dji, ni boi ke mon. Ni kandja ipon djin mal ge na ni kot ye auno. Na wal napagill ge na po indo alla, wal nayall ge wallko nondo dje ni embe pren mo? ²³ Ni nomanin embe mal paika ni ku ipo beng al worinka, na ku prais ta illka we dji.

²⁴ Une kandja embe dje kere, una aglo moi al iwa kerman kandja dje embe dji, iwa ku yemoro ge, ye ku ge ipo 20,000 kina yemoro iwa ge aume dji. ²⁵ Djika una embe dji, aumbon ba, une ge 20,000 kina yei pora dji we dji. ²⁶ Iwa kerman ge embe dji, na kandja dje ye aundo, iwa ta wal yemoi dal, na wal ta auno ba, iwa ta wal ye namoi dal, kembis ta ye moyo ge na iworno. ²⁷ Asa una na ke kane, ni king molo no kantau nayaben we dji una mor ge, ye dje iwo manda ge wo togoyeke nanam kanno we djinda we dji.

Jisas iwa king mal embe molo er Jerusalem pakna pi

(Matyu 21.11 ne, Mak 11.1-11 ne, Jon 12.12-19)

²⁸ Jisas kandja embe dje kere er Jerusalem puno dje er wekle pi. ²⁹ Po dumo Betpasi ne, Betani kam mekbe Olip[†] we dji al po kogoye una soka mopill al ge asamoll dje woro embe dji, ³⁰ ye dumo koi ba po kanbell, kog dogi wombe ta una ap to i nawani ge una kaye kolo wori pamoro. Ye po piska to i er wose! dji. ³¹ I er wombellka una ta molo, ye namba yei pille kog dogi kaye piska tonmell ne dji dal, ye embe djimbell, iwa kerman kogo ta pai pille dogi ge yenda we djimbell we dji.

[†] **19:29:** Iko olip megije pai ge una nonj wal.

³² Djika soka po kanpill Jisas kandja dji mal ge kaima pai. ³³ Po kog dogi kaye piska topillka kog dogi ne kambono kane embe dji, ye namba yei pille kog dogi kaye piska tonmell ne? dji. ³⁴ Soka embe djipill, Iwa Kerman kogo ta pai, kog dogi ge po yenda we djipill. ³⁵ Dje kere kog dogi ge i er Jisas moi al wopill.

Iwo pagle, allap ne, kon momo i kog dogi mopiye al kulo ye, soka amblo pille dje aupillka Jisas dogi al er pla po molo ipi. ³⁶ I pika una kon momo ne, allap gulo i kondwe yei al kulo wori ye pi.

³⁷ Kulo ye pumaka Jisas Jerusalem manda wo moika, kam mekbe Olip kondwe er kal puno dje yei al ge, kogoye una merkeke Jisas kogo dongall porapora yei kani mal pille, wopille yau kerman to, God kandjiye amblo pla woro embe dji,

³⁸ God dje wori woi iwa King wondo ge God ye wopake ye aundabe. Una God boll ellne tukne arngan yenda moyeke, God pla moro una yene kandjiye kerman kaima panda we dji
(Buk Song 118.26)

³⁹ Kandja embe djimaka Parisi una pende Jisas moi al embe dji, tisa, ni kogen una kandja embe djinj ge ni man djiye! dji. ⁴⁰ Dji ba Jisas embe dji, na kandja dje ye aundo, kambono yau natoi dal, makimb al ku kiwa moro ge yau tane we dji.

Jisas Jerusalem una pille wandillne golo kimb yei

⁴¹ Jisas er Jerusalem manda wo molo una moi ge kane wandillne golo kimb ye ⁴² embe dji, ye

Jerusalem una wal ta kanmaka ye ellne tukne arngan yeika ba wal yei ge seke pai ye nakani pille, ⁴³ ege ta wondaka, kundayem una wo ye tane. Ga wo makimb wallko woro pla worneke ye i pakna woro kerne. Ye pakna moye una er orko bon dje yene man pandaka, una orko moye una er pakna wombom dje yene man pandaka, ga embe yemolo ye tane. ⁴⁴ Ye wopake moye dje pille God ye dumo moi al wo moi ba, ye kanpol natoi pille, kundayem una wo ye to, numbine gullne wamo woro, sellke seke woro, ye wombane boll porapora togolo kerne we dji.

Jisas lotu numb kerman numog po una dje bekle wori
(Matyu 21.12-17 ne, Mak 11.15-19 ne, Jon 2.13-22)

⁴⁵ Jisas lotu numb kerman gull pai al er pakna po kani, una kogsipsip ne, opa gale ye awinj wal iwo paglmaka, una wo top to God opa aumbon dje yemolmaka une po man dje, to bekle woro ⁴⁶ embe dji, Baibel al kandja bolo wori paro ge embe djindo, na numbina ge una na pille kamang ye aune numb yero we dje boi ba, ye yemolo i kunumb una numbine mal embe yembon dje pille yenj we dji.

⁴⁷ Ege ege Jisas lotu numb kerman gull pai al molo una moi al kandja dje awo moi. Moika opa gale awi una kerman ne, God lo dje awi una ne, una kerman kambono Jisas togopon dje pille moi ba, ⁴⁸ une kandja dje una awi ge una porapora wopake pille moi, una wo une togopon dje yei ge kune nayeit.

20

*Jisas namba paro ge una ne mal awi ne? dji
(Matyu 21.23-27 ne, Mak 11.27-33)*

¹ Kune ge Jisas lotu numb kerman gull paknato molo una moi al kandja beke awo, God kandjiyebe wopake dje awo moika, opa gale awi una kerman kambono ne, God lo dje awi una ne, Juda una kerman kambono ² wo embe dji, ni djimbena no pupon, ni wal embe yenden ge nam kond po namba iwin yenden? Una ne mal dje wori ni wo wal embe yenden ne? dji. ³ Djimaka Jisas kandja embe dje awi, na kandja ta paro ge, na djinaka ye kandja wulle ta dje yem woro na aune we dje embe dji, ⁴ Jon woi ge, makimb al una dje wori wo nu pagle awi mo, God dje wori wo nu pagle awi ne? dji.

⁵ Djika kambono yenekne kandja dje pille embe dji, kandja wulle ta dje Jon God dje wori woi we djimbon ba, Jisas no kandja aunda. Une embe djinda, namba yei pille Jon kandja dje awi ge, ye napille mop awi ne? djinda. ⁶ Alla, makimb al una Jon dje wori woi we djimbon ba, una porapora molo God kaima dje wori woi we dje pir, no ku togoye pa djindo we dji. Embe dje pille ⁷ Jisas moi al embe dji, Jon dje wori woi una ge no nakanmon we dji. ⁸ Jisas embe dji, ye nakanmon we djinj ge, na dje wori woll una na ye dje nauno we dji.

*Una ke iko wain mau kantau yei
(Matyu 21.33-46 ne, Mak 12.1-12)*

⁹ Una moi al Jisas kandja buko ta dje awo embe dji, iwa ta iko wain mau yale, kantau yei una moi al embe dji, ye wain pul ye, tau wopake

molme! dji. Tuge nanam i nanaka, tuge ye naneke embe yembon we dji. Kambono kapla we dji-maka une er po dumo tambiye ta kanan wanmoi. ¹⁰ Wanmoika wain megiye bo toika, mau ne boiye iwa ta dje woro embe dji, ni po una wain kantau yemor al po djimbenka kambono ta uro aune we dji.

Dje worika boiye iwa po una wain kantau moi al pi, ba kambono une tomaka, une alla kiwa er woi.

¹¹ Une er yem woika mau ne kane boiye iwa ta dje worika pi. Ba una wain kantau moi una asa yei mal une to ye ke ye aumaka, une alla kiwa er yem woi.

¹² Woika boiye iwa ta dje worika pi ba, wain kantau moi una wo une to orko woro, to djer pall yei we dji.

¹³ Wormaka mau ne ge embe dji, na namba yeno? Nanam warna na wopake kando una ge, dje wornaka une po kandja djinda mal kambono piye dje pi. ¹⁴ Ba wariye pi ge wain kantau moi una kane yenekne kandja dje embe dji, wain mau ne moro ge wariye wondo. Mau paro ge une inda mal paro, nono une togolo, wain mau ge nono imbon we dji. ¹⁵ Dje kere, kambono une wain mau to orko woro, togoi. Jisas embe dji, wain mau ne ge une namba yenda? ¹⁶ Mau ne wo wain kantau mor una ge togoya. Alla, wain mau yero ge i una djell ta aundaka kantau yene we dji. Ga una pille moi ge man we dji. Embe nayenda we dji.

¹⁷ Djimaka Jisas kambono moi al kanmolo embe dji, God kandja bolo wori pai ge me namba mal paro ne? Baibel embe djindo,

Una numb ku bolo takbon dje ye, ku ta ke moi we
 dje keri ge, ke kaima namoi, man, wopake
 uro kaima moi God wo i numb taki, dongall
 ke pai ¹⁸ Ku paro ge una kulngamb yage
 boye ge, to yembene boll buko dje kerda.
 Ba, ku ge yage kal tonda una boye ge djer-
 pall kaima ye kerne we dji. *(Buk Song
 118.22)*

¹⁹ Jisas kandja embe djika, una God lo dje awi
 una ne, opa gale awi una Jisas no pille kandja buko
 djindo we dje ola dje Jisas kaye tambon dje yei ba,
 una mor ge no tane pa djindo dje pille kand goi.

*Una gapman ku takis aune mo man?
 (Matyu 22.15-22 ne, Mak 12.13-17)*

²⁰ Kambono Jisas moi al kane gi dje molo, una
 pende dje wormaka kandja kende kulo dje Jisas
 nono una wopake mormon dje kandaka, une
 kandja ale ta ye dji dal, gapman iwa kerman moro
 al nono une ipo kot ye aumbon we dji.

²¹ Kambono po Jisas moi al embe dji, tisa, no
 kanmon, ni kandja kaima djinden, una kandjine
 paro una ne, naparo una porapora ni ye kune
 yenden, God kondweye yero mal ge ni kandja
 kaima dje una aunden. ²² Ni una embe moren
 pille, Mosis asa lo dji mal nono ku takis dumo
 Rom gapman iwa kerman Sisa aunmon ge kune
 yendo mo man ne? dji. ²³ Ga kandja kende kulo
 dji ge Jisas kane embe dji, ²⁴ ye ku takis tonj mal
 ge megiye ta yenda auneke, na kanno we dji.
 Kambono ku megiye ta aumaka une kane embe
 dji, ku al iwa ta piksaye ne, kandjiye paro ge una

ne mal kandjiye paro ne? dji. Kambono embe dji, ge Rom gapman iwa kerman Sisa piksaye ne, kandjiye paro we dji. ²⁵ Djimaka Jisas embe dji, iwa Sisa wal yenda ge ye i Sisa aune. God wal yenda ge ye i God aune we dji. ²⁶ Una kani Jisas kandja ale ta nadji. Kambono kane kot ye aune dje yei ge kune nayeи, aya dje molo kandja wulle ta dje yem nawori.

*Una gor ge alla aglo erwo gun pine mo man?
(Matyu 22.23-33 ne, Mak 12.18-27)*

²⁷ Sadusi una moi ge una gor alla aglo erwo gun napine dje pi una moi. Molo, kambono pende Jisas moi al wo embe dji, ²⁸ tisa, Mosis Baibel al kandja bolo nono awi ge embe dji, iwa ta goya game kangill moya wombaye ta namoyeke, age are moya ge inda. Womba moye ge age goi wombaye moye we djine we dje pepa embe boi we dji.

²⁹ Dji mal ge, no kandja su ye dje ni aumbon. Kamasa iwa ta wariye 7 pela moi. Wariye komne moi ge ana ta i ba, wombaye ta namoi. Une goika ³⁰ age are alla ana ge i. Wombaye ta namoika age ge goi. ³¹ Age ta moi ge ana taimane ge embe i molo goi, wombaye ta namoi. Iwa 7 pela embe yemolo golo pumaka, wombane ta namoi. ³² Are kaima ana ge goi.

³³ Yei mal ge, ni djimbena no pupon, ana taimane moi ge age age 7 pela i kune yei. Una alla aglo erwo gun pine ge una ne mal game kaima moya ne? dji. ³⁴ Djimaka Jisas embe dji, makimb al mor una iwana bolo inj ba, ³⁵ iwana God dji una are golo aglo erwo gun pine ge bolo naine. ³⁶ Kambono kuntaimane goi pora dji, alla nagoye.

Kambono golo erwo gun pine ge God tau agelo mor mal embe molo God wombaye moye.

³⁷ Una golo aglo erwo gun pinj mal ge, asa Mosis pepa bolo pagi. Iko tuge ta bolo pai al wamo do pai mal une pepa bolo embe dji, Iwa Kerman God moro ge une Abraam Godiye moro. Une Aisak Godiye moro. Une Jekop Godiye moro we dji. ³⁸ God moro ge una gor ge Godne namoro God ge una gun mor ge Godne moro. Ga porapora mor ge God kando gun mor we dji.

³⁹ Djika God lo dje awi una pende embe dji, tisa, ni kandja pai mal djinden we dji. ⁴⁰ Una moi ge kand golo kandja ta nadji.

Iwa Kerman Krais ge namba mal moro?
(Matyu 22.41-46 ne, Mak 12.35-37)

⁴¹ Kandja nadjimaka Jisas kambono moi al embe dji, God dje worda wonda iwa Krais we dji ge iwa Depit gollye moye we djinj ge namba yei pille djinj ne? dji. ⁴² Iwa Depit Baibel al pepa bolo wori paro ge embe djindo,

God iwa kerman yemolo na iwa kerman moi al embe dji, ni wo na moro al manda aglena woto ami dje mopenaka, ⁴³ na ni kundayem una to kamblo kal worno we dji (*Buk Song 110.1*)

⁴⁴ Jisas embe dji, Depit asa moi yene gollye are moya ba, Depit yene gollye pille, ni na iwa kerman moren we dji ge namba ye pille dji ne? dji.

*Una God lo dje awi una singare ke malyei
 (Matyu 23.1-36 ne, Mak 12.38-40 ne, Luk 11.37-54)*

⁴⁵ Jisas kandja dji ge una porapora pille molmaka, une kogoye una moi al embe dji, ⁴⁶ God lo dje awinj una singare yenj mal ye kanpol to molme! Kambono wopake pille kon momo woro, maket al wanneke, una wo djembon tane ge wopake pir. Lotu numb numog pinj ge, wopille koi ngimbnge al po morka, una kwamokna kerman nane paraka, kambono una kerman mor dumene al po mor. ⁴⁷ Ana kangill mor al kambono po kende kulo dje numbine gullne yero ge kiwa ngundjo inj. Una nalene al kende kulo kamang momo yenj. Embe yenj ge God kot kerman ye aunda we dji.

21

*Ana kangill ta opa iwo God awi
 (Mak 12.41-44)*

¹ Jisas lotu numb kerman ku opa awo awo yei al molo kanmoi. Una kog mogoi merke kannoi una ku iwo opa bokis al woro po wo embe yemoi. ² Yemolmaka Jisas kani ana kangill ta wal kannanoi ba, ana ge ku peni bage soka iwo opa wori. ³ Jisas embe dji, na kandja kaima dje ye aundo, ana kangill ge wal ta kannanoi ba, ku iwo opa awi ge une una porapora wal awi ge kamblo aundo we dji. ⁴ Una kambono ku merke kannoi ge tuge iwo opa worinj ge tuge yero ba, ana ge kuye ta naye, kembis ta yei mal iwo opa awo kerdo we dji.

*Jisas kandja embe dji, lotu numb kerman to ke
yene we dji
(Matyu 24.1-2 ne, Mak 13.1-2)*

⁵ Una pende embe dji, una lotu numb taki ge ku wopake uro kaima i, una wo opa wopake awi mal iwo lotu numb kerman ku boglo pla woro taki wopake uro kaima paro we dji. ⁶ Djimaka, Jisas embe dji, ye lotu numb kerman wopake kaninj ge, are una wo sellke kal worneke, ku taimanta pla nayenda, to gur dje kal makimb al woro kerne we dji.

*Jisas embe dji, are imb kerman wonda we dji
(Matyu 24.3-14 ne, Mak 13.3-13)*

⁷ Jisas kandja embe djika kambono dji mal, tisa, ni kandja djinden ge kune nam yenda? Wal naral wal asamoll panda no kanbonka are ni djinden mal panda ne? dji.

⁸ Djimaka Jisas embe dji, una wo ye kende dje aune ge ye kanpol tane. Una merke na kandjina al wo embe dje una aune, na wale wondo we djineke, ta wo ege yei pora dji we djineke, kambono embe dje wone al ge ye are napine. ⁹ Imb wondaka, una kunda kerman bor we djineke ye kandja embe mal piye ge, kand nagoye. Una kunda kaima boye ba, kupill makimb pora djinda ege ge manda nayenda. ¹⁰ Una iwa duliye ta yemolo, ta tondaka kunda bopell. Una dumo kerman ta gapman kantau moro ge i yem djindaka, gapman dumo djell ta i yem djindaka kunda kerman boye. ¹¹ Dumo merke kam imem wondaka, makimb olup kerman yendaka, una ke kayekaye tondaka, kam koll kerman yendaka, kwamokna

napanda. Kam kupill al paro ge wal kayekaye yendaka una kane kand kerman goye.

¹² Wal embe yenda ba, asamoll una wo ye Jisas unakiye mor we dje, ye amblo ke ye awo, lotu numb yenda al kot ye awo, kaye numb woro, iwa kerman ne, eine moye al ye kot ye awo embe yene.

¹³ Embe yene ge, ye na boll wankani mal dje pene worneke ga piye. ¹⁴ Una are wo ye boll kot ye awo embe yene ge, ye ipon ge nomane to, kandja namba we djimbon ne? dje napiye. ¹⁵ Kune ge na nomana wopake aunaka, ye kot djine al kandja ge djineke, kambono ye kandjine man dje, kamblo kal worne ge kune nayenda.

¹⁶ Ye nanemane ne, agane ne, yenekne mor una ne, ye ye noi una wo ye to, ipo kot ye awo, pende togoye. ¹⁷ Ye nanam unakna mor pille, una porapora ye ellne kumbso aune. ¹⁸ Embe yene ba, God kanmoro. Ye ngambalne ene taimanta er take dje napunda. ¹⁹ Ye pillgi dje pamoi dal, ge ye nagoye, gun molo pamoye we dji.

*Kundayem una wo Jerusalem to ke yene
(Matyu 24.15-21 ne, Mak 13.14-19)*

²⁰ Jisas embe dji, ami una wo Jerusalem i pakna worne. Embe yeneke ye kani dal, una Jerusalem to sellke worne we djill ge kaima panda dje pille yendo we dje piye. ²¹ Kune ge distrik Judia mor una ge seke er kamkimb al pine! Jerusalem pakna mor una kere seke er orko pineke, una orko waninj una mor ge alla er Jerusalem pakna napine. ²² Una wo embe yene ge God una tonda we dje Baibel al bolo wori paro mal ge kaima panda. ²³ Ana womba moglo moye ge ne, womba

kindja kulo i am awo moye ge wandill mal moye. Una ge God tondaka dumo ge una imb kerman kake moye. ²⁴ Una kunda bolo wonke, una pende bainat al togolo, una to kaye to ipo dumo kantri porapora yero al ge worneke, epil djell una wo Jerusalem una to kamblo kal woro embe ye pineke, ga egene pora djinda poke, Jerusalem alla nakambye we dji.

*Una Wombe are yem wonda
(Matyu 24.29-31 ne, Mak 13.24-27)*

²⁵ Olpa, takne ne, kam kandjip paro al ge wal djep kayekaye yendaka una kanne. Nu solwara po wo ye, mog to, guno djindaka kantri kerman una merke mor ge kane nomane kull pundaka kand goye. ²⁶ Kupill al moro wal puga djindaka, makimb al mor una kane polmugo molo, kand kerman golo, silla tondaka embe yene. ²⁷ Embe yendaka Una Wombe yembe dongall boll, kam kupa boll wondaka, poll dje au kerman djinda una kanne. ²⁸ Wal paro ge kindja yeno dje yendo ge ye kane kand nagoye. Ye aglo molo kane pla woro, God ye i yem worda ege manda yero dje kanne we dji.

*Iko pik pille Jisas kandja buko dji
(Matyu 24.32-35 ne, Mak 13.28-31)*

²⁹ Jisas kandja buko ta dje awo embe dji, iko pik ne, iko porapora moro mal ye kaninj. ³⁰ Iko yeke gun wordo ge ye embe dje kaninj, ge aka donda pille yendo we djinj. ³¹ Iko yendo mal embe, wal kayekaye embe yenda we djill ge, ye kani dal, ye embe dje piye, God dumoye wopake kantau yenda we djin ge ege manda yei paro we dje piye. ³² Na

kandja kaima dje ye aundo, na wal merke wonda we djill ge, ye una mor ge nagoye, gun molo kanne.
³³ Kupill makimb pora djinda ba, na kandja djindo ge pora nadjinda, pamoya we dji.

Jisas yem wonda ge una kanpol to moye we dji

³⁴ Jisas embe dji, ye kanpol to molme! Man pandaka, ye kwa merke no, nu dongall no, dall ye, makimb wal nomane merke pandaka, ye kanpol nato moye kune ge Una Wombe ola dje yem wonda. ³⁵ Una ka kuwo kolo pagirka ka nakane ola dje wo tondo mal embe, Una Wombe ola dje yem wondaka, una porapora makimb al moye ge kanne. ³⁶ Ege ege ye pillpol to molo, kamang embe yene, God yendaka wal merke yenda ge no boll wo djinda dje yene. Alla Una Wombe wonda ge ye une moya al aglo moye kune yenda dje kamang yene we dji.

³⁷ Kune ge Jisas ege ege lotu numb kerman gull paknato po molo kandja dje una awo moi. Alla emill djika une er makimb mekbe Olip we dji al ge po pa embe yemoi. ³⁸ Kam kindja tagika una porapora po lotu numb kerman gull paknato po molo pillmaka, Jisas kandja dje kambono awo moi.

22

*Judas Jisas dje ipo kundayem una auno dje yei
 (Matyu 26.1-5 ne, 26.14-16 ne, Mak 14.1-2 ne,
 14.10-11)*

¹ Juda una bret gale yis pakna naworo, kiwa nono yei ege kerman Pasopa we dji ge, yeika
² opa gale awi una kerman ne, God lo dje awi

una yemolo una no to djine dje pille seke pamolo Jisas togopon dje yei. ³ Jisas kogoye una 12 pela moi ge taimanta Judas Iskariot we dji ge, Satan erwo une tukiye al po moika, ⁴ Judas opa gale awi una kerman ne, lotu numb kogo yei una moi al pi. Judas Jisas dje ipo kambono moi al aundaka kaye tane mal, kambono Judas boll kandja begi. ⁵ Ga wopille embe dji, kapla, no ni ku aumbon we djimaka, ⁶ une pora we dji. Judas Jisas yene moyaka na kambono mor al po dje auno dje pille tau moi.

Jisas kogoye una soka kwamokna gale am-blokun yepill

(Matyu 26.17-25 ne, Mak 14.12-21 ne, Jon 13.21-30)

⁷ Juda una ege kerman Pasopa we dji ge yeika, kogsipsip wombe togolo bret gale yis pakna navoro kiwa nambon dje yei. ⁸ Yemolmaka, Jisas Pita ne, Jon mopill al embe dji, ege kerman Pasopa kwamokna nambon ge, ye soka po kwa gapellka nono nambon we dji. ⁹ Djika soka embe djipill, no po numb nam kond po kwa gapollka nambon ne? djipill. ¹⁰ Jisas embe dji, ye soka Jerusalem pakna bellka, iwa ta sin galla nu kolo iundaka ye kanbell. Er punda al ge, ye are bell. Une numb ta yenda numog punda al ye numog po ¹¹ numb ne moyo al embe djimbell, tisa ni pille embe djindo, na kogena una boll wo ege kerman Pasopa we dji ge, kwa nambon ge dumo nam yendaka wo nambon ne? djimbell. ¹² Embe djimbellka une ye dje ipo rum plato wordaka ye po kanbell. Bo sia ne, wal ye wopake yewori moro al une ombine

dje aundaka, ye po kwamokna gale amblokun yembell we dji. ¹³ Djika soka po kanpill, Jisas kandja dji mal kaima yeika, soka po ege kerman kwa nane mal gale amblokun yepill.

*Jisas kogoye una boll aike bret ne, wain noi
(Matyu 26.26-30 ne, Mak 14.22-26 ne, 1 Korin 11.23-25)*

¹⁴ Kwa nane ege yeika, Jisas aposelye kampono boll aike molo kwa nambon dje yei. ¹⁵ Jisas kampono moi al embe dji, are una wo na ye ke kaima ye auneke na goyo. Ge pille, ipon na ye boll ege kerman Pasopa kwa aike nonmon ge na wo pro. ¹⁶ Na kandja dje ye aundo, ipon nono ege kerman kwa nonmon ge, are na nanano. God yene dumoye wopake kantau yendaka, kwa ipon nonmon ge megiye tondaka, alla nano we dji.

¹⁷ Jisas kandja embe dje kere, une kap wain amblo i, God wopake we dje awo, kap wain i kogoye una moi al awo embe dji, ye yepall yepall dje nome! ¹⁸ Na kandja dje ye aundo, ipon na ye boll aike nu wain nondo ba, alla nanano. Are God dumoye wopake kantau yenda kune ge na alla nano we dji. ¹⁹ Une kandja embe dje kere, bret ta yei ge amblo i, God wopake we dje awo, bret tuklo kogoye una awo embe dji, ge na gaklena. Ye wopake moye dje pille tuklo aundo. Ye embe nane ge ye nanam we dje pille nane we dji.

²⁰ Kampono kwa noi pora djika, Jisas kap wain ta yei ge amblo i embe dji, ye wopake moye dje pille na meyamna tulu djindaka, God kandja gopa kindja ta dje embe yeno we dji ge kaima yenda we dji. ²¹ Ye pillme! Iwa ta na dje ipo kundayem una

mor al aunda iwa ge, ipon nono boll aike kwa no mormon we dji. ²² God dji mal pille Una Wombe goya ba, iwa ge wo une ipo kundayem una mor al aunda iwa ge, wandill mal moro, God une kaima tonda we dji. ²³ Djika kogoye una yenekne kandja dje pille embe dji, Jisas kandja djindo ge, no una 12 pela mormon al ge una ne mal ta po embe yenda dje pille djindo ne? dji.

Kogoye una iwa kerman mopon dje pille nonga dji

²⁴ Jisas kogoye una moi ge ta yemolo, na iwa kerman moro we djika, ta na iwa kerman moro we djika, embe dje gingmang amblo moi. ²⁵ Jisas embe dji, epil djell iwa king mor ge, molo pla po, yembe ye, kantau yemolo yenekne kandjine dale embe djinj, na una pak to aundo una moro we djinj. ²⁶ Ba ga iwa king yenj mal ye embe nayene. Iwa ta iwa kerman moyo dje yenda ge, une age are moro mal embe moyo. Alla una ta er wekle puno dje yenda ge une yemolo una nune kogone una mal embe yenda we dji.

²⁷ Ye una mor al una ne mal ta iwa kerman moye ne? dji. Una ta bo tebol al molo kwa nane una ge iwa kerman moye mo? Mo, una kwa gale iwo awinj una ge iwa kerman moye? Una kambono bo tebol al molo kwa nonj ge iwa kerman mor ba, na nanam moro ge embe nayendo. Na ye boll aike moro ge na ye nune kogone una mal embe yendo we dji.

²⁸ Na imb kake moll ge ye na boll aike molo pai, nakeri. ²⁹ Na Nena na namba awi, na dumena

wopake kantau yemoro mal ge, na ye namba au-naka ye una embe kantau yemoye. ³⁰ Na dumena wopake kantau yemoro al ge, ye wo na boll kwa aike no, sia king al ami dje molo, Israel una epil 12 pela ye kantau yene we dji.

*Jisas embe dji, Pita ni na mop aumben we dji
(Matyu 26.31-35 ne, Mak 14.27-31 ne, Jon 13.36-38)*

³¹ Jisas embe dji, Saimon, Saimon, pren mo? Satan yembe yemolo embe dji, iwa 12 pela mor ge na kamalne tanaka, God kandiye kerne we dji. Una wit megiye bulo to pille dje tandwane iworinj mal embe yeno we dji. God, kune, ni po yeye! dji. ³² Embe dji ba, ni nanam kere djimben dje pille kamang yell. Ni nanam kere er yem wombén kune ge, ni agan kambono pillgi dje moye dje pille wo kandja dje aumben we dji. ³³ Djika Pita embe dji, ge man, una wo ni kaye tane mo, togoi dal nono soka aike tane we dji. ³⁴ Dji ba Jisas embe dji, Pita, na kandja dje ni aundo, ipon imina pakna pundaka ni kune sokara na Jisas nakando we djimbenka, ka kondwale yau tonda we dji.

Jisas ye ipon wanne ge ku monine, kon ne, bainat i pagle embe ye wanme! dji

³⁵ Jisas kogoye una moi al embe dji, asa na ye dje worillka ye po wani ge, ye kon ne, ku moni ne, kakene su napaika, na kogena ye wani ge ye nane wal ge kune yei mo nayein ne? dji. Kambono, kune yei we dji. ³⁶ Djimaka Jisas embe dji, na ye embe dje worill pi ba, ipon ye pine ge, ye ku moni i, kon i, bainat ta nayenda una ge, yene kon jaket ku bolo i bainat top to inda. ³⁷ Ye embe yene ge

na kandja dje ye aundo, Baibel bolo pagi mal ge megiye tonda. Baibel embe djindo, eine kunumb una tonj mal, kambono une embe toi we dje pepa boi mal ge, embe yene we dji. Baibel nanam kogo embe yeno we dje bolo pagi mal ge kaima panda we dji. ³⁸ Djika kogoye una bainat soka amblo molo embe dji, Iwa Kerman, kane! Bainat soka yero we dji. Jisas pora kerme dji.

*Jisas kam mekbe Olip po kamang yei
(Matyu 26.36-46 ne, Mak 14.32-42)*

³⁹ Jisas singare ye ye yei mal pille, Jerusalem kere er makimb mekbe Olip pika yene kogoye una are pi.

⁴⁰ Po pillau djimaka Jisas embe dji, imb ye mor al wo djinda dje pille ye kamang yeme! dji. ⁴¹ Une yepall ta kola po yene kake gopiye boglo kamang embe yei, ⁴² Nena, ni kune we djin dal, kap ni na aunden ge iworo aumbenba. Alla na nomana paro mal nayember, ni nomanin paro mal yember we dji. ⁴³ Djika tau agelo ta kupill al kere wo Jisas yembe panda dje pille amblo pille dje awi. ⁴⁴ Une kamang ninga dje yeika, kusno meyam dal tulu dje yage kal makimb al toi.

⁴⁵ Une aglo wo kani, yene kogoye una nomane urup dji, ou pamoi. ⁴⁶ Une wo embe dji, ye namba yei pille ou pamor? Ye aglme! Ye pillgi pamoya dje pille kamang yeme! dji.

*Judas wo Jisas i kundayem una awi
(Matyu 26.47-56 ne, Mak 14.43-50 ne, Jon 18.3-11)*

⁴⁷ Jisas kandja dje moi ka yene kogoye una 12 pela moi ge iwa ta Judas we dji ge una merke dje

i Jisas moi al woi. Une wo Jisas gume djillake to nano dje yeika ⁴⁸ Jisas embe dji, Judas, na Una Wombe moro ge ni na gumena djillakena al to no yenden ge ni na i kundayem una auno dje pille yenden mo? dji. ⁴⁹ Djika kogoye una kani una merke Jisas kaye tambon dje womaka kambono embe dji, Iwa Kerman, no bainat tambon mo? dji. ⁵⁰ Djimaka Jisas kogoye iwa ta bainat i toika, iwa ta kamale bolo kelip to yage kal toi. Iwa ge opa gale awi iwa wekle pi iwa boiye ge toi. ⁵¹ Jisas embe dji, ye yenj ge kerme! dji. Dje kere une iwa kamale al ambika alla kiwa yei.

⁵² Una opa gale awi una ne, lotu numb eine una kerman ne, Juda una kerman kambono wo molmaka, Jisas embe dji, ye na tambon dje yenj ge eine kunumb una tonj mal embe ye bainat ne, kapill kerman boro iwo na tambon dje yenj we dji. ⁵³ Ege ege na ye boll aike lotu numb kerman molo kandja dje mollka, ye wo na natoi. Ba alla, ipon ye wo na tonj ge ye egene yero, emill kerman yendo we dji.

Pita na Jisas nakando we dji

(Matyu 26.57-58 ne, 26.69-75 ne, Mak 14.53-54 ne, 14.66-72 ne, Jon 18.12-18 ne, 18.25-27)

⁵⁴ Opa gale awi iwa kerman wekle pi iwa moi ge, una wo Jisas i iwa ge numbiye al pumaka, Pita are eprap ye pi. ⁵⁵ Asamoll pi una iwa kerman numbiye gull pai al pakna po numb djillake al wamo gale ami dje molmaka, Pita pakna pika aike moi.

⁵⁶ Molmaka wamo do pai al Pita po manda moika, boi ana ta manda wo Pita kane embe dji,

une ge Jisas boll aike wanmoi una we dji. ⁵⁷ Ba Pita man dji, ana, ni kandja djinden ge na nakando we dji. ⁵⁸ Ege yepall ta erwo pika, alla iwa ta wo Pita kane embe dji, Jisas unakiye kambono moi al, ni pakna mon una. Pita man dji, na namoro we dji. ⁵⁹ Alla ege awa taimane mal embe ta wor pika, iwa ta wo kandja yembe ye dje embe dji, ge man, ni dumo Galili una moren, ni Jisas boll aike wanin iwa we dji. ⁶⁰ Dji ba Pita man dji. Ni djinden ge na nakando we dje, kandja i pla worno dje yeika, ka kondwale ola dje yau toi. ⁶¹ Toika Jisas kane ake to Pita moi al kanika, Pita pi Jisas ni na kune sokara nakando we djimbenka ka kondwale yau tonda we djin ken dje pole dje pille ⁶² wandill golo er orko po kimb meme muglo yei.

*Una poye Jisas to bakalo awi
(Matyu 26.67-68 ne, Mak 14.65)*

⁶³ Una Jisas kantau moi ge kambono une to, bakalo awo, ⁶⁴ allap iwo une nale al amblo pel ye awo embe dji, ni propet kaima mon dal, una ni tonj ge, una ne mal ni tondo ne? dji. ⁶⁵ Embe dje molo, kandja ke pende merke dje Jisas awi.

*Una Jisas ipo kot ye awi
(Matyu 26.59-66 ne, Mak 14.55-64 ne, Jon 18.19-24)*

⁶⁶ Kam kindja tagika, Juda una kerman ne, opa gale awi una ne, God lo dje awi una wo makai to molmaka, una Jisas kot ye aumbon dje pille une i kambono moi al pi. ⁶⁷ Iwo wormaka kambono Jisas moi al embe dji, ni djimbenka no pupon, God iwa Krais dje worno nanam unakna i yem worda we dji ge, ni wale wonden mo? dji. Djimaka

Jisas embe dji, na djino ba ye napiye. ⁶⁸ Na ye mor al kandja ta djino ba, ye kandja wulle ta dje yem woro naune. ⁶⁹ Ipon, kumaike, sale, ne are yenda ge, ye embe dje kanne. God yembe dongall pai una yene agle woto Una Wombe wo ami dje moya we dji. ⁷⁰ Djika kambono embe dji, ni kandja djinden ge, ni God wariye moro dje pille djinden mo? dji. Djimaka Jisas embe dji, ge wale, ye na God wariye moro we djinj ge, kune djinj we dji. ⁷¹ Kambono embe dji, kot djipin pora djindo. Una ta are wo kandja djine ge napupon. Une God kandjiye ambi, kandja djillake al dje orko wordo ge nono porapora pille kune yenmon we dji.

23

*Una Jisas dje ipo Pailat moi al kot ye awi
(Matyu 27.1-2 ne, 27.11-14 ne, Mak 15.1-5 ne, Jon 18.28-38)*

¹ Iwa kerman kambono Jisas dje ipo iwa Pailat moi al ² kot ye awo embe dji, no Juda una Jisas no nomane to ke ye aundo. Ku takis gapman iwa kerman Sisa moro al ye naume djindo. God iwa kerman king Krais dje worno nanam unakna i yem worda we dji ge nanam wale woll moro we dje wando we dji. ³ Djimaka Pailat Jisas moi al embe dji, Juda una mor ge ni kingne moren mo? dji. Jisas ge wale, ni kune djinden we dji. ⁴ Djika Pailat una merke moi ne, opa gale awi una kerman moi al embe dji, na kando, une ale ta nayeи we dji. ⁵ Kambono man dji, une ge asa distrik Galili kogo kindja ye wane po, dumo Judia yemyem po kandja dje una nomane to ke ye awo, alla er ba woi we dji.

Una Jisas dje i King Erot moi al po kot ye awi

⁶ Kambono kandja embe dji ge Pailat pille embe dji, iwa ge dumo Galili iwa moro mo? dji. ⁷ Djika Pailat pi Jisas dumo Galili iwa moro we djimaka Pailat embe dji, pora, king Erot dumo Galili kantau yemoro pille, ye Jisas dje ipo Erot moro al pineke, une kot piya we dji. Kune ge Erot wo manda Jerusalem moika kambono Jisas dje i une moi al pi.

⁸ Po molmaka Erot Jisas kane wo kerman pi. Asa une Jisas nakani. Jisas kogo yei mal Erot pille molo, Jisas wal dongall ta yenda kannoba dje pille moi. ⁹ Erot kandja merke dje Jisas awi ba, Jisas kandja wulle ta dje yem nawori. ¹⁰ Opa gale awi una kerman ne, God lo dje awi una kot ninga dje ye Jisas aumaka, ¹¹ Erot yene ami una boll Jisas kane poye, bakalo awo, kon momo wopake ta iwo Jisas woro awo, alla une dje i yem Pailat moi al pi. ¹² Asa Erot ne, Pailat soka kundayem yem mopill ba, alla kune ge soka ellne tukne taimane yei mopill.

Pailat Jisas togolme! dji

(Matyu 27.15-26 ne, Mak 15.6-15 ne, Jon 18.39-19.16)

¹³ Opa gale awi una kerman ne, Juda una kerman ne, una merke moi ge Pailat djika kampono er womaka ¹⁴ une embe dji, ye Jisas dje i na moll al wo embe dji, une kandja dje awo, una nomane ye ke ye awo embe yendo we dji ba, ye nalene al na kandja dje une awill, alla na kanill une wal ke ta naye. Ye kandja djinj mal ge na nakando. ¹⁵ Na kanill mal Erot embe kani, man pai, une Jisas dje i yem na moll al woi. Na une ke ta yenda togoyo dje

kanill ba, une ke ta nayeи we dji. ¹⁶⁻¹⁷ Na djinaka ami una wo ka pirngangill to worneke, une bolo er orko pundaka kot pora djinda we dji.

¹⁸ Une kandja embe dji ba una merke moi ge kuntaimane yau kerman to embe dji, Jisas togole! Iwa Barabas kaye pamoro ge ni dje orko wore! dji. ¹⁹ Iwa Barabas we dji ge asa une Jerusalem molo una gapman boll kunda ye, una togoi pille, una po une to kaye wori pamoi. ²⁰ Una merke moi al Pailat Jisas dje orko worno dje kandja alla dji ba, ²¹ una man dje pille yau to embe dji, Jisas iko pera al nil togole! dji. Alla nil togole! dje embe yei ba, ²² Pailat asa kune soka kandja dji kandja alla dje embe dji, Jisas ke namba mal yei? Na kando, une togoyo mal ke embe ta nayeи. Na djinaka na ami una wo ka pirngangill to worneke, na dje orko wornaka er punda we dji. ²³ Une kandja embe dji ba, una yembe yemolo, yau kerman to embe dji, Jisas iko pera al nil togopen we dji. Kambono kandja yembe ye embe djimaka Pailat kapla we dji. ²⁴ Kambono kandja yembe ke ye dji mal pille Pailat Jisas nil togolme! dji. ²⁵ Una kandja dji mal pille iwa kunda ye, una togolo wane po kaye pamoi iwa ge Pailat dje orko worika er woika, una kandja dji mal pille, Pailat yene ami una moi al embe dji, ye Jisas ipo nil togolme! dji.

Jisas iko pera al nil toi
^(Matyu 27.32-44 ne, Mak 15.21-32 ne, Jon 19.17-27)

²⁶ Ami una wo Jisas dje i er Jerusalem orko bon dje yemaka, dumо Sairini iwa Saimon we dji ta moi ge er Jerusalem pakna wono dje yei. Ami una

Jisas iko pera kake iwi ge Saimon kake i punda dje pille i aumaka, une kake i Jisas mopiye al pi. ²⁷ Una merke Jisas mopiye al pumaka, ana pende pakna molo yau to, kimb kallngane yemaka, ²⁸ Jisas kane ake to embe dji, ye Jerusalem ana mor ge, na we dje pille kimb nayene. Ye yenekne ne, wombane mor ge ye pille kimb yene. ²⁹ Na kandja djindo ge me embe mal paro. Kumaike sale ege ke ta yendaka una wo embe djine, ana womba nakur ana mor ge ne, ana womba am nawi ana mor ge ne, ana komdjill porapora mor ge wopake moye, kambono muk dje seke er pine ge kune yenda we djine. ³⁰ Kune ge una gaklene ngembill kanan golo djimbon dje pille kamkimb panda al embe djine, ye gur dje kal wo no to bi dje kerme! Makimb komge paren ge wo no to bi dje, pel ye kerne we djine. ³¹ Iko gun moro ba una wo embe yenj ge, are iko gorowill yenda poke, kerawa yene paro we dji.

³² Ami una Jisas dje ipi ge ke yepill iwa soka Jisas boll aike togopon dje ipi. ³³ Ipo dumo ta kandjiye una ngambalne yembe we dji yei al po, Jisas iko pera al ge nil to pagi. Iwa soka ge ta i Jisas agle woto woro nil to pagle, ta i agle darto woro nil to paglmaka, Jisas yene pakna nil to wori pai. ³⁴ Une pamoi ge kamang embe yei, Nena, una wo embe yenj ge pillpol natonj. Na ye ke ye awinj ge ni kere aumben we dji.

Ami una ge Jisas koniye kunomiye ge una taimantaiman dje ine mal pille tukye gakle mal wori. ³⁵ Wormaka Jisas nil to pagi al ge una kammolmaka, una kerman kambono Jisas kandjiye amblo embe dji, God dje wori woi iwa Krais ge une

kaima moi dal, yene yemolo una amblo pille dje awo wani mal, yene amblo pille dje erwo pundabe dji.

³⁶ Jisas pamoi al ge ami una bakalo awo, nu wain kiwa iwo une nonda dje awo ³⁷ embe dji, Juda una kingne kaima mon dal, ni nenem amblo pille dje awo, erwo piye dji. ³⁸ Jisas iko pera al nil to pagi pai ngambale al plakill ge una pepa bolo pagle embe dji, une moro ge Juda una kingne moro we dji. ³⁹ Una soka iko pera al nil to pagi ge age ta Jisas bakalo awo embe dji, God dje wori iwa Krais ge ni kaima mon dal, nenem amblo pille dje, alla no soka para amblo pille dje aumben we dji. ⁴⁰ Djika age ta kandja awo embe dji, ni God kandye nagoren mo? Une imb kakdo ge ni para kakden ba ⁴¹ kot dji mal ge kune yendo. Nono singare yepill ge gopoll mal yepill ba, une ge ke ta nayei we dji. ⁴² Une kandja embe dje kere Jisas pai al embe dji, ni dumen wopake kantau yemben kune ge, ni na pille nakerben we dji. ⁴³ Djika Jisas embe dji, na kandja kaima dje ni aundo, ipon manda ge nono aike paradais mopoll we dji.

Jisas goi

(Matyu 27.45-56 ne, Mak 15.33-41 ne, Jon 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Olpa nale ge 12 oklok yeika dumo ge emill ye pa pika 3 oklok yeika alla au dji. Lotu numb kerman numogto allap ta kolo pagi ge, yene ball dje soka yei. ⁴⁶ Jisas kandja kerman dje embe dji, Nena, na nomana ge ni aglen al wordo we dje kere goi. ⁴⁷ Goika ami iwa kerman ta moi ge kane, God kandjiye amblo pla woro embe dji, iwa gorō ge

une wopake moi iwa, une goya singare ke embe ta nayeи we dji. ⁴⁸ Jisas togoi mal una kanbon dje pille wo makai to moi una ge, ellne tukene ke yeika, yenekne aglene ge i gonne al to, er yem yenekne numbine al pi. ⁴⁹ Jisas togoi ge yene ye noi una ne, dumo Galili ana pende une boll aike wani ana ge, porapora wo yepall ta ellke molo kanmoi.

*Jisas goi ge una ipo kumur al gull toi
(Matyu 27.57-61 ne, Mak 15.42-47 ne, Jon 19.38-42)*

⁵⁰⁻⁵¹ Juda una kerman Jisas kot ye awi kambono ge, agane ta pakna molo man dji, iwa ge kandjiye Josep. Une ge distrik Judia paknato dumo Ari-matea iwa. Une iwa wopake molo, God dumoye wopake kantau yenda ge une pille tau moi. ⁵² Une po Pailat moi al embe dji, Jisas goi iko pera al paro ge na ipo gull tano we dji. Iwa Pailat, kune, ipiye! dji. ⁵³ Djika une po Jisas golo pai ge i kal woro, allap kuruwo ta were, ipo kumur ta una wallko wori kiwa yei al Jisas ipo gull toi.

⁵⁴ Kumaike Sabat yenda pai pille, Juda una lotu yembon dje pille wal amblokun yemoi. ⁵⁵ Josep Jisas gakle ipo gull to pagi al ge dumo Galili ana kambono Jisas boll aike woi ge po kani. ⁵⁶ Gull to pagika, ana kambono er yem numbine al po marasin ne, kopong wel mirang wopake yei wal iwo makai to moglo, i po Jisas goi gakle al kopong ye aumbon dje pille yemoi. Ege Sabat yeika Mosis lo dji mal pille kogo nayeи, kiwa moi.

24

*Jisas golo aglo erwo gun pi
(Matyu 28.1-10 ne, Mak 16.1-8 ne, Jon 20.1-10)*

¹ Sande kune, kam kindja tagika ana kambono wal mirang yei wal bill to mogi ge, i er Jisas gull to pagi al ge pi. ² Ana kambono po kani, ku mur al ge ku kerman tugo pel ye pagi ge pa namoi, ku ge i djeke wori, kiwa yei. ³ Ana kambono ku al ge gulo po kani, Iwa Kerman Jisas gull to pagi ge pa namoi.

⁴ Pa namoika kambono nomane to pille molmaka, kuntaimane iwa soka wo mopillka, konkunom worpill al ge talang ye poll dje pai.

⁵ Ana kambono kand golo, magi dje molmaka, iwa soka ge embe djipill, ye namba yei pille dulo wonj? Una gun mor una ge goll pene al namor.

⁶ Une ipon ba namoro, une aglo erwo gun pi. Asa une Galili moi kune, une kandja dje ye awi mal ge ye pille mor mo? ⁷ Une embe dji, God dji mal pille una wo Una Wombe ipo singare ke yenj una auneke, kambono iko pera al nil to pagiyeke, une goyaka ege sokara wor pundaka, alla erwo gun punda we dji we djipill.

⁸ Soka embe djipillka ana kambono Jisas kandja asa embe dji ken dje pole dje pille, ⁹ alla er yem po Jisas kogoye una ¹¹ pela moi ne, una porapora moi ge, ga wal kani mal dje una moi ge awi. ¹⁰ Ana kambono moi ge dumo Makdala ana Maria ne, Joana ne, iwa Jems me Maria ne, ana pende aike wo wal yei mal kandjabe to aposel kambono awi. ¹¹ Ba ga kambono kandja kende djinj dje pi. ¹² Ana kambono kandja embe djimaka, Pita aglo muk dje

po Jisas gull to pagi al magi dje ku mur al gulo po kani, Jisas allap were pagi ge alla kiwa yei, Jisas pa namoi. Une kane aya dje pille er yem pi.

*Iwa soka dumo Emeus boll dje pupill
(Mak 16.12-13)*

¹³ Jisas aglo erwo gun pi ege yei ge, yene kogoye iwa soka Jerusalem kere er dumo Emeus boll dje pupill. ¹⁴ Wal embe yei mal ge soka kandjabe to pupill. ¹⁵ Dje pupillka Jisas woika iwa soka ge boll aike pi ba, ¹⁶ Jisas wondo dje soka kanpol natopill. ¹⁷ Pumaka, Jisas embe dji, ye kandja namba we dje wonmell ne? dji. Ba soka aglo mopillka gumane djillakene al wandill mal ye pai mopill. ¹⁸ Mopillka iwa Kiliopas we dji ge embe dji, una merke wo Jerusalem pakna molo wal yei mal kani ba, ni taimane mon ge nakanin mo? dji. ¹⁹ Jisas embe dji, wal namba mal yei ne? dji. Soka embe djipill, Jisas Nasaret iwa ge una wo ye ke ye awi. Une propet molo kandja dongall dje awo, wal dongall ye wani God kanika una porapora kani. ²⁰ Opa gale awi una kerman ne, una kerman pende Jisas kaye to ipo, gapman una boll kot ye awo, togoye dje aumaka, gapman una Jisas ipo iko pera al nil togoi. ²¹ Ba no kanpin, une wo Israel una i yem worda dje kanpin. Alla ipon manda ge ege 3 pela erwo pundo we djipill.

²²⁻²⁴ Ipon manda ge kam kindja tagika nonokne ana kambono pende po Jisas gull to pagi al kane, er yem wo embe dji, tau agelo soka wo embe djipill, Jisas gull to pagi ge pa namoro. Une aglo erwo gun pi we djipill. Ana kambono wo kandja embe djimaka no pille gok djipinka, no unakne

pende po kani, ana kandja dji mal ge kaima pai,
Jisas pa namoi we djipill.

²⁵ Djipillka Jisas embe dji, ye una dall mopill.
Una propet Baibel bolo pagi mal ge ye kere kanpol
natopill. ²⁶ God dji mal pille una wo iwa Krais
togyeyeke, une aglo er kupill al po iwa kerman
kaima moya we dji ge, ye pillpol natopill paro we
dji.

²⁷ Une wo kogo embe yenda we dje Baibel al
pepa bolo pagi mal une kandja dje iwa soka ge
awi. Asa iwa Mosis pepa bolo pagi pa woi alla
ipon propet kambono kandja porapora bolo wonj
ge une we dje pille bolo pagi mal ge Jisas dje
soka awi. ²⁸ Dje awika kambono er dumo Emeus
manda womaka, Jisas er koi eri po dumo ta puno
dje yei. ²⁹ Soka man dje pille embe djipill, ege yei
pora djindo. Emill paro pambon we djipillka, une
soka boll aike er numb al pi. ³⁰ Jisas soka boll aike
moika, kwa nambon dje yemaka, une bret amblo
i pla woro, God ni wopake we dje awo bret tuklo i
iwa soka awi. ³¹ Awika soka nalene alla au djika,
Jisas kaima moro dje kanpill ba, une ola dje er take
dje pi namoi. ³² Namoika soka yenekne kandja dje
pille embe djipill, nono kondwe wopin al, une wo
God kandjiye dje nono awi ge nonekene nomane
paknakill ge to magi mal embe yei nono wopake
kaima pupill we djipill.

³³ Soka ola dje aglo er yem Jerusalem po una 11
pela ne, una aike moi una moi al ge pupillka, ³⁴ ga
makai to moi ge embe dji, ge kaima! Jisas aglo
erwo gun pi Saimon kani we dji. ³⁵ Djimaka soka
kandja embe djipill, no kondwe tambiye pupill

al Jisas wo no kandja dje awi. Alla er numb al pupinka, une bret tuklo awi ge, no Jisas kaima moro dje kanpill we djipill.

Jisas woika kogoye una kani
(Matyu 28.16-20 ne, Mak 16.14-18 ne, Jon 20.19-23)

³⁶ Iwa soka kandjabe to mopillka, Jisas ola dje kambono moi al pakna wo aglo molo embe dji, ye ellne tukne arngan yendabe dji. ³⁷ Ba kambono goll ta woi moro dje kane kand kerman goi. ³⁸ Jisas embe dji, ye namba yei pille kand golo, nomane soka paraka mor? ³⁹ Na aglena ne, kakena kusiye paro ge, ye wo manda kanne. Na gaklena al ye kaninj ge goll gaklene paro mal na embe naparo. Ye wo na kanme! dji.

⁴⁰ Jisas embe dje kere, yene kake agle yei mal ombine dje awika kambono kane ⁴¹ aya dje, wopille moi ba, kambono nomane soka pai mal ge Jisas embe dji, ye kwamokna ta wori yero mo? dji. ⁴²⁻⁴³ Pis tuge ta gale wori yei ge i aumaka une noika, kambono kani. ⁴⁴ Une kambono moi al embe dji, na ye boll aike gun moll kune ge na kandja embe djill, na wo kogo yeno mal ge kambono asa moi una Mosis ne, propet kambono ne, buk song pepa bolo pagi mal ge kaima panda we djill we dji. ⁴⁵ Dje kere, une kambono nomane amblo au dje awika, Baibel kandja bolo woro pagi mal kambono pille i kune yei.

⁴⁶ Jisas embe dji, Baibel bolo wori paro ge embe djindo, God dje wori Krais yene unakiye i yem worda we dji iwa ge, una wo togoyeke une kun sokara golo pamolo alla aglo erwo gun punda.

⁴⁷ Ye Jerusalem una moye al asamoll po yene kandjiye al embe djine, ye nomane ake taneke, God ye ke ye waninj ge kere aunda we djime! dji. Alla are ye Jerusalem kere dumo porapora yero al po kandja embe dje pume! dji. ⁴⁸ Na wal porapora yell ye kaninj mal ge, ye po dje orko worneke una piyembe. ⁴⁹ Ye asamoll po Jerusalem moyeke, na Nena yembe dongall ye auno we dji ge na dje wornaka ye mor al wondaka, ye i pagle er tambiye ta pine! we dji.

*God Jisas i er pla kupill al pi
(Mak 16.19-20 ne, Aposel 1.9-12)*

⁵⁰ Kandja embe dje kere Jisas kambono dje i er dumo Betani po molo yene agle pla woro embe dji, God ye, ye wopake ye aunda we dji. ⁵¹ Kandja embe dje pamoika, God une dje i er pla kupill al pi. ⁵² Pika kambono kane wo kerman pille, er yem Jerusalem wo ⁵³ lotu numb kerman molo ege ege kamang ye, God wopake we dje awo moi.

**Jisas Kandjiyebe Wopake
New Testament in the Kandawo language of Papua
New Guinea**

Nupela Testamen long tokples Kandawo long Nuigini

copyright © 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© 2012-2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kandawo

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

80f977cd-3a08-50fd-b6ee-9b3597c767cd